

ATHENS voice

Γιατί έχει αυξηθεί
η κυκλοφοριακή
συμφόρηση στην Αθήνα

Του Λουκά Βελιδάκη

RED UMBRELLA
ATHENS

Επίσκεψη στο μοναδικό κέντρο ημέρας
για άτομα που εργάζονται στο σεξ

Του Τάκη Σκριβάνου

ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΗΒΟΡΙΑΣ

«Προσπαθώ συνειδητά
να μιμηθώ όσους αγαπώ»

Του Γιώργου Φλωράκη

VICTORIA HISLOP

«Τα γλυπτά που έκλεψε ο Έλγιν
τροφοδότησαν την ανάγκη μου
να γράψω γι' αυτό»

Της Ηρώς Σκάρου

RENÉ BOISSEAU

Ο Cacao Rocks γράφει και
ζωγραφίζει για τον παπού του

Της Σταυρούλας Παναγιωτάκη

Μ Ι Α Σ Ε Ι Ρ Α Τ Η Σ Ε Υ Ρ Ο Β Α Ν Κ

η επιστροφή του ΜΕΓΑΛΟΥ αδερφού

Μία σειρά, για τη στήριξη των νέων μέσα από το πρόγραμμα Μπροστά για την Παιδεία, με επαγγελματικό μεταπτυχιακό, πρακτική άσκηση και προετοιμασία για την αγορά εργασίας.

Γιατί είσαι μπροστά, όταν είσαι έτοιμος.

ΜΠΡΟΣΤΑ
για την παιδεία

EUROBANK

Μάθε περισσότερα για το πρόγραμμα Μπροστά για την Παιδεία στο eurobank.gr/paideia

Δες την ιστορία
στο TikTok

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ

Τα σπάει η σκηνοθεσία του στις μονόπρακτες όπερες «Καβαλλερία Ρουσικάνο» & «Παλιότσι» με εικόνες που θύμιζαν τους Pierre & Gilles και ένα συγκλονιστικό σκηνικό-υπερθέαμα. Και επειδή ο κόσμος ξέρει, sold out και για τον Φεβρουάριο.
(στη Λυρική στο ΚΠΙΣΝ)

«ΠΕΙΡΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΝΤΑΛΛΑΡΑ»

Πιο επίκαιρος τίτλος δεν θα μπορούσε να γίνει. Το όνομα του νέου άλμπουμ με τις διασκευασμένες ηλεκτρονικά επιτυχίες του.

BABY FEVER

Το κόλλημα να βλέπεις βίντεο με μωρά για να ηρεμήσεις πριν κοιμηθείς, αντί για ασκήσεις ζεν και τσάγια με βότανα. Και το σπουδαιότερο: δεν είναι δικά σου.

MAISON MARGIELA

Η στιγμή που ο Galliano επανακάμπτει και γράφει ιστορία στη μόδα ως έργο τέχνης. Δείτε όλη την επίδειξη στο YouTube και μείνετε άφωνοι.
(Haute Couture Spring Summer 2024)

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

«Το λουί εντάξει, το βουπόντ δεν αντέχω».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ήταν ο «άλλος» άνθρωπος. Έγινε άλλος ένας.

Η ΜΠΟΥΡΔΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Με τέσσερα τoστ χορταίνει ολόκληρη οικογένεια».
(Ακης Παυλόπουλος στον Σκάι)

ΦΡΑΣΗ ΚΛΙΣΕ ΚΑΘΕ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ

«Ζεσταίνουν τις μηχανές τους οι αγρότες...»

ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΜΕ ΑΙΤΙΑ

«Όχι στα ειδοιωτικά πανεπιστήμια»

ΓΑΜΗΛΙΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

Εδώ δεν παιζόταν το «Γάμος αλά ελληνικά» αλλά «Η μεγάλη ληστεία του τρένου».
(σύμφωνα με τον ΣΔΟΕ)

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Ακούστε, παιδιά, το -30% δεν παίζει ούτε σαν αστέιο.

SPAGORAMENISTAS

«Παρακαλώ, ενημερώστε μας αν θα έρθετε, για να ξέρουμε αν θα σας κρατήσουμε κομμάτι από την πίτα»
(από πρόσκληση για κοπή πίτας)

ΣΕ ΒΛΕΠΩ!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω να εξευγενίζεσαι, ω Κυψέλη

Σε βλέπω κάθε μέρα και πιο εξευγενισμένη, ω καλή μου Κυψέλη. Η αλήθεια είναι ότι είσαι μια γειτονιά συνεκδοχή του αθηναϊκού κέντρου. Αρχικά, τον 19ο αιώνα, ήσουν ζαρζαβατικά και μελίσσια. Μετά έγινες σταδιακά κυρία, αστή, με τα ψηλοτάβανά σου, με τα νεοκλασικά σου, με τα δωμάτια υπηρεσίας στα ευρύχωρα ρετιρέ σου. Στη συνέχεια έγινες glam: με τα κλαμπ σου, με τα σελέμπριτι, με τα ξενύχτια σου. Κάποια στιγμή βέβαια πήρες την κατηφόρα τη μεγάλη, ασορτί με την Ελλάδα. Οι αστές κυρίες ανεβήκανε στην Κηφισιά γιατί δεν ένιωθαν καλά οι λευκές γούνες τους με τόσους μαύρους δίπλα τους. Τα σπίτια εγκαταλείφθηκαν, πουλήθηκαν μπιρ παρά, νοικιάστηκαν σε μετανάστες. Η βασίλισσα Φωκίωνος έγινε κοινή θνητή, οι σελέμπριτις μετακόμισαν στο Κολωνάκι, απέσβετο και λάλον ούισκι. Very risky η γειτονιά, βλέπεις...

Και ξαφνικά η Ελλάδα μας μπήκε στην τροχιά της ανάπτυξης. Ανεστήθης κι εσύ εκ του κοινωνικού τάφου. Τα διαμερίσματα άρχισαν σιγά σιγά να αγοράζονται, η πανίδα σου άρχισε να γίνεται πιο λευκή, πιο καλλιτεχνική, πιο νεανική, πιο χιπ. Σε χρόνο μηδέν μάλιστα οι τιμές ανέβηκαν κατακόρυφα, οι παλιοί σου φίλοι εξωπετάχτηκαν απ' τα σπίτια τους, στα σκουπίδια αραδιάστηκαν οι παλιοί καναπέδες και τα σάπια στρώματά τους. Τα σπίτια βάφτηκαν, σενιαρίστηκαν -κουφώματα αλουμινίου, παρκέ laminate, κουζίνες ΙΚΕΑ-, τα τέλεια Airbnb.

Όλα άλλαξαν, καλή μου Κυψέλη, εκτός από ένα: παραμένεις ακόμα και σήμερα συνεκδοχή της χώρας. Κοίτα αυτό το πορτρέτο σου: η διαβόητη ανάπτυξη ήρθε. Αυτό που χτες ήταν πολυκατοικία του '60 με το φαρμακείο της γειτονιάς μας στο ισόγειο, γκρεμίστηκε εν τω μέσω της νυκτός για να κατασκευαστούν νέα πολυτελή διαμερίσματα ανοικονόμητης τιμής. Ο άστεγος που κοιμάται στο πεζοδρόμιο συμβολίζει εμάς όλους που βλέπουμε τη γειτονιά να αναπτύσσεται πετώντας τους ανθρώπους της στον δρόμο σαν παλιά στρώματα.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Ιάσωνας Μέγκουλας (Cacao Rocks)**. Είναι γεννημένος στον Πειραιά το 1985, γιος του γλύπτη Γιώργου Μέγκουλα και εγγονός του διευθυντή του Ινστιτούτου Παστέρ René Boisseau. Δραστηριοποιείται στο πεδίο της street art τις τελευταίες δύο δεκαετίες.

Στο έργο του έχουν αναφερθεί πολλά διεθνή μέσα σε όλο τον κόσμο και έχει βρεθεί στα εξώφυλλα των New York Times αλλά και του National Geographic Traveller. Έργα του έχουν φιλοξενηθεί σε πολλούς χώρους τέχνης και ιδρύματα στην Ευρώπη και στην Αμερική. Στο εξώφυλλό μας φιγουράρει ο παππούς του (διαβάστε περισσότερα στη σελίδα 14).

«Την ανεμογεννήτρια στη σκηνή γιατί την έβαλε; Εσείς τι πιστεύετε;»

(Νεαρό ζευγάρι απευθύνεται σε διπλανό τους κύριο, στο διάλειμμα της όπερας «Καβαλλερία Ρουσικάνο» Λυρική Σκηνή, Κυριακή βράδυ)

Κύριος στο ταμείο της Ακρόπολης:

-Παρακαλώ, ένα εισιτήριο ανεργίας. -Τι είναι πάλι αυτό; Τι αλλεργία έχετε;

(Ακρόπολη, Πέμπτη πρωί)

Δύο μεσοήλικες συζητούν για το προηγούμενο βράδυ «Και να σου πω, παρ' όλο που φαινόμουν ότι ήμουν γκολ, δεν παρεκτρρρ..., εε, παρνηκτραπ... εε, παρεκτροπ...εε, ε άι στο διάολο: δεν ξέφυγα»

(Σάββατο βράδυ σε μπαρ στο Σύνταγμα)

Ευτραφής κύριος κάνει το αντιγριπικό εμβόλιο σε κέντρο υγείας. Η νοσηλεύτρια την ώρα που τον τρυπάει του λέει: -Πωπω, σφιχτός είστε. Γυμνάζεστε; -Όχι, απλώς έχω κλατάρει.

(Γλίσια, Δευτέρα μεσημέρι)

«Λέμε ακόμα καλή χρονιά;»

(Ζευγάρι συναντιέται με κυρία σε είσοδο πολυκατοικίας. Φιλιοούνται, γελάνε, πιάνουν καυβέντα. Παρασκευή πρωί, Κολωνάκι)

«Ρου-ρου-ρου... Ρου-ρου-ρου-ρουρουουου...»

(Γιαπωνέζος τουρίστας σιγοτραγουδάει μόνος του σε παγκάκι της πλατείας Μητροπόλεως, Κυριακή μεσημέρι)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

επανελημμένα με το αίμα τους και το βίος τους τα πολιτικά παιχνίδια μεταξύ Ρωσίας και Γερμανίας για την Ουκρανία.

Αυτή είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου.

Πριν από λίγα χρόνια στη «μακρονική» Γαλλία εμφανίστηκαν τα Κίτρινα Γιλέκα. Μία περίεργη ιστορία μεταξύ γενικευμένης μικροαστικής εξέγερσης αγανακτισμένων ακροδεξιών που θεωρούσαν τους μετανάστες ως το μεγάλο πρόβλημα της γαλλικής κοινωνίας και οργανωμένων αγροτών που έχουν χάσει τη ζωή τους μέσα από τα χέρια τους. Μία γαλλική επαρχία εγκαταλελειμμένη, με τα περιφερειακά νοσοκομεία γυμνά από γιατρούς, νοσηλευτές και εξοπλισμό, με τις περιφερειακές Διευθύνσεις Δημόσιας Εκπαίδευσης χωρίς κόσμο, με τις επαρχιακές συγκοινωνίες και τα τοπικά δίκτυα να νεκρώνονται. Μία γαλλική επαρχία ημιθανή.

Λίγα χρόνια μετά, η κατάσταση έχει χειροτερέψει. Η γαλλική αγροτιά παραπαίει ισοπεδωμένη από μία κοινή αγροτική πολιτική που αποφασίζεται στις Βρυξέλλες από ανυπόλητους πλέον αλλά αδρά αμειβόμενους γραφειοκράτες. Αυτή την κοινωνική ομάδα που αργοπεθαίνει, όπως δίπλα της αργοπεθαίνει και ο Γάλλος επαρχιώτης μικροαστός (τοπικός συμβολαιογράφος, εμποράκος, τοπικός γιατρός, τεχνίτης, μικροβιοτέχνης, μικροεστιατορας κ.λπ.), αυτούς τους ξεπερασμένους από την ψηφιακή εποχή πολίτες δεύτερης κατηγορίας, έρχεται να αγκαλιάσει η ακροδεξιά. Πώς να μην υπερέχει στις δημοσκοπήσεις; Πώς η γειτονική γερμανική ακροδεξιά να μην απειλεί την καθεστειακή πολιτική τάξη πραγμάτων σε μία Γερμανία που μόλις τις τελευταίες εβδομάδες αφηνιζείται αντιλαμβανόμενη πως η ακροδεξιά απειλή είναι ορατή, πραγματική και πανταχού παρούσα;

Δεν υπάρχει σοβαρός πολιτικός επιστήμονας στην Ευρώπη και στη Βόρειο Αμερική ο οποίος να πιστεύει σε αισιόδοξα σενάρια.

Ο Ντόναλντ Τραμπ επιστρέφει με εκδικητική μανία. Γ' αυτόν η Ευρώπη είναι ανυπόλητη, ανύπαρκτη, ανίσχυρη και καθόλου άξια προσοχής. Το ΝΑΤΟ επίσης, Η Μαρίν Λεπέν θα κερδίσει τις Ευρωεκλογές και κατά πάσα πιθανότητα θα είναι η επόμενη πρόεδρος της Γαλλίας. Η Μελόνι και ο κύκλος των χαμένων φασιστών θα ενισχύεται. Στην Ισπανία η Λαϊκή Δεξιά με την ακροδεξιά VOX θα κερδίσει πιθανότατα τις επόμενες βουλευτικές εκλογές. Η Σκανδιναβία, οι Κάτω Χώρες και οι εκτός Πολωνίας ανατολικές ευρωπαϊκές επαρχίες - χώρες έχουν περάσει ήδη ή περνούν σταδιακά στη δικαιοδοσία λαϊκιστικών μορφωμάτων. Οι Βρυξέλλες δεν μπορούν και εν πολλοίς δεν επιθυμούν να αντισταθούν. Οι συνειδητές επιλογές του γραφειοκρατικού οργανισμού τους οδήγησαν στα αδιέξοδα που με τη σειρά τους δείχνουν όλο και σαφέστερα προς ακροδεξιές πολιτικές επιλογές.

Είναι πρωτοφανές για το ευρωπαϊκό μεταπολεμικό ιδεολόγημα, οι στρατιωτικές ηγεσίες της Γερμανίας και της Βρετανίας να προετοιμάζουν τους πολίτες για μία «προπολεμική περίοδο» κατά την οποία θα πρέπει οι κοινωνίες να αντιμετωπίσουν μία πολεμική σύρραξη σε πέντε με οκτώ χρόνια από σήμερα. Δεν πρόκειται για δημοσιογραφικές εκτιμήσεις και fake προσεγγίσεις αλλά για τα λόγια του γερμανού υπουργού Αμύνης και τις δηλώσεις της βρετανικής στρατιωτικής ηγεσίας. Αν προσθέσουμε και τις πρόσφατες δηλώσεις αξιωματούχων του ΝΑΤΟ, μεσαίου-ανώτερου βεληνεκούς, περί υπαρκτού ρωσικού κινδύνου που έσπευσε να «διασκεδάσει» ο απερχόμενος ως φαίνεται

Στόλτεμπεργκ, τότε το παραληρηματικό σκηνικό μίας κυοφορούμενης συλλογικής πολεμικής παράνοιας έχει ήδη στηθεί. Σε αυτό το σκηνικό οι απογοητευμένες ευρωπαϊκές κοινωνίες επανέρχονται σε συλλογιστικές εθνικών παλιννοστήσεων και αντιευρωπαϊκών - ανθενωτικών κραυγών, με κυρίαρχα συνθήματα τα πάσης φύσεως euroexit.

Στη Γαλλία οι αγρότες περνούν περισσότερο καιρό μπροστά από τους υπολογιστές τους παρά στα χωράφια τους. Είναι υποχρεωμένοι να συμπληρώνουν πλατφόρμες και αιτήσεις, δικαιολογητικά και λογιστικά φυλλάδια. Η αγροτική παραγωγή γραφειοκρατικοποιήθηκε. Στη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ιταλία οι τιμές του diesel έχουν αγγίξει τα ανώτερα δυνατά πλαφόν. Οι τιμές αυτές καθιστούν μη ανταγωνιστικές τις τιμές αγροτικών προϊόντων που παράγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα προβλήματα, δηλαδή, είναι πραγματικά. Η οργή επίσης.

Από τη Δευτέρα που μας πέρασε τα χιλιάδες τρακτέρ των γάλλων αγροτών άρχισαν να πολιορκούν στα σοβαρά τη Λυών και την ευρεία αστική περιφέρεια του Παρισιού. Δεν θα υπάρξει ούτε ένας νομός της γαλλικής επικράτειας όπου δεν θα στηθούν αγροτικά μπλόκα. Τρίτη πρωί και όλοι οι αυτοκινητόδρομοι που οδηγούν στο Παρίσι ήταν κλειστοί.

Πώς άραγε μπορούν να αντιδράσουν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις μπροστά σε αυτή τη γενικευμένη και πολιτικά εξαιρετικά επιθετική κινητοποίηση; Τα πράγματα είναι σκούρα. Η γερμανική οικονομία, η οποία βρίσκεται σε κωματώδη κατάσταση ήδη από το 2023, θα αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα με τους προϋπολογισμούς του 2024 και 2025. Η γαλλική οικονομία διατηρείται σε αναπτυξιακή πορεία μόνον θεωρητικά και ενώ το σύστημα βρίσκεται σε καθεστώς διασωλήνωσης. Η ανάπτυξη το 2023 έφθασε με το ζόρι και αλχημείες το 0,9%. Ωστόσο ούτε ο Εμανουέλ Μακρόν ούτε και ο άρτι αφιχθείς νεαρός πρωθυπουργός του (και ενδεχομένως και πολλά υποσχόμενος δελφίνος του) διαθέτουν περιθώρια ελιγμών. Βρίσκονται με την πλάτη κολλημένη στον τοίχο.

Οι εταιρείες δημοσκοπήσεων είναι ξεκάθαρες. Δεν υπάρχει ούτε ένα αξιόλογο στοιχείο, ούτε ένα μετρήσιμο μέγεθος που να αλλάζει τη γενική εικόνα. Το μοντέλο που εισήγαγε ο Μακρόν με μία δήθεν πολιτική πιρουέτα προς το πολιτικό κέντρο δεν απέφερε όλα όσα οι θεωρητικοί φίλοι του είχαν υποσχεθεί. Το μόνο που όντως κατάφερε είναι να διαλύσει το Σοσιαλιστικό Κόμμα και να ενισχύσει τον αριστερό λαϊκισμό ενός Μελανσόν ο οποίος στο όνομα της Αριστεράς υιοθέτησε μία πολιτική η οποία σε ζητήματα κλειδιά, Οικονομία και Ευρώπη, το μόνο που αλλάζει από τις πολιτικές επιλογές της Μαρίν Λεπέν είναι οι... λέξεις. Και μόνον οι λέξεις.

Ο πολιτικός χάρτης της Ευρώπης την επαύριον των επερχόμενων Ευρωεκλογών θα έχει αποτυπώσει κατά τα φαινόμενα θεαματικές πολιτικές μετακινήσεις. Αυτή η νέα πολιτική γεωγραφία θα είναι μόνο το πρελούδιο και οι διεργασίες που θα πυροδοτηθούν αναμένεται να χαρτογραφίσουν μία πολιτική πραγματικότητα η οποία θα θυμίζει σε μεγάλο βαθμό τις πολιτικές μετακινήσεις που αποτυπώθηκαν στον Μεσοπόλεμο. Η Ευρώπη, πέντε μήνες πριν από τις Ευρωεκλογές, θυμίζει ακυβέρνητη πολιτεία που ταξιδεύει υπό τους ήχους ενός παρωχημένου Fox Trot με τον Τιτανικό και ρότα προς το χάος. Μένει να προσδιοριστεί και η τροχιά της πτήσης της «πεταλούδας» ώστε να υλοποιηθεί ο νόμος του Μέρφι. **A**

**ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ
ΕΠΟΧΗ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΔΕΥΤΕΡΗΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
ΕΡΧΕΤΑΙ
ΝΑ ΑΓΚΑΛΙΑΣΕΙ
Η ΑΚΡΟΔΕΞΙΑ.
ΠΩΣ ΝΑ ΜΗΝ
ΥΠΕΡΕΧΕΙ ΣΤΙΣ
ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ;**

STEGI.RADIO Takeover

ONASSIS STEGI 02—04/02/2024

DJ Sets / Live Performances
Συζητήσεις / Προβολές

Selofan — Helena Hauff
Alessandro Cortini — Nalyssa Green
Παιδί Τραύμα — Plaid

& 29 ακόμη εγχώριοι και διεθνείς
καλλιτέχνες στη Στέγη

ONASSIS.ORG

Θέλει κανείς να καταργήσει το άσυλο της ανομίας;

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Από τα πρώτα νομοθετήματα της 1ης κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη ήταν η κατάργηση του «ασύλου της ανομίας» στα δημόσια εκπαιδευτικά μας ιδρύματα (νόμος 4623/2019). Η αστυνομία θα μπορούσε να επεμβαίνει αυτεπαγγέλτως και να αποκαθιστά τη λειτουργία των ΑΕΙ όποτε και όπου αυτή εμποδίζονταν βιαιώς. Σύμφωνα με τον ΠΚ «η διακοπή ή σοβαρή διατάραξη της ομαλής λειτουργίας δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή επικείμενη κοινή ωφέλεια είναι ποινικό αδίκημα και τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή». Είναι τα πανεπιστήμια ιδρύματα κοινής ωφέλειας;

Όσοι είναι έμπειροι με τα εκπαιδευτικά ήταν σίγουροι ότι ο περιβόητος νόμος δεν θα εφαρμοστεί. Τουλάχιστον όχι κατά γράμμα. Εκτός κι αν στην «Κατάληψη» έχουν απομείνει μετά από μήνες, δυο τρεις άνθρωποι, οπότε και η αστυνομία επεμβαίνει ευγενικά και τους παρακαλεί να αποχωρήσουν ειρηνικά. Και χάρη τους κάνει. Όπως και έγινε σε μια πολύμηνη κατάληψη στα κεντρικά του ΕΚΠΑ. Και όλα τελειώνουν σαν γάμος. Τη ζημιά την πληρώνει το πανεπιστήμιο και η αξιοπιστία των νόμων της χώρας. Αλλά όταν πρόκειται για την εκπαίδευση, μπρος στη φαντασίωση της «αδύνατης επανάστασης» τι είναι ο νόμος; Ένα τίποτα.

Στην ίδια λογική, τον Ιανουάριο του 2021 με απόφαση της υπουργού Παιδείας Ν. Κεραμέως και με υπουργό ΠροΠο τον Μ. Χρυσοχοϊδης αποφασίστηκε η σύσταση των ΟΠΠΙ. Με πρόσληψη 1.500 άοπλων ειδικών φρουρών φύλαξης των ΑΕΙ τους οποίους φυσικά και κανείς δεν είδε ποτέ στους πανεπιστημιακούς χώρους. Και πώς να τους δει; Κανείς λογικός διοικητής αστυνομίας δεν θα έστελνε άοπλους αστυνομικούς πουθενά στην Ελλάδα. Πόσο μάλλον σε χώρο που θεωρείται «κόκκινο πανί». Περισσότερο κακό θα προξενούσαν παρά καλό. Άσε που θα έπρεπε άλλοι, κανονικοί αστυνομικοί να βρίσκονταν σε ετοιμότητα ώστε να τους προστατεύσουν, αν χρειαστεί. Μπλέξιμο.

Ο νόμος του «ασύλου» δεν εφαρμόζεται διότι είναι δύσκολη και επικίνδυνη η εφαρμογή του. Όταν μάλιστα πρέπει να απελευθερώσεις έναν χώρο από πλήθος φοιτητών ή μαθητών οι οποίοι ενδεχομένως θα αντισταθούν. Για τον ίδιο λόγο αναβλήθηκε και η φύλαξη του. Διότι μετά τη χούντα το πανεπιστήμιο ανήκει ολοκληρωτικά στους φοιτητές του. Και επειδή αυτό είναι ολίγον τι ασαφές, ανήκει στους φοιτητικούς συλλόγους. Και επειδή αυτοί έχουν πλέον απαξιωθεί, ανήκει σε οποιαδήποτε δυναμική

ευκαιριακή μειοψηφία ή πλειοψηφία θέλει να εμποδίσει τη λειτουργία του. Και αυτό δεν ανατρέπεται χωρίς ισχυρή πολιτική βούληση και ενδεχομένως σοβαρό πολιτικό κόστος. Ποιος έχει τη βούληση και ποιος θέλει να πληρώσει το μάρμαρο; Μεγαλύτερο μπλέξιμο.

Οποιαδήποτε κατάληψη εκπαιδευτικού ιδρύματος θεωρείται πολιτικά νόμιμη από την αριστερή αντιπολίτευση. Γι' αυτό ακόμα και η κεντροαριστερά θεωρεί τις αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των φοιτητών υπεράνω των νόμων της χώρας. Και επειδή είναι πολύ πιθανό να υπάρξουν τραυματισμοί και καταστροφές κατά την επέμβαση της αστυνομίας, η εξουσία αφήνει τον πανδαμάτορα χρόνο να κάνει τη δουλειά του. Κάποια στιγμή θα βαρεθούν και θα φύγουν. Χάθηκε ένα εξάμηνο; Ε και τι έγινε! Έγιναν καταστροφές; Σιγά τα λάχανα, πάντα γίνονται! Θα χαθεί η εξεταστική; Οι εξετάσεις μπορούν να γίνουν ψηφιακά! Για όλα υπάρχει δικαιολογία και τρόπος. Όταν πρόκειται να παιχτεί για απειροστή φορά το remake της κατάληψης του Πολυτεχνείου τον Νοέμβρη του 1973.

Και οι πανεπιστημιακές αρχές τι κάνουν; Δεν έχουν κανένα μέσο να αποτρέψουν μια κατάληψη. Εδώ το κράτος δεν εφαρμόζει το νόμο, θα πάει ο πρύτανης να ανοίξει τη σχολή; Οι πειθαρχικές ποινές σε πρωταίτιους και άλλα τέτοια απλά «δεν υπάρχουν» στην Ελλάδα. Ποιος θα τολμήσει να πάει κόντρα σε δυναμικές μειοψηφίες ή να συγκροτήσει με ικανή μερίδα του διδακτικού προσωπικού, το οποίο τον εκλέγει και πιθανόν να συμφωνεί με την κατάληψη, ή να έχει λόγους να μη θέλει τη διακοπή της; Ειδικά όταν πρόκειται για ένα ζήτημα όπως τα «ιδιωτικά πανεπιστήμια» το οποίο αποτελεί ταμπό για την Αριστερά. Έπαθαν κάτι όσοι κουκουλοφόροι βανδάλισαν το γραφείο και διέσυραν τον πρύτανη του Οικονομικού Πανεπιστημίου για πολύ πιο light λόγο; Πάντα σύμφωνα με την «επαναστατική βουλγακάτα».

Η Αριστερά είναι ακόμα πολύ δυνατή στα πανεπιστήμια. Και η δύναμή της εξασφαλίζει το «άσυλο» στην πράξη. Μπορεί πολιτικά να έχει υποχωρήσει αλλά τα δικά της αποτυπώματα είναι ακόμα εμφανή σε επιμέρους εκδηλώσεις της κοινωνικής ζωής. Και το δημόσιο πανεπιστήμιο είναι ένα πολύ ισχυρό τμήμα για τους δικούς της συμβολισμούς. Αποτελεί ένα «φάρο αναχρονισμού» ο οποίος πρέπει να διαφυλαχτεί με κάθε

θυσία. Το μουτζουρωμένο πανεπιστήμιο που προστατεύεται από αυτούς που το καταστρέφουν είναι μια μοναδική ελληνική, σχεδόν κβαντική κατάσταση και κανείς δεν πιστεύει πια ότι μπορεί να αλλάξει. Έχει εκπαιδευτεί να δουλεύει, και σε κάποιες νησίδες να μεγαλουργεί, υπό αυτές τις αντίξοες συνθήκες και είναι πολύ λίγοι οι δάσκαλοι που θέλουν να αλλάξει και ακόμα λιγότεροι όσοι το προσπαθούν. Όλοι έχουν, με τον ένα ή άλλο τρόπο, προσαρμοστεί. Μισό αιώνα τα πράγματα λειτουργούν έτσι και ακόμα χειρότερα. Δεν είναι λίγο.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον η κυβέρνηση, η εξουσία, οι αρχές, το κράτος θα σκεφτούν πολύ σοβαρά να επέμβουν και μάλιστα δυναμικά και να αλλάξουν τον ρου της ιστορίας. Σάμπως ποιο είναι το όφελος που απαιτεί τόσο μεγάλο κόστος; Τα παιδιά που θέλουν να μάθουν γράμματα θα τα μάθουν, ότι και να γίνει και μετά θα φύγουν στο εξωτερικό για να ειδικευθούν και τα καλύτερα δεν θα γυρίσουν. Οι έχοντες, που αγανακτούν από τη βία και την ανομία, τα στέλνουν κατευθείαν στο εξωτερικό. Τα παρατήματα των ιδιωτικών, που καλώς εγκαθίστανται, θα δώσουν ευκαιρίες σε όσους δεν μπορούν να εισέλθουν στα δημόσια ή δεν θέλουν. Οι καταλήψεις και τα σχετικά εμφανίζονται περιοδικά, δεν είναι μια μόνιμη κατάσταση. Γιατί λοιπόν να ρισκάρει η οποιαδήποτε κυβέρνηση μια εκκένωση ασκώντας βία με απρόβλεπτες συνέπειες; Σάμπως όλα αυτά τα χρόνια που είχαμε καταλήψεις και βανδαλισμούς τι πάθαμε; Θα ακούσεις πολλούς να διερωτώνται.

Η Ελλάδα μπορεί να προοδεύει και με αυτά τα πανεπιστήμια και με αυτήν τη προβληματική στοιχειώδη και μέση εκπαίδευση. Το σύστημα ξέρει να απομειώνει και να μεταλλάσσει τα πάντα. 50 χρόνια κάνει «μεταρρυθμίσεις» και η εκπαίδευση είναι ακριβώς η ίδια σε όλες τις βαθμίδες, αν εξαιρέσεις τον αυξανόμενο και διάχυτο πλέον ανταρτικό της χαρακτήρα και τις υποδομές που έχουν βελτιωθεί. Και συγκριτικά με το μέγεθος της βγάζει πολλούς και καλούς επιστήμονες που διαπρέπουν και στο εξωτερικό. Κάποιοι αναχρονισμοί είναι στοιχεία της ταυτότητας της και κανείς δεν θέλει αλλά και δεν μπορεί να τους εξαλείψει. Ούτε η πολιτική, ούτε η οικονομία, ούτε η ανάπτυξη, ούτε η τεχνολογία, ούτε η ζωή η ίδια. Μόνο ο χρόνος. Αλλά σε κάποια πράγματα στην πατρίδα μας ακόμα και ο χρόνος θέλει τον χρόνο του. **Α**

ΤΟ ΜΟΥΤΖΟΥΡΩΜΕΝΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΠΙΑ ΟΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πechλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Αρχισυντάξια
Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)

Editorial Manager Ηλένα Κρητικού
Βοηθός αρχισυντάκτη Τόνια Ζαραβέλα

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συστηριμάς

Social Media Manager Τάσος Ανέστης

SEO Leadership Γεράσιμος Τζαμαρέλος

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρους
Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλούτζου

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμαντίς, Μ. Ανδριωτάκη, Ε. Βαρδάκη, Σ. Βλέτσος, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελάς, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Παναγιώτης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δήμος, Θ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Μ. Καλογιάννης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κασαμπαλή, Γ. Κοροβέσης, Σπ. Λαμπρόπουλος, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Γ. Μπελεσιώτης, Α. Μιρουντζάκη, Γ. Νένης, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρή, Α. Τριανταφυλλίδης, Σ. Τριανταφυλλίδης, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Σ. Χαλδαίου, Ε. Χελιώτη, Κ. Χριστοφόρου, Γ. Ψύχας, Ε. Ψυχούλη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos

LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Creative Manager Θάνος Ψυλλίδης
Creative Marketing Manager Λαμπρινή Τρούγκου

Εικονογραφίες art@athensvoice.gr
Φωτό: Ανάσσης Καρατζής, Γιώργος Ζαρχώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζί, Πέτρος Νικόλαος, Λάζαρος Γραϊκός

Account Directors
Γιώτα Αθανασοπούλου, Κωνσταντίνη Ευθυμίου, Βόννη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director
Άννα Αντωνίου

Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη

Advertising & Marketing Director VOICE 102.5
Κική Μαλέρδου

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Τρανάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έρην Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη,
Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούνη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
VOICE 102.5: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369
Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

ATHENS

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Αναγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

Θα μπορούσε να είναι μια ιδέα για ένα καινούργιο πολιτικό κόμμα, για το εξατομικευμένο κόμμα του μέλλοντος, σχεδόν στο πλευρό του κάθε πολίτη. Με πολιτικούς που μπαίνουν στη ζωή των καθημερινών ανθρώπων, ψωνίζουν στο σούπερ μάρκετ μαζί τους και ακούν τα προβλήματά τους. Που συναντούν απλούς συμπολίτες τους, τους οποίους δεν θα συναντούσαν ποτέ, και μπαίνουν στο σπίτι και στα «παπούτσια» τους. Που ζητούν να μάθουν τους φόβους τους, τα όνειρά τους, σε τι ελπίζουν, το παρόν τους, πώς φαντάζονται το μέλλον τους, ποιες είναι οι φιλοδοξίες τους. Δεν είναι τόσο δύσκολο όσο φαντάζει. Μας έδειξε πώς γίνεται ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα.

Ο πρόεδρος είναι σταν, άνετος, ζεστός και φιλόξενος ως οικοδεσπότης της μίνι τηλεοπτικής σειράς με τίτλο «**Working: What We Do All Day**» (Δουλειά: τι κά-νουμε όλη μέρα). Με συμπαραγωγό τη σύζυγό του Μισέλ, ο Ομπάμα είναι και αφηγητής και παρουσιαστής στην εκπομπή που προβάλλεται από το Netflix. Το ντοκιμαντέρ δείχνει πώς είναι οι απλοί άνθρωποι όταν δουλεύουν, ποια είναι η σημασία της δουλειάς για αυτούς και πώς επηρεάζει τη ζωή τους.

Η σειρά ανοίγει με τον Ομπάμα να ξεναγεί τους θεατές στο γραφείο του. Με ένα «What's up» μας συστήνει τον νεαρή ηλικίας βοηθό του. «*Το ενδι-αφέρον είναι*» μας λέει, «*πώς όταν ήμουν πρόεδρος είχα παραχωρήσει τη ζωή μου σε εικοσάχρονους βοηθούς. Αλλάστε αυτή είναι η ηλικία που παίζει τις νέες τεχνολογίες στα δάκτυλα*».

Στον διάδρομο ενός σούπερ μάρκετ, ο πρόεδρος ψωνίζει με τη Ράντι η οποία εργάζεται σε οικό φροντίδας ενηλίκων με αναπηρία. Η νεαρή γυναίκα μεγαλώνει μόνη την κόρη της και τα βγάζει δύσκολα πέρα. Του δείχνει το κουτί με τα κορν φλέικς. «*Κοστίζουν έξι ευρώ*» του λέει, «*είναι ακριβά*». Δέκα ευρώ είναι το ωρομίσθιό της, και τα δημοτριακά μαζί με μερικά μπισκότα είναι μια ώρα από τον μισθό της, που φτάνει τα 1.400 δολάρια τον μήνα. Σε άλλο επεισόδιο ο Ομπάμα γίνεται διανομέας φαγητού σε ένα γραφείο όπου καθημερινά «χτυπούν κάρτα» εργαζόμενες σε διοικητικές θέσεις. Επισκέπτεται και συζητά με πολλούς ανθρώπους. Κι αυτό που αναβλύζει είναι το επικοινωνιακό χάρισμα του παρουσιαστή προέδρου.

Τον Ομπάμα ενέπνευσε ένα βιβλίο με τίτλο «**Working**» και συγγραφέα τον δημοσιογράφο **Σταντς Τέρκελ**, το οποίο βρήκε στα ράφια της βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου όταν ήταν φοιτητής. Η ανακάλυψη του βιβλίου συνέπεσε με τα ερωτήματα για το δικό του μέλλον, ψαχνόταν για το επάγγελμα που θα ακολουθούσε. Ο βραβευμένος με Πούλιτζερ Τέρκελ έκανε μια ιστορική καταγραφή για το πώς ήταν να δουλεύουν άνθρωποι από κάθε κοινωνικό υπόβαθρο. Ήταν η πρώτη φορά που κάποιος έκανε τον κόπο να ρωτήσει απευθείας απλούς ανθρώπους –για την ακρίβεια εκατό τον αριθμό– πώς ήταν η δουλειά για αυτούς και πώς η απασχόληση επηρέαζε τη ζωή τους. Και ο παραγωγός Ομπάμα πήρε την ιδέα του «**Working**» και την επικαιροποίησε μιλώντας με ανθρώπους από διαφορετικούς τομείς. Την κατ' οίκον φροντίδα, την τεχνολογία, τη φιλοξενία (hospitality), την παροχή υπηρεσιών.

Σε σκηνοθεσία **Caroline Suh**, το «**Working**» ξεκι-

WORKING

ΤΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚ ΟΜΠΑΜΑ

νά από την εργασία παροχής υπηρεσιών, ανεβαίνοντας κάθε φορά κι άλλο σκαλοπάτι της ταξικής κλίμακας, προχωρώντας προς τα πάνω μέσω των μεσαίων στελεχών, των «εργατών γνώσης» και, τέλος, των στελεχών στην κορυφή. Το «**Working**» απεικονίζει αυτές τις ιεραρχίες όχι μόνο σε ολόκληρη την οικονομία, αλλά και σε συγκεκριμένους χώρους εργασίας. Ένα πρακτορείο οικιακών βοηθών υγείας (κατ' οίκον φροντίδα ηλικιωμένων) στο νότιο Μισισσιπή, το πολυτελές ξενοδοχείο Pierre στη Νέα Υόρκη και την τεχνολογική startup Aurora που εργάζεται για την αυτοματοποίηση των φορτηγών, με παραρτήματα στο Πίτομπουργκ και τη Σίλικον Βάλεϊ. Στο ξενοδοχείο, ξεκινάμε με μια οροφσοικονόμο που καθαρίζει αρκετές δεκάδες δωμάτια την ημέρα και καταλήγουμε στα πολύ ψηλά. Τα πολύ ψηλά είναι ο CEO του Ινδικού κολοσσού TATA, στον οποίο ανήκει το ιστορικό ξενοδοχείο Pierre.

«*Πάντα υπάρχει κάποιος στην κορυφή και κάποιος στα χαμηλά, αυτό ισχύει ιδιαίτερα στον καπιταλισμό –ας μην προσποιούμαστε ότι δεν υπάρχει*», λέει ο Ομπάμα τονίζοντας πως το 60% των εργαζόμενων στις ΗΠΑ απασχολείται σε δουλειές χαμηλής εξειδίκευσης. «*Ως κοινωνία, μέσω των πολιτικών που θα εφαρμοστούν, εμείς αποφασίζουμε πώς θα είναι η ζωή για τους εργαζόμενους, μπορούμε να κάνουμε τις δουλειές τους καλύτερες ή χειρότερες. Να τους δώσουμε περισσότερη αξιοπρέπεια ή λιγότερη, αυτές είναι επιλογές*».

Η αφήγηση του Ομπάμα ξεκινά από τη δεκαετία του '70, που σηματοδότησε μια νέα εποχή αυτοματισμού, διεθνούς ανταγωνισμού και παγκοσμιοποιημένης βιομηχανικής παραγωγής. Αυτές οι τεράστιες δυνάμεις επηρέασαν τις ζωές όλων, μια νέα εταιρική κουλτούρα και μια νέα εμμονή στο κέρδος εδραιωνόταν. Το κεφάλαιο κέρδος «ντύνεται» με πλάνα του **Ρέιγκαν** και του **Μίλτον Φρίντμαν**. Πενήντα χρόνια μετά είμαστε σε μια άλλη φάση εκρηκτικών αλλαγών. «*Τεχνητή Νοημοσύνη, εργασία εξ αποστάσεως, ραγδαία αυξανόμενη ανισότητα, είναι δύσκολο να κατανοήσουμε πού βρισκόμαστε και προς τα πού πάμε*» λέει ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ.

Οι εποχές έχουν αλλάξει. «*Είναι ξεπερασμένο αυτό στο οποίο συμφωνούσαν η μπτέρα μου και η πεθερά μου: δεν πάω να δουλέψω για να νιώσω καλά ή να βρω κάποιο νόημα, πάω για να βγάλω το ψωμί μου. Αυτό είναι απόλυτα παρωχημένο*» τονίζει ο Ομπάμα στην αφήγησή του. Ποια είναι όμως μια καλή δουλειά; «*Μια καλή δουλειά είναι αυτή στην οποία αισθάνεστε ότι σας βλέπουν και σας εκτιμούν και ίσως έχετε την ευκαιρία να αναπτυχθείτε. Όταν φροντίζουμε να νιώθει ο καθένας ότι η δουλειά του είναι σεβαστή... ενισχύουμε την εμπιστοσύνη μεταξύ μας, που κάνει τα πάντα στη ζωή μας δυνατά*».

Στο σούπερ μάρκετ όπου ψωνίζει και συζητά με τη Ράντι, εκείνη τον ρωτά πώς είναι η ζωή του τώρα που δεν είναι πρόεδρος, πώς νιώθει. «*Στην πραγματικότητα αισθάνομαι πολύ καλά. Πέτυχα τους περισσότερους από τους στόχους που είχα θέσει. Αλλά έχει να κάνει με κάτι περισσότερο από εμένα. Ανησυχώ για την επόμενη γενιά*». **A**

Το ντοκιμαντέρ δείχνει πώς είναι οι απλοί άνθρωποι όταν δουλεύουν, ποια είναι η σημασία της δουλειάς για αυτούς και πώς επηρεάζει τη ζωή τους

ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΜΕΝΗ ΣΕ ΔΙΑΡΚΕΣ ΜΠΟΤΙΛΙΑΡΙΣΜΑ

Γιατί και πώς έχει αυξηθεί η κυκλοφοριακή συμφόρηση στην Αθήνα

Του ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

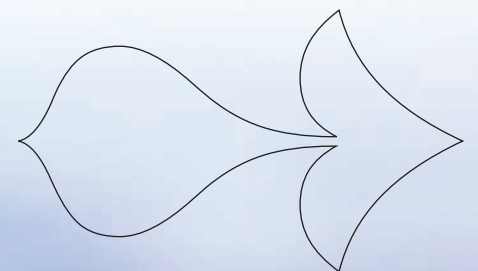

Κυκλοφοριακό χάος, μποτιλιάρισμα, ατελείωτες χαμένες ώρες λόγω του εγκλωβισμού των οδηγών στους δρόμους, μία εικόνα που μοιάζει σύμφυτη της αθηναϊκής καθημερινότητας. Ουρές που εκτείνονται πέραν του οπτικού ορίζοντα σε κεντρικές αρτηρίες, στριμωγμένα ΙΧ λόγω διπλοπαρκαρισμένων οχημάτων, σταθμευμένα αυτοκίνητα σε γωνιές που εμποδίζουν προκαλώντας μία ανάσχεση χωρίς προβλεπτά όρια. Οι δρόμοι της Αθήνας...

«Για να κατέβω από το Hilton μέχρι την Καλλιρρόης χρειάστηκα 40 λεπτά» λέει στην Α.Υ. ο Χρήστος Μουρίκης. Αυτή η απόσταση μπορεί να διανυθεί πιο γρήγορα με τα πόδια. Ο Νίκος Μπάστας, που μένει στο Γκάζι, επισημαίνει ότι δεν υπάρχει τρόπος υπολογισμού του πόσο μπορεί να κάνεις για να φτάσεις στον προορισμό σου. «Με κλειστή τη μία λωρίδα στη Μουσοξυδι λόγω έργων, θες τουλάχιστον μισή ώρα να καλύψεις μια διαδρομή 200-300 μέτρων».

Οι οδηγοί δαπανούν ολόκληρα 24ωρα στους δρόμους, ο μέσος οδηγός ξοδεύει στο ΙΧ του 106 ώρες ετησίως λόγω της κίνησης. Σε ώρες αιχμής χάνονται ημερησίως επιπλέον 13 με 15 λεπτά.

Οι αφηγήσεις των πολιτών είναι εύγλωττες. Η Χριστίνα Δενδρινού, κάτοικος Πλάκας, εκφράζει την απελπισία της, καθώς, όπως λέει, «κανείς δεν μπορεί να καταλάβει πώς είναι να μην μπορείς να γυρίσεις στο σπίτι σου ή να φύγεις από αυτό. Και αν καταφέρεις να γυρίσεις μετά από ώρες διαδρομής και με διάφορες παρανομίες, δεν μπορείς να βρεις θέση κατοίκου ελεύθερη για να παρκάρεις». Διηγείται ένα πρόσφατο περιστατικό, όταν εγκλωβίστηκε στο κέντρο της Αθήνας. Οι δρόμοι είχαν κλείσει λόγω πορείας, δεν μπορούσε να επιστρέψει. «Έκανα 2 ώρες γεμάτες για 21 χιλιόμετρα. Αναγκάστηκα να παρανομήσω, να πάω από πεζόδρομους, καθότι ήταν αδύνατον να πάω από αλλού. Είναι τρομακτική η αίσθηση του εγκλωβισμού».

Τι άλλαξε στους δρόμους

Έχει αυξηθεί το κυκλοφοριακό πρόβλημα της Αθήνας ή πάντα ήταν έτσι; Πληροφορίες από το Υπουργείο Μεταφορών αναφέρουν ότι, εάν συγκρίνουμε τους δείκτες συμφόρησης με τα επίπεδα προ πανδημίας, καταγράφεται χαμηλότερη κίνηση στους σημερινούς δείκτες, ωστόσο υπάρχει αυξητική τάση το τελευταίο διάστημα όσον αφορά στα αστικά κέντρα. Προ πανδημίας επικρατούσε έντονη κυκλοφοριακή συμφόρηση για ένα διάστημα περίπου 2 ωρών σε συγκεκριμένες ώρες αιχμής, ενώ σήμερα φαίνεται ότι υπάρχει εκτεταμένη συμφόρηση καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Ως εκ τούτου, οι δρόμοι στα αστικά κέντρα ήταν πιο φορτισμένοι το 2019, αλλά τώρα υπάρχει διάχυση της κυκλοφοριακής συμφόρησης.

Οι ίδιες πληροφορίες υπογραμμίζουν ότι έχουν αλλάξει τα μοτίβα συμπεριφοράς στους δρόμους και τις μεταφορές. Και αυτό καθώς μετά την πανδημία έχει αλλάξει το προφίλ του εργαζομένου και το πώς κινείται. Αποτελέ-

σμα: Τα διαστήματα συμφόρησης είναι συνεχή και παρατεταμένα. Παράλληλα, έχουν επιβαρυνθεί και οι δρόμοι πέραν των κεντρικών αρτηριών διότι οι οδηγοί χρησιμοποιούν μέσα πλοήγησης, τα οποία τους καθοδηγούν για μετακινήσεις μέσω εναλλακτικών οδών. Αυτό προκαλεί την αύξηση της συμφόρησης σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας.

Το ΙΧ ως μέρος της κουλτούρας μας

Ρωτώ τον αναπληρωτή καθηγητή Σχεδιασμού Μεταφορών του ΕΜΠ, **Κωνσταντίνο Κεπατσόγλου**, πού οφείλεται το γεγονός ότι στο κέντρο της Αθήνας μπιτσιλάρουν ακόμα και τα μηχανάκια. «Σε πολλούς παράγοντες. Πρώτα απ' όλα στο ότι έχουμε οικονομική δραστηριότητα, άρα κινητικότητα. Κι όταν έχουμε κινητικότητα και ένα σχετικά καλό οικονομικό περιβάλλον, οι άνθρωποι προτιμούν το ΙΧ τους» λέει, σημειώνοντας ότι πολύς κόσμος δεν επιλέγει τα δημόσια μέσα μεταφοράς για διάφορους λόγους, αντικειμενικούς ή απλώς καθαρά προσωπικούς.

«Υπάρχει μια πρόσφατη έρευνα της TomTom, στην οποία η Αθήνα είναι αρκετά ψηλά σε σχέση με άλλες πόλεις ως προς τη συμφόρηση. Και αυτό οφείλεται στο ότι δεν έχουμε υποδομές φτιαγμένες για αυτοκίνητο» και ότι «οι αστικές συγκοινωνίες δεν είναι σε τόσο καλή κατάσταση». Επίσης, «η κουλτούρα μας είναι πολύ προς το αυτοκίνητο μετά από 10 χρόνια κρίσης».

Ο κ. Κεπατσόγλου θεωρεί ότι υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές, τις οποίες δεν προτιμάμε. Τι εννοεί; «Τα μέσα συγκοινωνίας, το περπάτημα, ακόμα και το ταξί. Ακόμα κι εκεί όπου έχουμε την επιλογή και σε πολλές περιπτώσεις είναι καλύτερη, για παράδειγμα το λεωφορείο, προτιμούμε το ΙΧ μας».

Η αύξηση της κυκλοφορίας εντοπίζεται χρονικά μετά το τέλος της οικονομικής κρίσης; «Και το 2019 είχαμε μια μεγάλη αύξηση. Τώρα πιστεύω ότι το έχουμε ξεπεράσει. Για να αυξάνεται συνεχώς η κυκλοφορία πρέπει να υπάρχουν κι άλλοι εξωγενείς παράγοντες, οι οποίοι δεν είναι τόσο αισθητοί. Κάποια στιγμή θα φτάσουμε σε κάποιο ταβάνι, ειδικά σε ώρα αιχμής. Μετά θα απλωθεί η κυκλοφορία, θα απλωθεί στις επόμενες ώρες πιθανότατα. Το πρόβλημα είναι ότι ακόμη κι αυτό το ταβάνι που έχουμε φτάσει τώρα είναι ανυπόφορο, διότι οι υποδομές μας δεν κάνουν. Θα μου πείτε, γιατί να μην έχεις υποδομές; Διότι ενδεχομένως αυτές, σε ό,τι αφορά στις οδικές υποδομές, στους δρόμους, είναι πολύ ακριβές, είναι δύσκολο να γίνουν. Άκουγα για flyover στον Κηφισό και τρελάθηκα...»

Το μεγάλο πρόβλημα πού εντοπίζεται; «Στον άξονα βορρά-νότου. Διότι είναι φτιαγμένη έτσι η πόλη, έχει έναν αυτοκινητόδρομο που έλκει πολλή κυκλοφορία, τον Κηφισό, και έχει την Κηφισιάς που εξυπηρετεί μόνο ΙΧ, χωρίς βαρέα οχήματα και είναι σηματοδοτούμενη σε μεγάλο μήκος». Αυτή η πραγματικότητα απαιτεί ουσιαστικά ενίσχυση των Μέσων Μεταφοράς κατά μήκος του άξονα βορρά-νότου. «Από εκεί πέρα, η Αττική οδός παρουσιάζει προβλήματα στο κεντρικό κομμάτι της, διότι ο κόσμος φαίνεται ότι πληρώνει ακόμα και για να πάει σε δύο εξόδους».

Ο αναπληρωτής καθηγητής εκτιμά ότι είναι λάθος να πηγαίνεις με ΙΧ στο κέντρο της πόλης. «Δεν μπορεί κάποιος να μου πει ότι δεν έχει επιλογές να κατέβει στο κέντρο και να περπατήσει 500 μέτρα. Δηλαδή, η απόσταση Ομόνοια - Σύνταγμα είναι 2 χιλιόμετρα». Είναι θέμα κουλτούρας; «Αν πηγαίναμε τουρίστες, θα παίρναμε το ΙΧ για να κατέβουμε στο κέντρο της πόλης; Όχι βέβαια, εδώ έχουμε κατομάθει».

«Δεν έχουμε φτιάξει πόλεις για αυτοκίνητα. Γι' αυτό και θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι τα αυτοκίνητα θα υποφέρουν», λέει ο κ.

Κεπατσόγλου και διερωτώμαι αν είμαστε καταδικασμένοι σε ένα μακρύ μπιτσιλάρισμα. «Είναι απλή φυσική. Δεν έχουμε χώρο, ακόμη και οι αμερικάνικες πόλεις, οι οποίες έχουν πολύ χώρο, έχουν συμφόρηση. Η Ιντιανάπολις, που έχει πληθυσμό 1 εκατομμύριο, έχει τριπλάσια έκθεση από την Αθήνα. Και είναι επίπεδη, έχει λεωφορεία, αυτοκινητοδρόμους τεσσάρων λωρίδων που φτάνουν στο κέντρο της πόλης. Το οποίο δεν θα μας άρεσε, να έχουμε μια Αττική οδό που να καταλήγει στο Σύνταγμα. Ακόμα κι εκεί βλέπουμε μπιτσιλάρισμα. Πρέπει να καταλάβουμε ότι είναι απλή φυσική. Δεν χωράνε, τι να κάνουμε».

Υπάρχει λύση; «Θα πρέπει να ενισχύσουμε δραματικά τις αστικές συγκοινωνίες». Και τι σημαίνει αυτό; Επεκτάσεις του μετρό αλλά και «προνομιακή μεταχείριση των ΜΜΜ». Όπως τονίζει, «τη λεωφορειογραμμή δεν την παραβιάζει, πάει και τελειώσει».

«Πρέπει να καταλάβουμε ότι δεν γίνονται θαύματα», σημειώνει, εκτιμώντας πως «όταν πιαστεί ο κόσμος θα καταλάβει ότι είναι προς όφελός του να προτιμήσει κάτι άλλο. Το έκανε και η Γερμανία και πέτυχε. Ήταν τέτοιο το μπιτσιλάρισμα στους γερμανικούς δρόμους τη δεκαετία του '60 που είπαν στους οδηγούς: Κόψτε το λαιμό σας, και σιγά-σιγά πειθάρχησαν...».

Θέμα παιδείας

Το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας του το περνάει στους δρόμους, διδάσκοντας κατά βάση νέους ανθρώπους πώς να οδηγούν σωστά. Αντιλαμβάνεται όσο λίγοι το πρόβλημα. Ο έμπειρος δάσκαλος οδήγησης, **Νίκος Μαρκάκης**, θεωρεί ότι η ρίζα βρίσκεται στην παιδεία μας. «Παρκάρουν στη μέση του δρόμου και το θεωρούν αυτονόητο. Αυτό προκαλεί ανασχεση. Δεν μπορείς να περάσεις, δημιουργείται φαύλος κύκλος».

Για τον ίδιο, οι υποδομές μιας πόλης παίζουν κυρίαρχο ρόλο:

«Επισκέφθηκα πρόσφατα τη Βαρκελώνη και είδα ότι παρότι είχε κίνηση, στενούς δρόμους ή στενά πεζοδρόμια, υπήρχε παντού μια λωρίδα για πεζούς, μια λωρίδα για πατίνι-ποδήλατο και μόνο μια λωρίδα για αμάξια. Στις λεωφόρους είχαν 2-3 λωρίδες όπως εδώ, αλλά υπήρχαν υποδομές». Και προσθέτει: «Εδώ βλέπεις πατίνια στους δρόμους. Να ενισχύσουμε τη μικροκινητικότητα, αλλά δεν γίνεται τώρα το πατίνι να το οδηγάει ένας 15χρονος, που δεν ξέρει καν τα σήματα».

«Δεν υπάρχουν υποδομές, μηδέν. Καμιά φορά, τους μεγάλους δρόμους, Συγγρού, Κατεχάκη, Μεσογείων, τους ασφαλτοστρώνουν ή βάζουν τις γραμμές τον Αύγουστο που λείπουμε συνήθως. Όταν υπάρχουν διαγραμμίσεις κι όλα είναι τέλεια, φρεσκοβαμμένα κι όμορφα, θα οδηγήσεις κι εσύ πιο όμορφα και πιο τακτικά. Το λέω ως οδηγός». Κάνει λόγο για μπάλωματα και σαφή έλλειψη διαγραμμισμών – όλο αυτό, ψυχολογικά και μόνο, προκαλεί μία προβληματική οδήγηση

Χριστίνα Αλεξοπούλου

που αθροίζεται εν τέλει σε κυκλοφοριακό κομφούζιο. «Ένας νέος μαθητής μου δεν βλέπει τις λωρίδες, δεν ξέρει πού να σταθεί», τονίζει και επισημαίνει την απρόβλεπτη συμπεριφορά μερίδας οδηγών, που δεν βγάζουν φλας ή παρκάρουν όπου βρουν. «Όλο αυτό είναι γαϊτανάκι».

Ένα σύνολο οδηγών που σέβονται τον ΚΟΚ θα περιόριζε το κυκλοφοριακό κομφούζιο; «Ναι, είμαι σίγουρος. Όταν βγάλεις έγκυρα φλας ή αλάρμ, δεν κολλάει ο ένας πίσω στον άλλον, δεν πατάνε κόρνες, δεν μπαίνουν στις λεωφορειογραμμές, όταν υπάρχει σεβασμός στον δρόμο όλα είναι αλλιώς».

Έρχονται 250 νέα Λεωφορεία και επικαιροποίηση του ΚΟΚ

Η υφυπουργός Μεταφορών **Χριστίνα Αλεξοπούλου** δήλωσε στην Athens Voice: «Είναι γεγονός ότι τα μεγάλα αστικά κέντρα έχουν σχεδιαστεί για πολύ λιγότερα οχήματα από αυτά που σήμερα έχουμε. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αποτελεί βούλησή μας να δημιουργήσουμε μία νέα κουλτούρα στις Μεταφορές, με έμφαση σε σύγχρονες, έξυπνες, πράσινες και φιλικές προς όλους συγκοινωνίες».

Και προσθέτει: «Αποτελεί επιλογή της Πολιτείας η προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, μέσω πρωτοβουλιών όπως η ανανέωση του στόλου των λεωφορείων. Μέχρι τον ερχόμενο Απρίλιο στους δρόμους της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης θα κυκλοφορούν 250 νέα λεωφορεία αντιρρυπαντικής τεχνολογίας ενώ μέχρι το τέλος 2026 θα φτάσουν συνολικά τα 1.300. Στόχος μας είναι όχι μόνο δημιουργήσουμε καλύτερες συγκοινωνίες αλλά να βελτιώσουμε, όπως έχει δεσμευτεί ο πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, την καθημερινότητα των πολιτών».

Πηγές του Υπ. Μεταφορών πρόσθεσαν ότι εξετάζονται αποφάσεις όσον αφορά στη μείωση των ορίων ταχύτητας, στην αστυνόμευση, στην αποκέντρωση, στην αυστηρή εφαρμογή του νόμου για τα παλιά αυτοκίνητα και στην επέκταση των δρομολογίων των αστικών λεωφορείων. Οι ίδιες πληροφορίες αναφέρουν ότι μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2024 θα εισαχθεί προς ψήφιση στη Βουλή η επικαιροποίηση του ΚΟΚ.

«Σ' αυτή θα περιλαμβάνεται μια ολοκληρωμένη πολιτική ποινών για τις παραβάσεις που θα επικεντρώνεται στην οδική ασφάλεια κυρίως να έχει τιμωρητικό χαρακτήρα. Στόχος η συμμόρφωση των οδηγών, η επιβολή δίκαιων ποινών που να αντιστοιχούν στη σοβαρότητα / επικινδυνότητα της κάθε παράβασης αλλά και η διασφάλιση της είσπραξης των προστίμων. Οι ποινές θα αφορούν κυρίως στον οδηγό και όχι στο όχημα, καθώς αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται από περισσότερους από έναν οδηγούς». **Α**

© ΑΠΕ-ΜΠΕ - ΑΝΕΣΤΑΣΟΣ ΜΠΕΤΣΕΣ

© ΤΑΤΙΑΝΑ ΜΠΟΛΑΡΗ / ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΙΣ

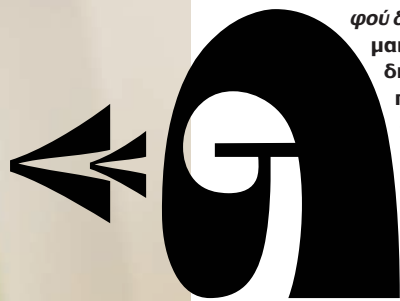
**ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ
ΕΡΧΟΜΕΝΟ
ΑΠΡΙΛΙΟ ΣΤΟΥΣ
ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ
ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟ-
ΝΙΚΗΣ ΘΑ ΚΥ-
ΚΛΟΦΟΡΟΥΝ
ΤΑ 250 ΝΕΑ
ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ
ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΤΙ-
ΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟ-
ΓΙΑΣ, ΕΝΩ
ΜΕΧΡΙ ΤΟ
ΤΕΛΟΣ 2026
ΘΑ ΦΤΑΣΟΥΝ
ΣΥΝΟΛΙΚΑ
ΤΑ 1.300**

ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ ΤΙΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ, Ο ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΗΒΟΡΙΑΣ

ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΗΒΟΡΙΑΣ

Προσπαθώ συνειδητά
να μιμηθώ όσους αγαπώ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ - Φωτό: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΚΡΗΣ

Φρού δεν μ' αγαπάς και μου φέρεσαι αλλιώςτικα... Σε μια εποχή που δεν ασχολούμαι καθόλου με το ελληνικό τραγούδι κι έχω κολλήσει στον Βασίλη Νικολαΐδη, τους Χάνομαι Γιατί Ρεμβάζω, τους πρώιμους Φατμέ και τον Γερμανό των πρώτων δίσκων, αυτό είναι το πρώτο τραγούδι που με αναγκάζει να ακούσω ξανά έναν τραγουδοποιό που μιλάει ελληνικά. Μ' αρέσει που αργότερα θα διασκευάσει Tom Waits, μ' αρέσει που θα βάλει ακόμη και μουζούκι σε κάποια τραγούδια στη συνέχεια. Λοιπόν, «Ο αόρατος άνθρωπος» και η «Καλλιθέα» είναι από τους 10 πιο αγαπημένους μου δίσκους ελληνικής μουσικής. Ακόμη πιο πέρα, το «Καταφύγιο», το «Καλοκαίρι θα 'ρθει», το «Θα 'θελα να 'μουν εκεί» και η «Μια πίκρα» –σε ποίηση του Παλαμά– πιστεύω κρυφά ότι δεν μεταφέρουν τα συναισθήματα του Φοίβου αλλά τα δικά μου – ακόμα ψάχνω να βρω τον τρόπο που μου τα έκλεψε, αλλά

χαλάλι του γιατί το αποτέλεσμα ήταν τέλειο. Εντάξει, ο Φοίβος Δεληβοριάς έχει μια αμείωτη στην τρυφερότητά του και δεν παίζει ρόλο αν κάνει τραγούδια, «Ταράτσες», «Νούμερα», σεμινάριο κινηματογραφοφιλίας ή έναν απλό καφέ απογευματάκι στο Αερόστατο. Από τις αρχές του Φλεβάρη θα παίζει στο Κύνταρο σε χρονολογική σειρά τους δίσκους του κι είμαι βέβαιος ότι ανάμεσα θα λείψουν ιστορίες για το ένα τραγούδι ή για το άλλο. Και δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος να περάσεις το Σαββατόβραδο σου...

— **Το έχεις πάρει είδηση ότι δισκογραφικά πατάς σε 5 δεκαετίες; Πώς νιώθεις γι' αυτό;**
 Δεν μπορώ να το πιστέψω. Πρώτον, γιατί σε όλες αυτές τις δεκαετίες έβγαλα μόλις 8 δίσκους. Δεύτερον, γιατί από το 1996 και μετά, λόγω της έλευσης του ίντερνετ, η ζωή μας δεν είχε πια κενούς χρόνους και έφυγε πολύ γρήγορα. Οι παλιότεροι βαριόντουσαν, οι μέρες ήταν ατέλειωτες, ή θα δημιουργούσες κάτι ή θα βυθιζόσουν στο ατέλειωτο ταξίμι σου. Το διαδίκτυο σου δημιουργεί μια ψευδαίσθηση δράσης. Μισείς, ερεθίζεσαι, πολιτικολογείς, νομίζεις ότι παίρνεις θέση με ειδικό βάρος, ακούς και βλέπεις όλα τα έργα κι όλα τα δωμάτια της Γης, βιαστικά και χωρίς να μασάς. Περνάει μια 5ετία κι είναι σαν να πέρασε ένας χρόνος. Κάπως έτσι και με τους δίσκους μου. Βγήκαν σε χρόνια κοπάνης. Το ότι κρατούν –όσο κρατούν– μιαν εσωτερική ενότητα είναι ένα θαύμα.

— **Τι σχέση έχει μουσικά ο Φοίβος του 1989 με αυτόν του 2024;**
 Τότε προσπαθούσα να κάνω αυτό που κάνω τώρα – και δεν μπορούσα. Όσο προσπαθούσα να γίνω ο εαυτός μου, τόσο έβγαιναν αμήχανες απομιμήσεις – του Χατζιδάκι, του Σαββόπουλου, των Κατσιμίχα, του Νικολαΐδη, Ξέρω 'γω. Τώρα πάω ανάποδα. Προσπαθώ συνειδητά να μιμηθώ όσους αγαπώ, να μπω λατρευτικά στον τρόπο τους, και βγαίνει κάτι δικό μου.

— **Και συναισθηματικά;**
 Κάτι αντίστοιχο. Τότε το πάθος μου κατέστρεφε τις σχέσεις. Έμπαινα με τα μούτρα, όπως όλοι οι νέοι, και μάτωνα πάνω στον τοίχο με τις ψευδαισθήσεις. Τώρα είμαι καθισμένος στην πέτρα της υπομονής, το πάθος ασίγαστο, αλλά κρυμμένο πίσω από ένα roker face, η απαίτηση μηδενική. Και η αγάπη μου χαρίζεται –όσο μου χαρίζεται– σαν απροσδόκητο δώρο.

— **Γιατί αποφάσισες στον νέο κύκλο των συναυλιών σου να κάνεις μια αναδρομή στη δισκογραφία σου; Τι είναι αυτό που εκπροσωπεί κάθε δίσκος για έναν μουσικό;**
 Η σκληρή αλήθεια είναι η εξής: με πήγε η κόρη μου στο «Eras Tour», την ταινία-κονσέρτο, όπου η Taylor Swift παρουσιάζει χρονολογικά τους δίσκους της. Μου φάνηκε φοβερή ιδέα: να παίζω τους δίσκους της στο Κύνταρο. Δοκίμασα στις πρόβες το «Shake it off». Το είπα απαίσιος. Κι έτσι συμβιβάστηκα με το να παίζω τους δικούς μου.

— **Τους δίσκους σου τους βάζεις πότε πότε να τους ακούσεις; Τι σε εντυπωσιάζει ακούγοντάς τους; Υπάρχει τίποτα που να σου φαίνεται απαίσιος;**
 Ειδικά στους παλιούς, γελάω πολύ με τη φωνή μου, είναι μικρομέγαρα και απολύτως άτεχνα.

Επίσης κάποιοι στίχοι μου, κάποιες νηπτικές μου προσεγγίσεις ψάχνουν κάτι στα τυφλά και δεν το βρίσκουν. Γενικώς, οι μισοί δίσκοι μου θα ήθελα να είναι πολύ καλύτεροι απ' ό, τι είναι. Τους μόνους που θα άφηνα απαράλλαχτους είναι «Ο καθρέφτης», «Ο αόρατος άνθρωπος», η «Καλλιθέα» και το «ANIME». Όχι ότι τους άλλους θα τους ξανάφτιαχνα, δεν μου αρέσουν οι εξωραϊσμοί και οι αναστηλώσεις.

— **Για ποιους λόγους διάλεξες καθέναν από τους μουσικούς που θα έχεις μαζί σου στο Κύνταρο;**
 Η ορχήστρα του Κυττάρου είναι μέρος της ιστορίας της ζωής μου. Με όλους πέρασα τα πιο γόνιμα χρόνια μου, τη δεκαεπταετία 2010-2025. Είναι σπουδαίοι μουσικοί, βάζουν την καλλιτεχνία πάνω από το μεροδούλι και αλλάζουν τον ήχο τους συνέχεια, όπως μου αρέσει να κάνω κι εγώ. Ξέρω πως θα κάνουμε διαλείμματα, ξέρω όμως επίσης πως θα τους ήθελα για πάντα μαζί μου... Το τελευταίο live της ζωής μου θα ήθελα να το κάνω μ' αυτούς: Σωτήρη Ντούβα, Κωστή Χριστοδούλου, Κώστα Παντέλη, Yoel Soto, Χρήστο Λαϊνά.

— **Έχεις δεχτεί σκληρή κριτική για κάποιες από τις δουλειές σου. Σε κάποιες περιπτώσεις έως και εμμονική. Εθίξες αυτό το ζήτημα και στα «Νούμερα». Τι σε πείραξε, γιατί σε πείραξε, πόσο σε πείραξε;**
 Ευτυχώς, η κριτική που δέχομαι από ορισμένους ανθρώπους είναι τόσο υστερική, τόσο λιβελογραφική και εμμονική, που προδίδει εύκολα τα προσωπικά θέματα του εκάστοτε γράφοντος. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν είμαι ανοιχτός στην αρνητική κρίση. Όταν έχει βάθος, σε πάει πιο μπροστά. Και την έχω δεχτεί από πολύ μεγάλους του είδους, καθώς κι απ' τους κοντινούς μου φίλους. Οι μεγάλοι κριτικοί βεβαίως δεν είχαν ούτε έφεση στον κουτσομπολίστικο, τοξικό λόγο, ούτε ήταν πολιτικά εξαρτώμενοι, όπως αυτοί που μου επιτίθενται.

— **Έχεις δεχτεί κριτική και για τις απόψεις που έχεις κατά καιρούς εκφράσει. Αυτό σε ενοχλεί το ίδιο;**
 Όχι, γιατί δεν έχω το αλάθητο. Επίσης, συμμετέχω ισότιμα, όπως όλοι, στην καφενεϊακή συζήτηση. Βεβαίως, έχω συκοφαντηθεί. Το ότι αντιπαθώ και κρίνω μια κυβέρνηση ή ένα κυβερνητικό στέλεχος δεν σημαίνει ότι είμαι με κάποιο κόμμα ή ότι εξυπηρετώ κάποια πολιτικά συμφέροντα. Ήμουν, είμαι και θα είμαι πολιτικά ανεξάρτητος και φανατικά πολίτης. Πιο κοντά στις αριστερές και στις αναρχικές ιδέες από μικρός, χωρίς όμως κανένα μίσος για τους λεγόμενους συντηρητικούς – ανδρώθηκα άλλωστε μέσα στο ανοιχτό, φιλελεύθερο κλίμα του Χατζιδάκι. Απολύτως μακριά από την άκρα

δεξιά, τον εθνικισμό και τις εμμονές του με τις φυλές και τα φύλα. Και ποτέ, μα ποτέ, μέλος ή οπαδός συγκεκριμένου κόμματος.

— **Ανέφερα πριν τα «Νούμερα». Δεν έχουν αναγγελθεί για την ώρα. Σου λείπουν καθόλου; Θα ήθελες να τα ξανακάνεις;**
 Ίσως, αλλά όχι στην ΕΡΤ. Η ΕΡΤ δεν μας φέρθηκε καλά, ούτε καν μας πήραν να μας πουν ότι η εκπομπή δεν θα συνεχίσει, παρ' ότι μας είχαν βάλει να γράφουμε και να ετοιμαζόμαστε. Τα ίδια έκαναν και σε άλλους, στα «Πλάνα με σουρά» π.χ. Τι να κάνουμε, η ΕΡΤ διαχρονικά δεν μας αγαπάει όσο την αγαπάμε. Βεβαίως τους δίνω κάθε δικαίωμα να μην τους αρέσει αυτό που κάναμε κι ως είχε την επιτυχία που είχε. Θα μπορούσαν να φερθούν καλύτερα όμως. Τέλος πάντων, εμείς ως παρέα αγαπηθήκαμε και προτεινάμε και κάτι που δεν ήταν απ' τα έτοιμα, είχε ρίσκο και τσαλάκωμα, και ήρθαν όλοι με αγάπη να το μοιραστήσουμε. Μόνο χαρά μου έμεινε απ' αυτό.

— **Η «Ταράτσα» σου λείπει; Αυτήν θα την ξανακάνεις;**
 Η «Ταράτσα» εννοείται πως θα ανοίγει ξανά, όποτε έχουμε το κέφι. Ίσως, μάλιστα φέτος, 3 χρόνια μετά την τελευταία φορά, να έχει λόγο να ξαναπλώσει τα ασπρόρουχά της κάτω απ' το αθηναϊκό φεγγάρι.

— **Και οι δύο αυτές ιδέες, «Ταράτσα» και «Νούμερα», ήταν παράξενες, αντισυμβατικές θα έλεγε κανείς. Υπάρχει κάποια καινούργια εξίσωση παράξενη ιδέα που επεξεργάζεσαι αυτόν τον καιρό; Υπάρχει μέσα σου ένα «I Have A Dream», ας πούμε;**
 Ναι, αλλά το κρύβω, μην καεί στο φως.

— **Υπάρχουν άνθρωποι που ήταν κοντά σου και για κάποιον λόγο δεν είναι πια. Δεν μιλάω για έρωτες μόνο αλλά και για φίλους, για συνεργάτες... Υπάρχουν κάποιοι που σου λείπουν πολύ;**
 Βέβαια. Δεν αντέχουν, δυστυχώς, όλες οι φιλίες στον χρόνο. Δεν είναι πολλοί, κάνα δυο φίλοι είναι που –χωρίς να καταλάβω το πώς και το γιατί– έκαναν πράγματα ασυγχώρητα. Με παρηγορεί το ότι για να το κάνουν δεν θα υπήρχε ισχυρό θεμέλιο στην αγάπη μας. Με όλους τους άλλους, ακόμη και με τους φίλους από το Δημοτικό, είμαστε ακόμη πολύ κοντά. Δεν είμαι καβγατζής ούτε παρεξηγιάρης, είμαι δε απόλυτα αφοσιωμένος. Μόνο η τάση μου για δημιουργική απομόνωση μπορεί να είναι παρεξηγήσιμη καμιά φορά. Αλλά οι φίλοι μου αυτό το ξέρουν και το σέβονται.

— **Τι σ' αρέσει πιο πολύ αυτόν τον καιρό;**
 Αυτό το σεμιναριάκι κινηματογραφοφιλίας που κάνω στο «Baumstrasse» κάθε Τετάρτη. Έχουμε ζουρ φιξ με μίαν υπέροχη παρέα σινεφίλ, βλέπουμε πράγματα και συζητάμε μέχρι αργά. Ανυπομονώ για τις Τετάρτες.

— **Τι νοσταλγείς περισσότερο;**
 Τα καλοκαίρια μου στην παλιά Νέα Μάκρη στα χρόνια του '80. Ένα «Stranger Things» χωρίς τον τρόπο. ΒΜΧ, μουσική, ταινίες, φάρσες και μεταφυσική. Αυτό το κλίμα κρύβεται πίσω απ' όλα τα παρεϊστικά εγχειρήματά μου.

— **Υπάρχει κάτι που φοβάσαι για το μέλλον;**
 Μόνο την ανυπεράσπιστη ασθένεια φοβάμαι, τα άλλα όλα παλεύονται.

— **Πώς θέλεις να είναι ο κόσμος και ο μικρόκοσμος που σε περιβάλλει στο επόμενο διάστημα;**
 Σαν ευλαβικό σινεμά. Σαν μπαρ χωρίς μουσική κονσέρβα. Σαν ζευγάρι μέσα σε κουβέρτα. **Α**

RENÉ BOIS

Ο CACAO ROCKS γράφει και ζωγραφίζει για τον παππού του

Ο René Boisseau με φίλο του Γάλλο αρχαιολόγο ατενίζοντας την Αθήνα από την Ακρόπολη με τον λόφο του Λυκαβηττού (δεξιά) και σε πίνακα του Cacao Rocks (αριστερά)

BOISSEAU

Ο μακροβιότερος διευθυντής του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ, μέγας φιλέλληνας, ιατρός και φωτογράφος, τιμάται σε εκδήλωση του ΕΙΠ με θέμα την αποστολή του πλοίου Ματαρόα και τη συμβολή του ιδίου σ' αυτήν την ιστορική αποστολή

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

Πριν μερικά χρόνια εδώ, στα γραφεία μας, συναντήθηκα με τον γνωστό καλλιτέχνη και graffiti artist **Ιάσωνα Μέγκουλα** (πιο γνωστό με το όνομα Cacao Rocks) με σκοπό να μιλήσουμε για ένα εξώφυλλο που θα ετοίμαζε για την εφημερίδα μας. Δεν θυμάμαι πώς έγινε και η συζήτηση έφτασε στη γαλλική καταγωγή του από την πλευρά της μητέρας του, **Dominique**, και στον φοβερό παππού του, τον **René Boisseau**, μεγάλο φιλέλληνα, στρατιωτικό ιατρό, τρομερό φωτογράφο και ιστορικό διευθυντή του Ινστιτούτου Παστέρ στην Αθήνα – από τους μακροβιότερους στη συγκεκριμένη θέση (1937-1949). Αν και δεν πρόλαβε να τον γνωρίσει, ο Ιάσωνας έδειχνε μια μεγάλη αγάπη και θαυμασμό για τον παππού του και είχε την επιθυμία να μπορέσει κάποτε να εκδώσει το φωτογραφικό αρχείο του René σε βιβλίο. Πρόκειται για ένα αρχείο με δεκάδες ιστορικές ασπρόμαυρες φωτογραφίες υψηλής τέχνης και τεχνικής που τράβηξε ο Boisseau, κυρίως από την Ελλάδα των δεκαετιών '35-'65 περίπου, αλλά και από τα ταξίδια του ανά τον κόσμο. Το αρχείο αυτό ανήκει φυσικά στην οικογένεια του Cacao Rocks.

Χρόνια μετά, το βιβλίο δεν έχει βρει ακόμα εκδότη, όμως με αφορμή την εκδήλωση που γίνεται στο Ινστιτούτο Παστέρ αυτές τις ημέρες με θέμα τη συμβολή του René Boisseau στην αποστολή του μυθικού πλοίου «Ματαρόα», ζήτησα από τον Ιάσωνα να μας γράψει δυο λόγια για τον παππού του, να μας παραχωρήσει μέρος του αρχείου του και να μας στείλει μερικούς από τους πίνακες που ο ίδιος έχει ζωγραφίσει εμπνευσμένος από αυτές τις ιστορικές φωτογραφίες. Μια ημέρα αργότερα έφτασαν στο mail μου όλα όσα του είχα ζητήσει. Το κείμενο για τον παππού του είχε τίτλο «Mes Origines» (Οι ρίζες μου) και μπορείτε να το διαβάσετε παρακάτω.

● Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΜΟΥ Ο RENÉ

«Είχα ακούσει πολλές ιστορίες για τον παππού μου, αλλά η αλαζονεία της νιότης δεν με είχε αφήσει να δώσω το ενδιαφέρον που άξιζε σε αυτόν τον άνθρωπο. Δεν είχα την τύχη να τον γνωρίσω αφού πέθανε στο Παρίσι λίγα χρόνια πριν γεννηθώ, οπότε ίσως ήταν και ένα θέμα που με πλήγωνε. Ο παππούς μου από την πλευρά της μητέρας μου λεγόταν René Boisseau. Γεννήθηκε στη Γαλλία και σε εφηβική ηλικία πολέμησε στα Βαλκάνια τον καιρό του Πρώτου μεγάλου πολέμου. Επειδή ήταν πολύ νέος και μικρόσωμος δεν του έδωσαν όπλο, έτσι ορίστηκε τραυματιοφορέας και αργότερα έγινε γιατρός. Παρασημοφορήθηκε μετά από μια μάχη απ' τον βασιλιά της Σερβίας και βρέθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα με τον γαλλικό στρατό στη Θεσσαλονίκη. Μετά το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου έζησε περιπλανώμενος στην Αφρική με την οικογένειά του. Λίγα χρόνια πριν τον Δεύτερο μεγάλο πόλεμο διορίστηκε Διευθυντής του Ινστιτούτου Παστέρ της Αθήνας. Ψάχνοντας τα βιβλία και τα προσωπικά του αντικείμενα στο πατρικό μου, ανακάλυψα εκατοντάδες φωτογραφίες που ο ίδιος είχε τραβήξει στα ταξίδια του. Ο παππούς μου, ο René, συνδέθηκε με φιλικούς δεσμούς με τον γλύπτη Θανάση Απάρτη, τον αρχιτέκτονα Δημήτρη Πικιώνη και άλλες προσωπικότητες της τότε μικρής Αθήνας. Εκτός από την Ιατρική και τη Βιολογία ο παππούς μου είχε ένα πάθος για την Ελλάδα και τη Φωτογραφία».

Η εκδήλωση στο Ινστιτούτο Παστέρ έχει θέμα την αποστολή του πλοίου «Ματαρόα» και τη συμβολή του René Boisseau σ' αυτή την αποστολή. Όλοι πάνω κάτω γνωρίζουμε γι' αυτό το πλοίο, αλλά ας ξαναθυμηθούμε την ιστορία του.

● ΤΟ ΜΥΘΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ «ΜΑΤΑΡΟΑ»

Ξημερώματα της 22 Δεκεμβρίου 1945 σε μια αποβάθρα του λιμανιού στον Πειραιά, 124 νέες και νέοι, όλοι Έλληνες, όλοι υπότροφοι της γαλλικής κυβέρνησης, από τα πιο λαμπερά μυαλά της επιστήμης και της τέχνης, περιμένουν δίπλα στις λιγοστές αποσκευές τους τη στιγμή που θα επιβιβαστούν στο πλοίο με τελικό προορισμό το Παρίσι. Το νεοζηλανδέζικο πλοίο έχει το πολυνησιακό όνομα «Ματαόρα» που σημαίνει «Η γυναίκα με τα μεγάλα μάτια». Κανείς τους δεν γνώριζε εκείνη τη στιγμή ότι το πλοίο αυτό είχε μεταφέρει χιλιάδες Αμερικανούς πεζοναύτες στη Βόρειο Ιρλανδία για την ιστορική απόβαση στη Νορμανδία, ούτε ότι ο αρχιλογιστής του πλοίου ήταν ο πλωτάρχης του «Τιτανικού», Χέρμπερτ Πίτμαν. Ιδέα δεν είχαν ακόμα ότι όταν το πλοίο τους θα έφτανε στον Τάραντα της Ιταλίας θα αναγκάζονταν να τους μεταφέρουν με τρένα που μετέφεραν ζώα μέσα από πόλεις και χώρες της Ευρώπης, μέσα από περιπέτειες και βάσανα, μέχρι τον τελικό τους προορισμό.

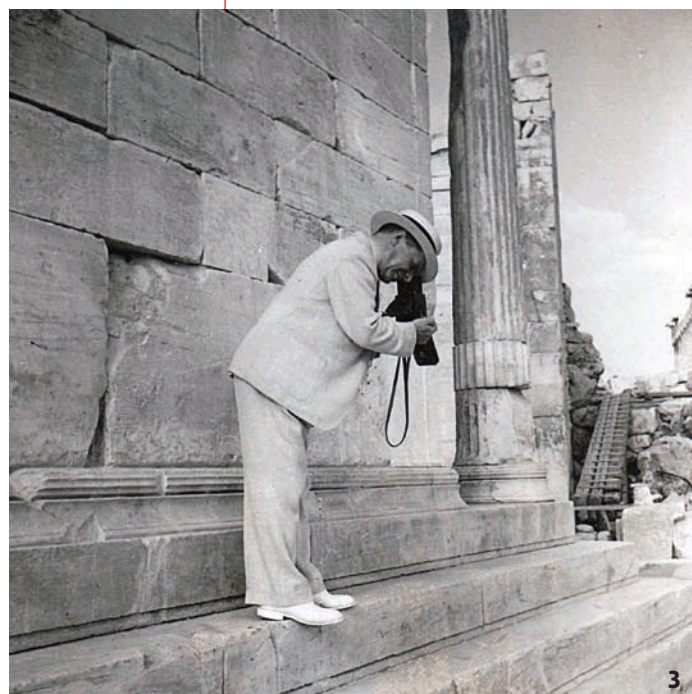
RENÉ BOISSEAU

Και φυσικά κανένας από τους επιβάτες δεν μπορούσε να φανταστεί τότε ότι αυτό το ταξίδι θα αποκτούσε διαστάσεις θρύλου. Το 1957, το πλοίο πουλήθηκε για παλιοσίδηρα και το μόνο που σώζεται πλέον είναι η καμπίνα του – δωρεά σε ένα σχολείο της Νέας Ζηλανδίας.

Αρχηγός της ομάδας των επιβατών ήταν ο αρχιτέκτονας Πάνος Τζελέπης και ανάμεσα στα μέλη της «Υποτροφιάδας» ήταν οι φιλόσοφοι Κορνήλιος Καστοριάδης, Κώστας Παπαϊωάννου, Μίμικα Κρανάκη, Κώστας Αξελός, ο συνθέτης Ιάνης Ξενάκης, οι φοιτητές Αρχιτεκτονικής Εμμανουήλ Κινδύνης, Αριστομένης Προβελέγγιος, Τάκης Ζενέτος, ο ιστορικός Νίκος Σβορώνος, ο κινηματογραφιστής Μάνος Ζαχαρίας, οι γλύπτες Κώστας Κουλεντιανός και Μέμος Μακρής, ο ζωγράφος Ντίκος Βυζάντιος, η γλύπτρια και ζωγράφος Νέλλη Ανδρικοπούλου, ο μαέστρος Δημήτρης Χωραφάς, η συγγραφέας Έλλη Αλεξίου, η ποιήτρια Μάτση Χατζηλαζάρου, ο φιλόλογος Εμμανουήλ Κριαράς, ο χημικός και μετέπειτα φαρμακοβιομήχανος και Πρόεδρος του Ομίλου Φίλων Ινστιτούτου Παστέρ Εμμανουήλ Νειάδας κ.ά.

Το αναγκαστικό και περιπετειώδες ταξίδι του «Ματαόρα», που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της ελληνογαλλικής ιστορίας, εμπνεύστηκαν ο φιλέλληνας διευθυντής του Γαλλικού Ινστιτούτου Οκτάβιος Μερλιέ σε συνεργασία με τον γενικό γραμματέα Ροζέ Μιλλιέξ, με τη συμμετοχή και στήριξη και του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ και του τότε διευθυντή του René Boisseau, για να γλιτώσουν τη νεότερη πνευματική ελίτ της Ελλάδας από τον φόβο του εμφυλίου, των πολιτικών εξελίξεων, σε συνδυασμό με την πείνα και την αβεβαιότητα.

● RENÉ LUCIEN BOISSEAU (1894-1974)

Η συναρπαστική ζωή του René Boisseau, όπως τον περιγράφει ο ιστορικός ερευνητής Ανδρέας Βούρτσας

Γεννήθηκε στις 17 Μαΐου 1894 στη Thairé της νοτιοδυτικής Γαλλίας. Αποφοίτησε από την École du service de santé des armées του Μπορντό στα 1919, έχοντας υπηρετήσει στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο με τον βαθμό του ανθυπιατρού. Στον πόλεμο αυτό διακρίθηκε τόσο στο Δυτικό μέτωπο, όσο και στο Βαλκανικό (Armée d'Orient), και του απονεμήθηκαν τιμές, όπως ο Croix de guerre 1914-1918 (Πολεμικός Σταυρός, με τρεις εύσημες μνείες) από το γαλλικό κράτος και ο Μεγαλόσταυρος του Τάγματος του Καραγεώργη (Orden Karadordeve zvezde), η υψηλότερη τιμητική διάκριση της Σερβίας. Στα 1920 χρίζεται Ιππότης της Λεγεώνας της Τιμής (Chevalier de la Légion d'Honneur).

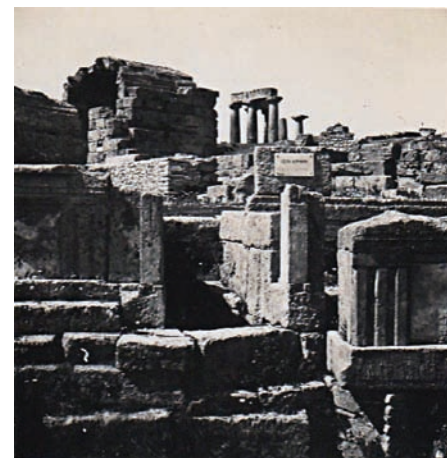
Ακολούθησε καριέρα στρατιωτικού ιατρού, με δράση κυρίως στη Γαλλική Ισημερινή Αφρική (Afrique équatoriale française). Στα 1932 του ανατέθηκε η διοίκηση του Ινστιτούτου Παστέρ της Μπραζαβίλ, στο γαλλικό Κονγκό, όπου διεξαγόταν σημαντική έρευνα για την αφρικανική τυφανοσωμίαση ή, όπως είναι πιο γνωστή, ασθένεια του ύπνου. Στα 1935 επιστρέφει στη Γαλλία για να παρακολουθήσει τα περίφημα Cours de microbiologie του Ινστιτούτου Παστέρ στο Παρίσι, και έτσι γίνεται επίσημα ένας «παστεριανός». Από το 1934, μάλιστα, γίνεται πλήρες μέλος και της Société de Pathologie Exotique.

Τον Δεκέμβριο του 1936 κλήθηκε να αντικαταστήσει τον Paul Durand, ως διευθυντής του ΕΙΠ (Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ). Ο Boisseau υπήρξε από τους μακροβιότερους στη θέση αυτή (1937-1949), σε μια περίοδο εξαιρετικά δύσκολη τόσο για το Ινστιτούτο όσο και για την Ελλάδα. Στη διάρκεια της θητείας του δημιουργήθηκε το ξεχωριστό εργαστήριο BCG (1939), με την κατασκευή ένα ειδικού κτιρίου για τη μαζική παραγωγή του εμβολίου, και επίσης ενισχύθηκαν οι υπηρεσίες αντιδιφθερικής και αντιτετανικής αντιτοξίνης. Αυτές του οι ενέργειες συνέβαλαν σημαντικά στη βελτίωση της δημόσιας υγείας της Ελλάδας την περίοδο εκείνη. Πράγματι, η μεγάλης κλίμακας χρήση του εμβολίου BCG βοήθησε πολύ στην καταπολέμηση της φυματίωσης. Το εργαστήριο BCG του ΕΙΠ αναγνωρίστηκε επίσημα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, λίγα χρόνια αργότερα, ως πιστοποιημένο κέντρο του ιδιαίτερα απαιτητικού στην παραγωγή του εμβολίου. Επιπλέον, ο εμβολιασμός κατά της διφθερίτιδας, με το εμβόλιο που παρήγαγε το ΕΙΠ, συνεισέφερε στην πλήρη εξαφάνιση της διφθερίτιδας στην Ελλάδα. Επίσης, ο Boisseau, ως διευθυντής του ΕΙΠ, παρέδιδε μαθήματα μικροβιολογίας στην Υγειονομική Σχολή Αθηνών στους Αμπελόκηπους.

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, το Ινστιτούτο ετοίμασε μεγάλες ποσότητες αντιτετανικού και αντιτυφικού εμβολίου για τις ανάγκες του ελληνικού στρατού. Τον Ιανουάριο του 1940 ο Boisseau κρίστηκε Αξιωματικός (Officier) της Λεγεώνας της Τιμής και προβιβάστηκε σε Ταξίαρχο (Médecin en Chef des Armées). Αμέσως μετά την απελευθέρωση της Γαλλίας, εκδίδει στο Παρίσι ένα βιβλίο για τις «Τρεις ένδοξες ημέρες» της νεότερης ιστορίας της Γαλλικής Δημοκρατίας, δηλαδή για την απαρχή της γαλλικής αντίστασης και τη δημιουργία της Ελεύθερης Γαλλίας στην Αφρική (Les Trois Glorieuses de l'Empire 26-27-28 Août 1940, Paris, 1945). Την ίδια χρονιά συμμετέχει στην επιτροπή εξέτασης των αιτήσεων για τις υποτροφίες που προσέφερε το γαλλικό κράτος σε Έλληνες πολίτες για σπουδές στη Γαλλία, την περίφημη αποστολή «Ματαρόρα» του Octave Merlier. Το 1950 του απονέμεται η ανώτατη τιμητική διάκριση από την πατρίδα του, ο Σταυρός του Διοικητή (Commandeur) της Λεγεώνας της Τιμής. Πέθανε στη Γαλλία στις 5 Σεπτεμβρίου 1974. **A**

- 1 Μέλη της οικογένειας του René Boisseau φωτογραφημένα από τον ίδιο
- 2 Καλοκαίρια του '36
- 3 Ο René Boisseau φωτογραφίζοντας την Ακρόπολη
- 4 Ο René Boisseau πάνω σε γαϊδουράκι με τα «τρόπαια» του, 1938
- 5 Ζευγάρι Γάλλων ηθοποιών στον φακό του René Boisseau

Η Ιερά Κρήνη
σε φωτογραφία
του René Boisseau
και σε πίνακα
του εγγονού του
Cacoo Rocks

Ο ναός του Απόλλωνα
σε φωτογραφία
του René Boisseau
(1936) και σε πίνακα
του εγγονού του
Cacoo Rocks

«Το πλοίο Ματαόρα», έργο του Cacoo Rocks

Σε έρευνα, το 63,4% των συμμετεχόντων σεξεργατιών ανέφερε ότι έχει υποστεί stealthing, δηλαδή μη συναινετική αφαίρεση προφυλακτικού από πελάτη στη διάρκεια του σεξ

Μια επίσκεψη στο πρώτο και μοναδικό κέντρο ημέρας για άτομα που εργάζονται στο σεξ

RED UMBRELLA ATHENS

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ
Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ
και αρχείο Red Umbrella Athens

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΠΑΡΑ ΛΥΝΕΙ

«Ούτε ένας οίκος ανοχής στην Αθήνα δεν λειτουργεί νόμιμα», απάντησε εγγράφως ο Δήμος Αθηναίων στο Red Umbrella Athens

Η Άννα Κουρουπού
διευθύντρια του
Red Umbrella Athens

Κ

ΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΕΞ έχει μια διαφορετική ιστορία. Αυτά είναι κάποια στιγμιότυπα από την ιστορία της Βερόνικας: «Ξεκίνησα το 1990, 17 ετών, στην Αθήνα και εργαζόμουν έως και πριν από 5 χρόνια. Η μητέρα

μου υποτίθεται πως ήταν ανεκτική με το διαφορετικό, όταν όμως κατάλαβε ότι κι εγώ ήμουν διαφορετική, με έδιωξε. Η γνωστή αντίληψη “τους αγαπάμε, αλλά μακριά από το σπίτι μας”. Στην αρχή κοιμόμουν σε παγκάκια, δεν είχα να φάω. Βρήκα μια δουλειά που μοίραζα φυλλάδια, αλλά κι εκεί θα έπρεπε να περάσω πρώτα από “το δωματιάκι”. Τότε γνώρισα κάποιες κοπέλες, οι οποίες μου είπαν για αυτή τη δουλειά και ότι θα μπορούσα να ξεκινήσω από ένα συγκεκριμένο ξενοδοχείο στην Ομόνοια. Εκεί, μπορούσαν να βγουν κοπέλες πρωτύτερες στη δουλειά, γιατί αν πήγαιναν στη Συγγρού, χωρίς να έχουν κάποια μεγαλύτερη που θα μπορούσε να τις προστατεύσει, οι παλιές τις χτυπούσαν, τις κούρευαν, τους έκαναν διάφορα σαν ένα στάδιο μετάβασης για να τις αφήσουν να δουλέψουν. Όλα αυτά τα χρόνια έχω δουλέψει σε ξενοδοχείο και σε δικό μου χώρο και στον δρόμο, στο Κολωνάκι και τη Συγγρού».

Ο χώρος του Red Umbrella
Athens στη Μιχαήλ Βόδα

Για κάποιους, ιδιαίτερα για τρανς άτομα που δυσκολεύονται πάρα πολύ να βρουν μια άλλη δουλειά, η σεξερργασία είναι μονόδρομος. Δεν ήταν το όνειρό τους να κάνουν αυτή τη δουλειά, υποχρεώθηκαν, και αυτό είναι κακοποιητικό. Κι όλα ξεκινούν από το νομικό καθεστώς, τι να διεκδικήσεις αν είσαι παράνομος;

Αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, προς το μοντέλο που εφαρμόζεται σε Βέλγιο και Νέα Ζηλανδία, όπου τα άτομα που εργάζονται στο σεξ, εργάζονται στο σεξ, εργαζονται στο σεξ και δικαιούνται άδειες και επιδόματα όπως όλοι οι εργαζόμενοι, διεκδικεί το Red Umbrella Athens

Ο πρώτος καιρός «Οι πρώτες ημέρες ήταν πάρα πολύ δύσκολες, πέρασα πολύ άσχημα. Θεωρούσα ότι το σεξ δεν θα έπρεπε να είναι ένα προϊόν συναλλαγής. Αλλά τα χρήματα ήταν πάρα πολλά. Σε κάποιες ώρες έβγαζα το μηνιατικό εκείνης της εποχής. Σε αυτή τη δουλειά θα συναντήσεις δύο τύπους ανθρώπων. Αυτούς που γεννιούνται για να την κάνουν και αυτούς που εξαναγκάζονται για διάφορους λόγους. Εγώ είμαι από τους δεύτερους. Για να είσαι καλή πόρνη θα πρέπει ή να το γουστάρεις ή να είσαι πολύ καλή θεατρίνα ή πολύ μορφωμένη και να μπορείς να παίξεις με το μυαλό των άλλων. Εγώ συνδυάζα κατά κάποιον τρόπο τα δύο τελευταία. Όπως λένε, τα πολλά λεφτά θέλουν τρόπο, τα λίγα κόπο».

Τα λεφτά «Όταν μαθαίνεις να βγάζεις τόσα πολλά χρήματα, είναι πολύ δύσκολο να σταματήσεις και να κάνεις κάτι άλλο. Έβγαλα χρήματα γιατί είχα πέρασει αλλά και γιατί έμεινα μακριά από την “αμαρτωλή τριάδα της πόρνης”: ναρκωτικά, τζόγος, γκόμενος. Από την άλλη, μιλάμε για μια πολύ δύσκολη δουλειά, κουραστική σωματικά και ψυχοφθόρα, εκτεθειμένη στο κρύο, στους κινδύνους, στην κακοποίηση. Ακόμη κι αυτά τα πολλά λεφτά, στην πραγματικότητα είναι πολύ λίγα γι’ αυτά που δίνεις».

Η βία και η κακοποίηση «Είναι συνεχής και σε καθημερινή βάση. Από τον πελάτη που θα σου πουλήσει το παραμύθι ότι σε βλέπει διαφορετικά και θέλει να σε βλέπει κι εκτός δουλειάς για να έχει τζάμπα βίζιτα, μέχρι από αυτούς που περνούν και σε βρίζουν. Εγώ δούλευα δυο τρεις ημέρες την εβδομάδα και τις άλλες τις κρατούσα για εμένα, κανείς δεν μπορούσε να με αγγίξει. Ξεκούραζα το μυαλό και το σώμα μου δημιουργώντας μια πανοπλία για να μη με αγγίξει η καθημερινότητα».

Οι πελάτες «Μπορούσα να φερθώ τέλεια σε κάποιον παππού που με σεβόταν, παρά σε έναν κοκλό που δεν με σεβόταν. Δεν είμαι σκουπίδι. Κακός πελάτης είναι αυτός που πιστεύει ότι επειδή έχει πέντε φράγκα, η κοπέλα είναι κτήμα του. Δεν έχω πουληθεί ποτέ, μόνο έχω “ενοικιαστεί”. Και σεξ χωρίς προφύλαξη ζητάνε και τα πάντα, την Άρτα και τα Γιάννενα».

Μετά την εργασία στο σεξ «Ένας από τους λόγους που σταμάτησα είναι επειδή μπήκαν κάποιες κοπέλες στη δουλειά και έπεσαν πολύ οι τιμές. Είχα βγάλει και κάποια χρήματα. Τώρα ασχολούμαι με άλλα πράγματα, διασκεδάζω με τη “φυσιολογική” ζωή. Ήμουν ένας άνθρωπος της νύχτας κι έγινα ένας άνθρωπος της ημέρας. Αν χρειαζόταν, όμως, θα μπορούσα να ξαναγυρίσω».

Η Βερόνικα είναι ωφελούμενη του Red Umbrella Athens, του κέντρου ημέρας του συλλόγου οροθετικών «Θετική Φωνή», που λειτουργεί από το 2015. Διευθύντρια του Red Umbrella Athens είναι η Άννα Κουρουπού, σεξεργάτρια και η ίδια μέχρι και πριν από λίγα χρόνια.

«Σκοπός της ίδρυσης του Red Umbrella Athens ήταν η πραγματοποίηση τεστ για HIV, ηπατίτιδες Β και C και σύφιλης για τους ανθρώπους που εργάζονται στο σεξ. Πολύ γρήγορα όμως είδαμε ότι υπήρχαν πολλά ακόμη αιτήματα, ιδίως από τον πληθυσμό της Ομόνοιας, όπου μπορεί να συνυπάρχουν και άλλες καταστάσεις, όπως η αστεγία και η χρήση. Ήταν δύσκολα στην αρχή γιατί ο πληθυσμός αυτός δεν είχε εμπιστοσύνη, δεν ανοιγόταν σε οργανώσεις και θεσμούς. Θυμάμαι ένα περιστατικό που κάποια κοπέλα, δίνοντάς της ένα φλιτζάνι καφέ που ζήτησε, το έχυσε κάτω γιατί δεν της άρεσε. Σιγά σιγά ξεπεράστηκαν όμως όλα αυτά και έδειξαν εμπιστοσύνη. Ήταν ένα ζητούμενο να νιώσουν ότι ανήκουν κάπου».

> Το 90% των ωφελούμενων είναι γυναίκες, εκ των οποίων το 20% τρανς

Το Red Umbrella Athens ξεκίνησε από την οδό Σατωβριάνδου και σήμερα βρίσκεται στη Μιχαήλ Βόδα. Αποτελεί ένα από τα 119 έργα που διαχειρίζεται το Ίδρυμα Μποδοσάκη από κοινού με το Solidarity Now, ως διαχειριστής του προγράμματος Active citizens fund για την Ελλάδα. Λειτουργεί κάθε Τετάρτη 12.00 με 20.00 και κάθε φορά το επισκέπτονται 40-50 άτομα, κατά 90% γυναίκες, εκ των οποίων το 20% τρανς, που εργάζονται στον δρόμο και σε μαγαζιά. Από τα άτομα αυτά, περίπου το 60% προέρχεται από το εξωτερικό, αυτό που γνωρίζουμε ως «ανατολικό μπλοκ» κι ένα μικρό ποσοστό από τη Λατινική Αμερική. Μπαίνοντας υπάρχει ένα γραφειάκι της γραμματείας. Εδώ ισχύει ο κανόνας της ανωνυμίας, για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Κάθε μία και κάθε ένας που έρχεται για πρώτη φορά παίρνει ένα καρτελάκι που γράφει ένα όνομα. Με αυτό το όνομα θα συστήνεται και θα του απευθύνονται στο εξής. Και βέβαια, είναι ανοιχτό για όλες και όλους, δεν χρειάζονται ταυτότητες, νομιμοποιητικά έγγραφα και άλλα τέτοια πράγματα. Μόνο στην περίπτωση που χρειαστεί κάποια ιατρική βεβαίωση, θα ζητηθεί κάποιο νομιμοποιητικό έγγραφο με φωτογραφία. Το έγγραφο αυτό, που επιβεβαιώνει ότι το σεξεργαζόμενο άτομο έχει υποβληθεί σε εξετάσεις, το ζητάει το ίδιο το άτομο. Άλλες φορές χρειάζεται για το αφεντικό του, άλλες επειδή όταν η αστυνομία μπαίνει σε τέτοιους χώρους το μίνιμουμ που θα ζητήσει είναι ιατρικές εξετάσεις και καρτιά παραμονής. Κάποιες/οι μπορεί, επίσης, να το θέλουν για τους πελάτες τους. Οι εξετάσεις συστήνεται να γίνονται ανά τρίμηνο, πραγματοποιούνται με ράπιντ τεστ και τα αποτελέσματα βγαίνουν σε 10 λεπτά. Αφορούν HIV, ηπατίτιδα Β, C και σύφιλη. Εάν υπάρξει θετικό αποτέλεσμα, το άτομο θα βοηθηθεί ώστε να έχει πρόσβαση σε δομές υγείας, είτε δημόσιες είτε της Κοινω-

νίας των Πολιτών. Υπάρχει, επίσης, η δυνατότητα συμβουλευτικής, για παράδειγμα για τη μετάδοση, σε σχέση με κάποια πρακτικά που μπορεί να έκανε κάποιος πελάτης.

> Μπορεί να περάσουν να σε βρίσουν ή να σου πετάξουν κάτι

Η Σταυρούλα Τριανταφυλλίδη είναι μία από τις ψυχολόγους του κέντρου μαζί με την Άννα Αποστολίδου, που παρέχουν υποστήριξη σε επίπεδο συμβουλευτικής υπό την εποπτεία του Αντώνη Πούλιου, επιστημονικού υπεύθυνου του Red Umbrella Athens. «Τα θέματα που φέρνουν, επειδή πολλά άτομα δουλεύουν στον δρόμο, αφορούν βίαιες καταστάσεις με τις οποίες μπορεί να έρθουν σε επαφή, είτε από πελάτες είτε από την αστυνομία είτε, απλώς, από κάποιον περαστικό που μπορεί να περάσει και να τους βρίσκει ή ακόμη και να τους πετάξει κάτι. Υπάρχουν, επίσης, προβλήματα που αφορούν στον ύπνο, τα οποία, στην ουσία, επίσης σχετίζονται με τη δουλειά τους και κυρίως με το ότι είναι παράνομη, αλλά και το στίγμα που φέρνει η σεξεργασία. Οι περισσότερες δεν είναι out, το κάνουν κρυφά. Φαντάσου την ψυχολογία μιας σεξεργαζόμενης που κάνει αυτή τη δουλειά κρυφά από την οικογένειά της 20 χρόνια και πρέπει να έχει μια διπλή ζωή».

«Κι εγώ πολλές φορές έλεγα ότι κάνω άλλη δουλειά, έλεγα ότι είμαι διακοσμήτρια. Είναι βαρύ το “καπέλο” του στίγματος της σεξεργασίας και σκέψου ότι εγώ είχα και άλλο “καπέλο”, αυτό της τρανς γυναίκας», λέει η Άννα Κουρουπού. «Όλες μου οι δυνατές ερωτικές σχέσεις, αλλά και κάποιες φιλικές, ήταν μέσα από τη δουλειά, για να ξέρουν ποια είμαι και τι κάνω, ήθελα να είμαι διάφανη». «Αυτό που καταφέραμε και είμαι πολύ περήφανη γι’ αυτό» συνεχίζει η Άννα, «είναι που περάσαμε τον όρο σεξεργασία. Τόσο η Πολιτεία όσο και τα μέσα ενημέρωσης πλέον χρησιμοποιούν κυρίως αυτόν τον όρο, που κι αυτός βοηθάει στην αποστιγματοποίηση».

> Επίσκεψη στα γραφεία του Red Umbrella Athens

Με το που μπαίνεις στο Red Umbrella Athens, δεξιά υπάρχει ένα τραπέζακι με πολυθρόνες όπου κάθεται ο κόσμος, πιο πίσω ένα μπαράκι. Υπάρχει κι ένα μεγάλο μακρόστενο τραπέζι, το αποκαλούμενο «τραπέζι της ενδυνάμωσης». Εδώ γίνονται διάφορα καλλιτεχνικά, όπως η δημιουργία χριστουγεννιάτικων καρτών τα Χριστούγεννα, λαμπάδων το Πάσχα κ.λπ. Επίσης, κάποιο σεξεργαζόμενο άτομο μπορεί να περιποιηθεί τα νύχια του. Υπάρχουν διαθέσιμα ρούχα και παπούτσια, είτε από δωρεές απευθείας εδώ, είτε σε συνεργασία με τη Fabric Republic που παίρνει ρούχα

από δωρεές, τα καθαρίζει, τα συσκευάζει και φτάνουν εδώ. Υπάρχει και κοινωνικός λειτουργός για τις διάφορες παραπομπές και διασυνδέσεις.

> Street work

Κάποιες ημέρες της εβδομάδας βγαίνει στον δρόμο street work, φορέας υλοποίησης του οποίου είναι ο σύλλογος ασθενών ήπατος Προμηθέας και ο σύλλογος οροθετικών Ελλάδας Θετική Φωνή, μαζί με το Red Umbrella Athens. «Σκοπός είναι να προσεγγίσουμε τα άτομα στον χώρο όπου εργάζονται. Κάθε Τρίτη πηγαίνουμε στην Ομόνοια και στο Μεταξουργείο, κάθε Τετάρτη στη Φυλής και στη Λιοσίων. Ακόμη, μία ή δύο Παρασκευές τον μήνα στο Ζάππειο, χώρος όπου δραστηριοποιούνται άντρες εργαζόμενοι στο σεξ, καθώς και στη Συγγρού και την Καβάλας, που είναι περιοχές σεξεργασίας για τρανς άτομα. Παρέχουμε προφυλακτικά, αν έχουμε τη δυνατότητα βγάζουμε και βανάκι και κάνουμε επιτόπου εξετάσεις. Επίσης, ενημερώνουμε για το κέντρο ημέρας και αν κάποιο άτομο χρειάζεται κάποια υπηρεσία που εμείς δεν παρέχουμε, φροντίζουμε να παραπέμψουμε στους αντίστοιχους φορείς» λέει η **Στ. Τριανταφυλλίδη**. Τη ρωτάω εάν στη διάρκεια του street work συναντούν περιέργες συμπεριφορές. «Ναι, ιδίως από πελάτες. Το πιο συχνό, επειδή πολλές φορές μπορεί να βγούμε μόνο γυναίκες, είναι να αναρωτηθούν εάν κι εμείς είμαστε σεξεργαζόμενα άτομα. Επίσης, επειδή πάντα μπαίνουμε στους χώρους φορώντας γιλέκα και μιλώντας με τις κοπέλες, υπάρχει ένα άγχος από τους ίδιους. Κάποιοι μπορεί να κρύβουν τα πρόσωπά τους, αισθανόμενοι άβολα, γι' αυτό και εμείς, βάσει του πρωτοκόλλου μας, αποφεύγουμε να έχουμε eye contact μαζί τους. Σε ό,τι αφορά τον δρόμο, επειδή υπάρχουν και άτομα που κάνουν χρήση, μπορεί να βγει κάποιος από τη γειτονιά και να μας λέει "γιατί τους βοηθάτε, όσο τον βοηθάτε δεν θα φύγει ποτέ από εδώ" και διάφορα τέτοια. Θα έρθουν με μια αγανάκτηση "να τα πούνε" σε κάποιον. Καταλαβαίνω ότι κι εκείνοι ζορίζονται με την κατάσταση και στο τέλος κάνουμε μια συμβουλευτική και σε αυτούς – κάτι το οποίο είναι μέρος της δουλειάς μας στο πεδίο, όπως μας τονίζει συχνά η επίτροπος του street work Project Ξένια Βαρβαρέσου».

> Βία και κακοποίηση

Τα άτομα που εργάζονται στο σεξ υφίστανται κακοποιητική συμπεριφορά καθημερινά από τους πελάτες, την Πολιτεία, την αστυνομία. Τον περασμένο χρόνο η Θετική Φωνή και το Red Umbrella Athens, σε συνεργασία με άλλους φορείς, πραγματοποίησαν με χρηματοδότηση του Ιδρύματος Μποδοσάκη την πρώτη έρευνα για το φαινόμενο του stealthing, δηλαδή τη μη συναινετική αφαίρεση του προφυλακτικού κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής. Στην έρευνα συμμετείχαν 71 σεξεργάτριες και το 63,4% δήλωσαν ότι έχουν υποστεί stealthing και, μάλιστα, περισσότερες από μία φορές το 38,6%. «Είναι ευρύ το φάσμα

της βίας. Είναι το ψυχολογικό βάρος, γιατί η σεξεργασία έχει να κάνει με το σώμα, με την εισβολή που θα κάνει ο άλλος μέσα σου. Για κάποιους, ιδιαίτερα για τρανς άτομα που δυσκολεύονται πάρα πολύ να βρουν μια άλλη δουλειά, η σεξεργασία είναι μονόδρομος. Δεν ήταν το όνειρό τους να κάνουν αυτή τη δουλειά, υποχρεώθηκαν, και αυτό είναι κακοποιητικό. Κι όλα ξεκινούν από το νομικό καθεστώς, τι να διεκδικήσεις αν είσαι παράνομος;» λέει η Άννα Κουρουπού.

> Νόμος 2734: Ρυθμίζει ή απορυθμίζει;

Το ευτράπελο είναι ότι παρότι ο νόμος δίνει τη δυνατότητα σε κάποιο άτομο να εκδώσει άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος στο σεξ, πρακτικά δεν μπορεί να δώσει λύση πουθενά γιατί όλοι οι χώροι είναι παράνομοι. Σε ερώτηση του Red Umbrella Athens στον Δήμο Αθηναίων για το πόσο οικεία είναι η νομοθεσία, η έγγραφη απάντηση είναι «κανένας», όπως λέει η **Αγγελική Σουγλέ**, νομική σύμβουλος του Red Umbrella Athens. «Στόχος» επισμαίνει, «είναι η αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά τη σεξεργασία. Σήμερα ισχύει ο νόμος 2734 του 1999, ο οποίος όμως αναφέρεται μόνο σε εργασία σε οικείο ανοχής, αποκλείει δηλαδή οποιαδήποτε άλλη μορφή σεξεργασίας υπάρχει, για παράδειγμα μέσω ίντερνετ, σε αγγελίες, στον δρόμο, σε ξενοδοχεία, σε σπίτια – όλα αυτά θεωρούνται εκ των πραγμάτων παράνομα. Ο νόμος όμως, ο οποίος υποτίθεται ότι θεσπίστηκε για να ορίσει τη νόμιμη σεξεργασία σε οικείους ανοχής, έτσι κι αλλιώς κωλαίνει, είναι πολύ αντιφατικός και στην πραγματικότητα αντί να ρυθμίζει, απορυθμίζει. Ειδικά για την Αθήνα και άλλες μεγάλες πόλεις, οι προϋποθέσεις είναι ασφυκτικές: κανένας οικείος ανοχής δεν μπορεί να βρεθεί σε ακτίνα 200 μέτρων από νοσοκομεία, σχολεία, παιδικούς σταθμούς, ναούς, ωδεία, φροντιστήρια κ.λπ. Εκ των πραγμάτων, δηλαδή, δεν μπορεί να υπάρχει τέτοιο σημείο στο κέντρο της πόλης». Αυτός δεν είναι ο μόνος παραλογισμός. Όπως αναφέρει, η Α. Σουγλέ, για να βγάλει άδεια εργασίας κάποιο άτομο θα πρέπει να είναι άγαμο, διαζευγμένο ή σε χρεία, «ένας περιορισμός παράλογος, καθώς δεν μπορεί να έρχεται το κράτος και να σου επιβάλει την οικογενειακή σου κατάσταση για να κάνεις ένα επάγγελμα». Όσον αφορά το βοηθητικό προσωπικό, εδώ έχουμε να κάνουμε με ηλικιακή διάκριση, καθώς θα πρέπει να είναι άνω των 50 ετών. Και παρότι δεν έρχεται σε σεξουαλική επαφή με πελάτες, είναι υποχρεωμένο να υποβάλλεται και αυτό σε ιατρικές εξετάσεις για ΣΜΝ.

> Ο παραλογισμός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου

Το καθεστώς αυτό φαίνεται ότι ανοίγει την όρεξη σε διάφορους περιέργους. «Ας υποθέσουμε ότι ένα άτομο που εργάζεται στο σεξ, υφίσταται μια κακοποιητική συμπεριφορά. Πώς θα το καταγγείλει ό-

ταν ασκεί μια παράνομη δραστηριότητα; Επίσης, δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιοι χώροι λειτουργούν με προϋποθέσεις σεξεργασίας και ποιοι με προϋποθέσεις τράφικινγκ» σημειώνει η κ. Σουγλέ.

«Επειδή όλοι οι οικείοι ανοχής είναι παράνομοι, δίνουν χρήματα στην αστυνομία για να μην περνάει για έλεγχο» λέει η Α. Κουρουπού. Κι εγώ τη δεκαετία του 2000, όταν είχα ανοίξει ένα στούντιο, έδινα στην αστυνομία 2.000 ευρώ κάθε μήνα. Όταν κάποια στιγμή με την κρίση η δουλειά έπεσε και σταμάτησα να δίνω χρήματα, άρχισαν να έρχονται κάθε μέρα για να με κλείσουν».

Σύμφωνα με την Α. Σουγλέ, γίνονται ημερίδες κατά καιρούς, με τη συμμετοχή και εκπροσώπων της πολιτικής ζωής, και όλοι συμφωνούν ότι ο νόμος θα πρέπει να αλλάξει. Αλλά αυτό μένει πάντα στη θεωρία. Η δικηγόρος, η οποία έχει αναλάβει την υπόθεση της δολοφονίας του περασμένου καλοκαιριού της Άννας Ιβάνκοβα, Κουβανής σεξεργάτριας, αναφέρει ότι επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ είχε καταρτιστεί από το τότε υπουργείο Εργασίας κάποιο σχέδιο νόμου, το οποίο όμως δεν προτάθηκε ποτέ για να ψηφιστεί. Επίσης, το καλοκαίρι του 2020 συστάθηκε μια ομάδα εργασίας από το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, με τη συμμετοχή πολλών φορέων και της ίδιας, ως εκπροσώπου του Red Umbrella Athens. Η ομάδα αυτή κατέληξε σε ένα πόρισμα ότι πρέπει να αλλάξει η νομοθεσία, αλλά δεν υπήρξε κάποια συνέχεια. «Εκτοτε» λέει, «δεν έχουμε κάποια εξέλιξη».

«Υπάρχουν πολλά μοντέλα αλλά η δική μας πρόταση είναι πιο κοντά στο πλαίσιο που ισχύει σε Βέλγιο και Νέα Ζηλανδία. Εκεί το άτομο που εργάζεται στο σεξ είναι ένας εργαζόμενος σαν όλους τους άλλους, με ωράριο εργασίας, άδειες, επιδόματα, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Την περίοδο της Covid-19 όλοι οι εργαζόμενοι και οι επιχειρήσεις έπαιρναν κάποια χρηματοδότηση από την Πολιτεία. Όχι όμως και τα άτομα που εργάζονταν στο σεξ. Υπήρξαν άνθρωποι που έμειναν χωρίς να έχουν ούτε να φάνε και που βρέθηκαν νεκρά στα διαμερίσματά τους ύστερα από μέρες». **Α**

INFO

Red Umbrella Athens, Μιχαήλ Βόδα 200, 6971977971, www.redumbrella.org.gr, FB: Red Umbrella Athens. Το έργο Red Umbrella Athens – Ενδυναμώνοντας τα άτομα που εργάζονται στο σεξ υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης τον Σύλλογο Οροθετικών Ελλάδας Θετική Φωνή. Το πρόγραμμα Active citizens fund, ύψους €15 εκ., χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία και είναι μέρος του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2014-2021, γνωστού ως EEA Grants. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών και στην ανάδειξη του ρόλου της στην προαγωγή των δημοκρατικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τη διαχείριση της επιχορήγησης του προγράμματος Active citizens fund για την Ελλάδα έχουν αναλάβει από κοινού το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Solidarity Now.

Σκοπός της ίδρυσης του Red Umbrella Athens ήταν η πραγματοποίηση τεστ για HIV, ηπατίτιδες Β και C και σύφιλης για τους ανθρώπους που εργάζονται στο σεξ, πολύ γρήγορα όμως είδαμε ότι υπήρχαν πολλά ακόμη αιτήματα, ιδίως από τον πληθυσμό της Ομόνοιας, όπου μπορεί να συνυπάρχουν και άλλες καταστάσεις, όπως η αστεγία και η χρήση

Όταν μαθαίνεις να βγάζεις τόσα πολλά χρήματα, είναι πολύ δύσκολο να σταματήσεις και να κάνεις κάτι άλλο. Έβγαλα χρήματα γιατί είχα πέραση αλλά και γιατί έμεινα μακριά από την «αμαρτωλή τριάδα της πόρνης»: ναρκωτικά, τζόγος, γκόμενος.

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

look

ΗΥΑΨΕΙ MateBook D16 2024

Το απόλυτα φορητό laptop για υψηλές απαιτήσεις

Πανίσχυρο, πανάλαφρο, ιδανικό για κάθε εργασία. Κατασκευασμένο για τις όλο και μεγαλύτερες απαιτήσεις που αντιμετωπίζουμε, το νέο **HUAWEI MateBook D16 2024** είναι ο ιδανικός απόλυτα φορητός βοηθός που δεν χάνει ποτέ σε απόδοση με επεξεργαστή Intel® Core™ i9 13ης γενιάς. Διαθέτοντας μια καθλωτική μεγάλη οθόνη 16 ιντσών και ένα ελαφρύ σώμα, μόλις 1,68

κιλά, που ξεπερνά τους περιορισμούς χώρου, το νέο must have gadget δίνει στους χρήστες την ελευθερία να δημιουργούν, να μαθαίνουν και να εργάζονται – watch big, think big, go big! Το καλύτερο; Είναι ο πρώτος φορητός υπολογιστής στον κόσμο με πιστοποίηση ικανότητας σήματος Wi-Fi SGS 5 αστέρων. Μία εμπειρία αντίστοιχων αστέρων ξεκινάει τώρα. Κάν' το δικό σου.

<https://consumer.huawei.com/gr>

KARL LAGERFELD
Πανωφόρι €450

SIMONE ROCHA
Κρεμαστά
σκουλαρίκια
€262

CALZEDONIA
Total Comfort καλσόν 50 Den dark red €8,25

CONVERSE
Παπούτσια CTAS €68

SEPHORA
Βερνίκι νυχιών Dior

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

CLOUD 9 BY L
Σακάκι κοστούμιού Escape

DELUX HELLAS
Γυαλιά ηλίου Gucci

PENNYBLACK
Φόρεμα €219

ESSENCE
Blend & Line στικ σκιάς
Oh my Ruby 02

MAT FASHION
Πουκάμισο €49,90

Θέλω
να τοποθετήσω
τα χρήματά μου
εκεί ακριβώς
που μου αρέσει:
στις κρεμάστρες
μου.
- Carrie Bradshaw
(Sex and the City)

RIEN BY PENNY VOMVA
Παντελόνι Sarah €61

KALOGIROU
Τσάντα Mansur Gavriel €357

MAYBELLINE
Superstay vinyl ink
υγρό κραγιόν 55 Royal

MIU MIU
Slingback pumps

CITY GUIDE

Stegi Radio Takeover

Διάσημοι καλλιτέχνες από το εξωτερικό και μουσικοί της νέας ελληνικής σκηνής καταλαμβάνουν για ένα τριήμερο τη Στέγη

Τρεις νύχτες, τρεις σκηνές, πάνω από 30 καλλιτέχνες. Το Stegi Radio γιορτάζει τα τρία χρόνια του και μας προσκαλεί σε ένα πάρτι που θα φανερώσει το κτίριο της Στέγης αλλιώς: την κεντρική σκηνή ως... κλαμπ, χωρίς καθίσματα, τις τουαλέτες με «συνθήματα», τα φουαγιέ με μαξιλάρες για ριλάξ. Η techno και η experimental bass συνυπάρχουν με το synthwave, το tribal με το χιπ χοπ και η ambient με τη world music στη μεγάλη γιορτή με DJ sets, ζωντανές εμφανίσεις, προβολές και συνεντεύξεις, αλλά και live μεταδόσεις, που ετοιμάζουν για τις 2-4 Φεβρουαρίου οι **Voltnoi** και **Quetempo**.

Στην κεντρική σκηνή θα αντηχήσουν η σαρωτική techno ενέργεια της **Helena Hauff**, η εγκεφαλική IDM των **Plaid**, οι techno πολυρυθμικές συνθέσεις της **AFRODEUTSCHE**, το DJ set του bass αλχημιστή **Lee Gamble**, η μελαγχολική pop της **Nalyssa Green**, οι μπάσες, τελετουργικές πολυρυθμίες των **Shackleton** και **Scotch Rolex** και τα κινηματογραφικά ηχοτοπία του **Alessandro Cortini**. Στη Μικρή Σκηνή τα μικρόφωνα ανοίγουν για τους νοσταλγικούς synth ήχους από το **Παιδί Τραύμα**, την αβανγκάρντ φολκ των **iron** και τα «πειραγμένα» παραδοσιακά της **Anna Vs June**, ενώ ο Εκθεσιακός Χώρος -1 θα γεμίσει από το χιπ χοπ του **Pink Siifu**, των Αθηναίων **Right Clique** και τη rap των **XAPA & EXPE**, καθώς και από τους bass techno ήχους της **Upsammy** και του **TSVI**.

Το τριήμερο πλαισιώνεται από προβολές σπάνιων ταινιών, συζητήσεις ανάμεσα στον Black Athena και τον Κώστα Μαρωνίτη, καθώς και τον Mamorinos Sebgo με την Ειρήνη Αντωνάρκου, Meditation Stage από τον Laraaji και την Arji Oce Ananda και ζωντανές αναμεταδόσεις από τους παραγωγούς του STEGI.RADIO.

INFO Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, Συγγρού 107, tickets.onassis.org

Στις 2-4 Φεβρουαρίου (Παρασκευή & Σάββατο 20:00-03:00, Κυριακή 18:00-23:00)

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Μην χάσετε αυτή την εβδομάδα

12

Θέατρο, συναυλίες, εκθέσεις. Πολιτιστικές προτάσεις που μας εντριγκάρουν αυτό το επτάημερο.

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

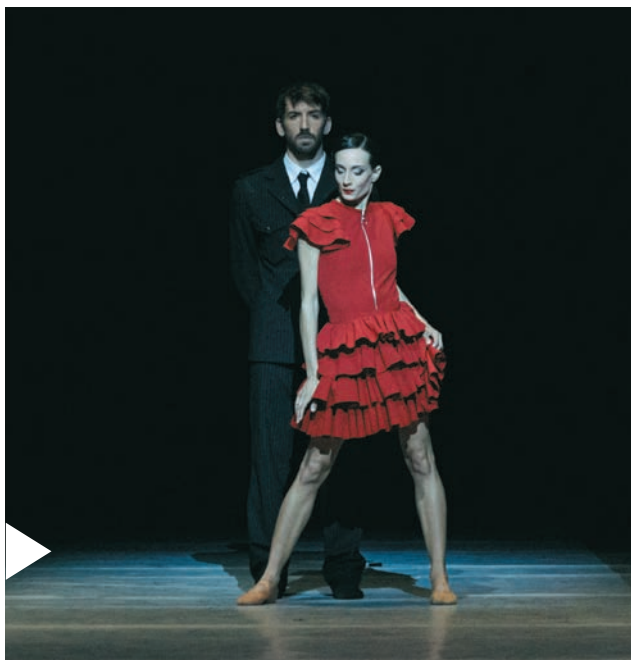
1 Ακολουθώντας την «Περσεφόνη»

Ένα μελωδικό ταξίδι στη σφαίρα του μύθου αλλά και στην εποχή μας επιχειρούν ο **Δημήτρης Μαραγκόπουλος** και η **Έλλη Παπακωνσταντίνου** με τη νέα τους όπερα. Με αφετηρία τον αρχαίο μύθο της Δήμητρας και της Κόρης, καταθέτουν μια ποιητική αφήγηση «για την αέναη, μυστική σχέση ζωής και θανάτου», μέσα από τα μονοπάτια της φιλοσοφίας, της οικολογίας και του φεμινισμού, διαπλέκοντας το τραγούδι των μονωδών με φωνές του Κόσμου αλλά και με συγκινησιακά φορτισμένους ηλεκτρονικούς και οργανικούς ήχους. Δείτε στο www.athensvoice.gr όσα μας είπε η σκηνοθέτις για την παράσταση.

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 1 Φεβρουαρίου στις 21:00

2 Τα δυο πρόσωπα της Κάρμεν

Και... χορεύει και τραγουδά αυτή την εβδομάδα η διάσημη ηρώδα του Ζορζ Μπιζέ. Στην Εθνική Λυρική Σκηνή (στις 7-25 Φεβρουαρίου) ο διακεκριμένος χορευτής και χορογράφος **Γιόαν Ίνγκερ** μας συστήνει το έργο που δημιούργησε για το Εθνικό Μπαλέτο της Ισπανίας και επικεντρώνεται στην ερωτική απόγνωση του Δον Χοσέ και στο θέμα της βίας μέσα, όμως, από τη ματιά ενός παιδιού. Στο Μέγαρο, πάλι, (3 Φεβρουαρίου στις 19:55) προβάλεται σε μαγνητοσκοπημένη μετάδοση η νέα οπερατική παραγωγή της ΜΕΤ της Νέας Υόρκης. Τι σκηνοθεσία υπογράφει η **Κάρρι Κράκνελ**, ενώ τον ομώνυμο ρόλο κρατά η 27χρονη Ρωσίδα μέτζο σοπράνο Αϊγκούλ Ακμέτινα.

© ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΑΛΕΒΑ

3 Ουδείς εκών δίκαιος

Μια έκθεση με μπάροκ αισθητική, γεμάτη εικόνες με αλληγορική σημασία δημιουργούν ο **Δημήτρης Τζαμουράνης** και ο **Φίλιππος Τσιτσόπουλος**. Με πυρήνα το έργο «Άγιος Αντώνιος» του Τζαμουράνη, εμπνευσμένο από τις περφόρμανς του Τσιτσόπουλου, οι δυο καλλιτέχνες «συνομιλούν» μέσα από τις δημιουργίες τους για την κατάρρευση των μύθων, την τραγικότητα, τον χρόνο, τη βία, την πίστη στα όνειρα αλλά την έλλειψη συνειδητότητας. Την επιμέλεια υπογράφει η **Νίκη Παπασπύρου**.

Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός, 8 Φεβρουαρίου-2 Μαρτίου (εγκαίνια στις 19:30-21:30)

5 Δρογώσης και Ρίζος «Στο ύψος των περιστάσεων»

Δύο μήνες μετά τις πρώτες τους κοινές εμφανίσεις στον Σταυρό του Νότου, οι δυο τραγουδοποιοί βγαίνουν ξανά μαζί στη σκηνή. Μ' ένα ιδιαίτερο σχήμα (τσέλο, δυο βιολιά, φλογέρες), θα μοιραστούν τραγούδια αγαπημένα από την πολύχρονη δισκογραφία τους αλλά και καινούργια από τους δίσκους που ετοιμάζουν. Μαζί τους η νέα συνθέτρια και τραγουδοποιός Ελεονόρα Μανόνα.

Σφίγγα, 2 & 16 Φεβρουαρίου στις 22:00

© ΡΑΦΑΗΛ ΣΟΥΛΙΣΤΗΣ

4 Η «Αλίφειρα» του Ανδρέα Στάικου

Ως μια «μια εξωφρενική, όσο και πικρή κωμωδία» συστήνει ο γνωστός συγγραφέας το νέο του έργο που σκηνοθετεί στη Σκηνή Ωμέγα του ΔΘΠ. Μας μεταφέρει σε μια, γνωστή από την αρχαιότητα, πόλη, όπου οι κάτοικοι μέσα στην ερημιά και τη μοναξιά είναι παραδομένοι σε ατέρμονη προσμονή. Η άφιξη μιας αμφιλεγόμενης εκκεντρικής προσωπικότητας και ενός νεαρού αρχαιολόγου θα αναζωπυρώσουν παλαιούς ανεκπλήρωτους έρωτες και θα δημιουργήσουν νέες προοπτικές.

Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, από τις 5 Φεβρουαρίου

© ΑΛΕΚ. ΚΑΤ.

© ΜΑΡΙΑ ΤΟΥΛΙΤΣΑ

6 Η επιστροφή του «Σεμπάστιαν»

Με το Βραβείο Επιτελεστικών Τεχνών 2023 από την Ένωση Κριτικών Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών στις αποσκευές της, η περφόρμανς της ομάδας Nona Melancholia επανακάμπτει για έξι παραστάσεις. Αφετηρία έμπνευσης για τον **Βασίλη Νούλα** και τον **Κώστα Τζημούλη** στάθηκαν οι εικαστικές αναπαραστάσεις και οι συμβολισμοί με τους οποίους συσχετίζεται ο Άγιος Σεβαστιανός (από τη νεότητα και την ομορφιά έως τον μαρτυρικό θάνατο), καθώς και η παράδοση ενός έκκεντρου, πειραματικού κινηματογράφου.

ΠΛΥΦΑ, από τις 6 Φεβρουαρίου στις 21:00

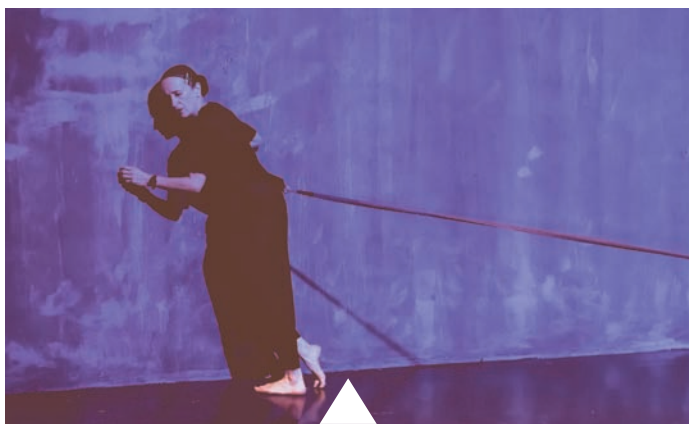

© ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

7 Απέναντι σε «Δύο χέστηδες»

Το μέλλον της Καικιλία (Κλέλια Ανδριολάτου) κρέμεται από δύο... χέστηδες: τον πατέρα της (Θέμης Πάνου), που δεν τολμά να αρνηθεί το χέρι της σε έναν αλαζόνα προικοθήρα, και τον ντροπαλό αγαπημένο της (Γιώργος Γλάστρας) που δεν τολμά να της κάνει πρόταση γάμου. Στη μονόπρακτη φαρσοκωμωδία του Ευγένιου Λαμπίς όμως, η ηρωίδα παίρνει την κατάσταση στα χέρια της. Τις περιπέτειές της μας συστήνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα ο μεγάλος μας θεατράνθρωπος **Βασίλης Παπαβασιλείου**.

Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν, από τις 2 Φεβρουαρίου

© ΕΒΙΤΑ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗ

8 Shifting Time: Ο χορός και ο χρόνος

Τέχνη συνώνυμη της νεότητας και της σωματικής ρώμης, ο χορός θέτει πλαίσια σφικτά στους εκφραστές της. Πώς αντιμετωπίζουν όμως οι χορευτές το πέρασμα του χρόνου και τις επιπτώσεις του; Στη νέα παραγωγή της ομάδας **Griffon**, σε χορογραφία του Πάνη Νικολαΐδη, οι έμπειρες περφόρμερ Σταυρούλα Σιάμου και Αγγελική Στελλάτου μοιράζονται μια αφήγηση για τον άνθρωπο, τον χρόνο και τη φθορά, για τη σωματική αντοχή και τη δύναμη της επιμονής.

ΠΛΥΦΑ, στις 2-18 Φεβρουαρίου

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

9 Στον ρυθμό του Paul Kalkbrenner

Ο Βερολινέζος σταρ της techno επιστρέφει μετά από χρόνια στην Αθήνα για το πρώτο **Primer experience** του 2024. Με μια διαδρομή που κρατά πάνω από δύο δεκαετίες και περιλαμβάνει οκτώ άλμπουμ, περισσότερα από 137 κομμάτια (όπως τα «*Sky and Sand*», «*Aaron*» και «*Feed Your Head*») και πάμπολλα remixes, ο 46χρονος παραγωγός είναι το κεντρικό όνομα σ' αυτό το επτάωρο dance event. Τον πλαισιώνουν ο Γερμανός **DJ HOSH** και ο «δικός μας» **Nick Jojo**.

Faliro Sports Pavilion
3 Φεβρουαρίου από
τις 23:00

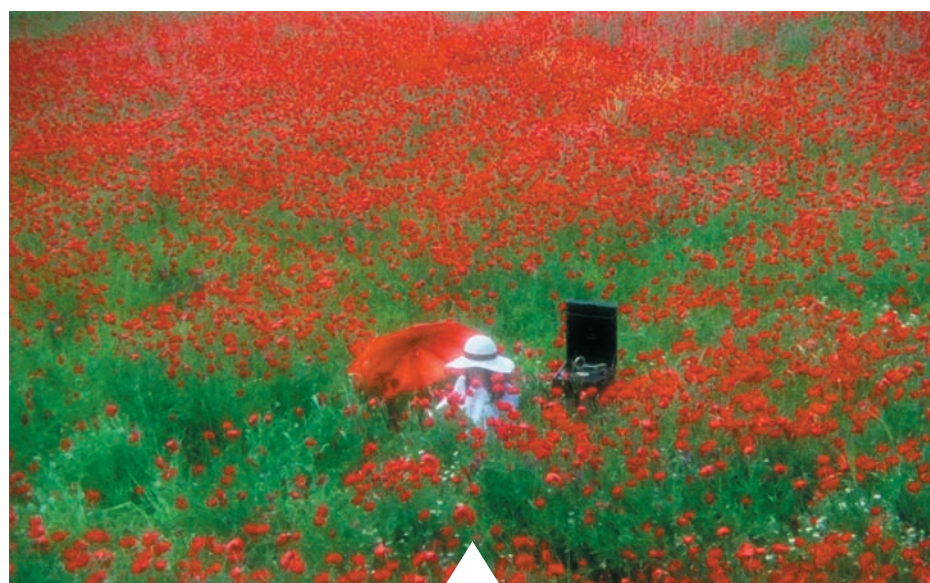

«Σπίτι κοντά στο νερό»

10 Τα αισθαντικά τοπία του Μιχάλη Οικονόμου

«Θέλω να δώσω αίσθημα, όσο μπορώ περισσότερο αίσθημα...» τόνιζε ο ίδιος και στα έργα του κατάφερε να αποτυπώνει με τον πιο εκφραστικό τρόπο ακόμα και την αίσθηση του κλίματος, τη μυστηριακή υγρή ατμόσφαιρα, την ομορρυθμία ανάμεσα στο φως και στην ομίχλη. Μετά την Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ του Μετσόβου, 116 δημιουργίες αυτού του –πρόωρα χαμένου– ανανεωτή της νεοελληνικής ζωγραφικής έρχονται να μας συναντήσουν και στην Αθήνα για να μας ταξιδέψουν στην αγαπημένη του Martigues, την Υδρα, σε ψαροχώρια κι εξοχές με κυπαρίσσια.

Ίδρυμα Β. & Μ. Θεοχαράκη,
1 Φεβρουαρίου-12 Μαΐου

11 Αφιέρωμα στον Τάκη Κανελλόπουλο

Τις δύο τελευταίες, πιο άγνωστες και παραγνωρισμένες ταινίες του σπουδαίου σκηνοθέτη παρουσιάζει, σε αποκατεστημένες κόπιες, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Στο «*Ρομαντικό σημείωμα*» (1978), την «*πιο εσωστρεφή εικαστικά και θεματικά ταινία του*», ξεδιπλώνει την εξομολόγηση του έρωτα τεσσάρων φίλων για την ίδια γυναίκα, ενώ στη «*Σόνια*» (1980), η νεαρή, ονειροπόλα πρωταγωνίστρια (Αντιγόνη Δουδούμη) ερωτεύεται έναν ώριμο οικογενειάρχη, καθηγητή μουσικής (Σπύρος Φωκάς). Μετά την προβολή θα ακολουθήσει συζήτηση (με τους σκηνοθέτες Μάρκο Χολέβα, Δώρα Μασκλαβάνου, Πάνη Βεσλεμέ και Νίκος Πάστρας και τον μουσικό Kristof) και πάρτι στη στοά Κοραή.

Αστωρ, 5 Φεβρουαρίου στις 19:00

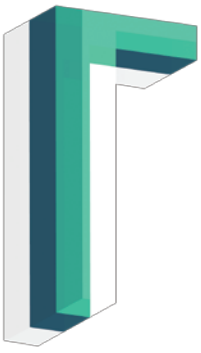

© ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΑΝΟΥΛΗΣ

12 Αντρέγιεφ στη σκηνή

«Δεν ξέρω ακόμη και τώρα αν προσποιούμαι ότι είμαι τρελός για να σκοτώσω αιμωρητί ή αν σκότωσα γιατί ήμουν τρελός, μάλλον δεν θα 'χω ποτέ τη δυνατότητα να μάθω» ομολογεί ο ήρωας του Λεονίντ Αντρέγιεφ στη «*Σκέψη*». Μ' αυτό το γραμμένο το 1902 έργο του Ρώσου συγγραφέα, καταπιάνεται σκηνοθετικά φέτος ο **Χάρης Φραγκούλης**. Στον ρόλο του γιατρού Κερζέντσεφ, ο οποίος έχει δολοφονήσει έναν σθενό του φίλο και καταθέτει την απολογία του στους κριτές του, ο Κωνσταντίνος Αβαρικιώτης.

Θέατρο Σφενδόνη
από 2 Φεβρουαρίου

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
ΝΕΝΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Σεϋχέλλες από την αρχή

Το αγαπημένο στέκι στο Μεταξουργείο στη δεύτερη εποχή του

Κάθε που θέλαμε φαγάκι νόστιμο, απλό αλλά όχι απλοϊκό, και την αίσθηση γειτονιάς, τραβάγαμε γραμμή στις Σεϋχέλλες. Μετρήσαμε ώρες ατέλειωτες στα τραπεζάκια της πλατείας Αυδή, και χειμωνιάτικα βράδια μες στη νοστιμιά της ζεστής σάλας. Ύστερα, οι Σεϋχέλλες έκλεισαν. Πέρναγα έξω από τη κλειστή πόρτα, το σκοτεινό μαγαζί, κοιτάγα το κενό που άφηναν τα μαζεμένα τραπέζια στο πλακόστρωτο της πλατείας και κατέβαζα το βλέμμα σιωπηλή. Αλλά όχι για πολύ.

Στη μέση του Δεκεμβρη τα φώτα στις Σεϋχέλλες άναψαν και πάλι. Οι πόρτες άνοιξαν, και τα τηγάνια στην ανοιχτή κουζίνα πήραν φωτιά, από χέρια γνώριμα. Ξανά στο ίδιο πόστο ο Φώτης Φωτεινόγλου, που ανήκε στην αρχική ομάδα του εστιατορίου, πριν αποχωρήσει και ανοίξει το διάσημο πια ΦΙΤΑ στο Νέο Κόσμο. Μαζί του ο Κλεομένης Ζουρνατζής (Cookoosaya, Γκαστόνε), αλλά και ο εξαιρετικός Γιάννης Μαρκαδάκης (Papillon, Curolo, Stellar Gastro Cinema). Τρεις σεφ που αγαπούν την ελληνική κουζίνα, τα προϊόντα της παράδοσης, και τις καθαρές γεύσεις. Τι να πάει λάθος;

Εκείνο το σαββατόβραδο βρεθήκαμε στις δύο τελευταίες διαθέσιμες θέσεις γύρω από το πάσο της ανοιχτής κουζίνας. Σημείο που συνιστώ, όχι μόνο γιατί μπορείς να παρακολουθείς από απόσταση εκατοστών όλη τη δράση, αλλά και για τις γαργαλιστικές μυρωδιές που γεννιούνται ακριβώς κάτω από τη μύτη σου. Ο Γιάννης Μαρκαδάκης γαλάνιος και πράος να δίνει οδηγίες στους μάγειρες και στους σερβιτόρους, να απαντάει σε απορίες ενώ ταυτόχρονα πασπαλίζει τηγανητές πατάτες με αλάτι κι εκείνη τη ριγανή που ακόμα συγκρατώ τη μυρωδιά της.

Πρώτα έφτασαν τα περίφημα σουγάνια, δηλαδή κρεμμυδο-ντολμάδες γεμιστοί με βοδινή ουρά και σταφίδα. Τρυφεροί, με

μπόλικο, αρωματικό λαδάκι και τη γλύκα του κρεμμυδιού. Ίσα που πρόλαβα να τους φωτογραφίσω (έναν μόνο πρόλαβαν τα φλας). Τους ακολούθησαν οι βοδινοί κεφτέδες με «γιαουρτοσκορδιον» και σουμάκ, τραγανοί και χρυσαφένιοι και μία αφεγάδιαστη σαλάτα με χόρτα, παντζάρι και τουλομοτύρι Νάζου. Ύστερα ήρθε η σειρά για τα μάγουλα μόσχου με πουρέ

πατάτας... να χειροκροτηθούν! Κρέας να λιώνει στο στόμα, πουρές βελούδινο κι αέρινο, σαλτσούλα πεντανόστιμη (του είδους που σηκώνει πολλαπλές βουτιές) και σκονόπρασο. Δεν λείπουν ούτε οι ξακουστές παπαρδέλες με καβουρμά και γαλοτύρι, το αγαπημένο πιάτο των θαμώνων. Μόνο που τώρα μου μοιάζει ακόμα καλύτερο, πιο νόστιμο, πιο πλούσιο και βαθύ. Ίσως γιατί πλέον ο καβουρμάς φτιάχνεται εδώ.

Όπως ίσως καταλάβατε τα ελληνικά προϊόντα έχουν εδώ την τιμητική τους. Οι τρεις σεφ ξεψαχνίζουν τα καλούδια των μικρών παραγωγών και όταν κάτι αξίζει την προσοχή τους το εντάσσουν στο μενού, χωρίς δεύτερη σκέψη. Τίποτα δεν έχει αλλάξει στις Σεϋχέλλες κι έχουν αλλάξει τα πάντα. Με αυτό εννοώ ότι το στέκι που αγαπήσαμε είναι ακόμα εδώ, αλλά στην καλύτερη, στην πιο αναβαθμισμένη εκδοχή του. Ακριβώς σαν τις παπαρδέλες. Μοιάζει το ίδιο πιάτο, είναι όμως καλύτερο. Θα το καταλάβεις στην πρώτη μπουκιά ή αλλιώς «επίσκεψη» και σίγουρα θα ακολούθησουν πολλές επόμενες...

Κεραμεικού 49, Κεραμεικός, 2111834789, Fb: Σεϋχέλλες, Instagram: @seychellesrestaurant

ΠΟΥ ΤΡΩΜΕ
Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΘΕΑΤΡΟ

Δημήτρης Μαμιός

Το χρονικό ενός δυσλεκτικού γίνεται θεατρικός μονόλογος από τον Ντίνο Ψυχογιό και τον Δημήτρη Μαμιό

Ο σκηνοθέτης και ο πρωταγωνιστής της παράστασης μιλούν για την πρόκληση να μεταφερθεί στη σκηνή του Θεάτρου 104 το αυτοβιογραφικό βιβλίο του Γιάννη Πάσχου

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΟΥ

Το αυτοβιογραφικό βιβλίο του Γιάννη Πάσχου, στο οποίο βασίζεται η νέα παράσταση του Ντίνου Ψυχογιού, μιλάει για την εμπειρία του συγγραφέα με τη δυσλεξία, η οποία «διαγνώσθηκε» όταν εκείνος ήταν 45 χρονών. Ο σκηνοθέτης της παράστασης επέλεξε να μεταφέρει το έργο σε έναν μονόλογο, με μόνο πρωταγωνιστή τον ηθοποιό Δημήτρη Μαμιό, για να δείξει την απομόνωση του κεντρικού χαρακτήρα από την υπόλοιπη κοινωνία, απέναντι στο μαθησιακό του πρόβλημα.

Ο Ντίνος Ψυχογιός, που ξεκίνησε την καριέρα του ως ηθοποιός, κάνει τη δεύτερη σκηνοθετική του απόπειρα μετά το «Κποκ». Το έργο αποτελεί καταγραφή της δύναμης ενός ανθρώπου που με πίστη στον εαυτό του οδηγεί την ίδια του τη ζωή εκεί όπου ο ίδιος θέλει. Μέσα από την αφήγηση του ήρωα μας παρουσιάζεται μια δύσκολη ιστορία ενηλικίωσης με χιούμορ και τρυφερότητα, ρίχνοντας φως σε ένα λεπτό αλλά διαχρονικά σημαντικό ζήτημα. Το «Χρονικό ενός δυσλεκτικού» πρόκειται να κάνει πρεμιέρα στις 3 Φεβρουαρίου στο Θέατρο 104, στον Κεραμεικό.

«Το βιβλίο μου προτάθηκε από μια φίλη και αμέσως με εντυπωσίασε το χιούμορ, η τρυφερότητα και η ζωντάνια των περιγραφών του. Ο Γιάννης έχει καταφέρει να γράψει όχι μόνο ένα απολαυστικό λογοτέχνημα αλλά και ένα κείμενο με έντονη "θεατρικότητα". Ο λόγος του είναι πολύ άμεσος και οι ιστορίες του έχουν πολλή δράση, συναισθηματική και πραγματική. Διαβάζοντας ένα τόσο ζωντανό κείμενο σε βιβλίο μου γεννήθηκε η περιέργεια και η ανάγκη να το δω να ζωντανεύει στη σκηνή... Το ίδιο το κείμενο "φώναζε" από μακριά πως θα είναι μονόλογος.

Είναι τόσο γλαφυρός ο εσωτερικός κόσμος που παρουσιάζει που ένιωσα πως όφειλα να το δώσω σε έναν ηθοποιό και να αναμετρηθεί μαζί του μόνος του, όπως συνέβη και στον συγγραφέα με τη δυσκολία του. Ενώ παρουσιάζονται και άλλοι χαρακτήρες στο βιβλίο, αποκτούν την υπόσταση που τους δίνει ο κεντρικός ήρωας και τους γνωρίζουμε από τη δική του ματιά. Έμοιαζε, λοιπόν, σαν όμορφη πρόκληση να πρέπει ο κεντρικός ηθοποιός να αποδώσει, όταν χρειάζεται, και τους άλλους χαρακτήρες καθώς αποτελούν προέκταση του δικού του κόσμου με τον τρόπο που περιγράφονται» εξηγεί ο Ντίνος Ψυχογιός.

Γνωστός για τους ρόλους του στις παραστάσεις «Αντιγόνη», «Η πανούκλα», «Το χώμα βάφτηκε κόκκινο», «Από σταθμό σε σταθμό», «Υπό έλεγχο», «Περιμένοντας τον Γκοντό», «Το σακάκι που βελάζει», «Η

παράλειψη της οικογένειας Κόλεμαν», «Η χώρα στον πάτο», «Ιστορίες από το "Πράσινο βιβλίο"» και «Frida's pornography», αλλά και από τον τηλεοπτικό του ρόλο ως «Μύρωνας» στην επιτυχημένη σειρά του Alpha «Σασμός», ο Δημήτρης Μαμιός αναλαμβάνει τον πρώτο θεατρικό μονόλογο στην καριέρα του.

«Δεν έχω ξανακάνει μονόλογο. Έκανα μια μικρή παρουσία σε ένα φεστιβάλ στη Λήμινο που με σκηνοθέτησα, αλλά αυτό που κάνουμε εδώ δεν το έχω ξανακάνει. Αυτός ήταν και ένας λόγος που το αποφάσισα. Ήθελα να αναμετρηθώ με αυτό, να μπω σε κάτι πιο εσωτερικό, δικό μου. Τώρα, πού θα βγω από όλο αυτό, θα φανεί στη νεκροψία... Η δυσκολία έγκειται και στο είδος - μονόλογος. Είναι πολύ διαφορετικό από το να παίζεις με άλλους. Στο συγκεκριμένο βιβλίο, η βασική δυσκολία ήταν πως δεν γράφτηκε για το θέατρο, οπότε δουλέψαμε πολύ για να το προσαρμόσουμε. Ευτυχώς είχαμε και την Ελένη Σπετσιώτη που μας βοήθησε πολύ με τη δραματουργία. Προσπαθήσαμε να του δώσουμε θεατρική υπόσταση. Ευτυχώς, ο Γιάννης (Πάσχος) έχει γράψει ένα πολύ καλογραμμένο κείμενο και η ειλικρίνειά του ως αυτοβιογραφικό έργο μας οδήγησε και εμάς να το αντιμετωπίσουμε πολύ ειλικρινά. Το κείμενο μας έδωσε τον τρόπο να το προσεγγίσουμε, τόσο εμένα όσο και τον σκηνοθέτη.

Με τον Ντίνο γνωριζόμαστε πολλά χρόνια. Ήμασταν πάντα φίλοι, με σεβασμό ο ένας προς τον άλλο, ταιριάζουμε σαν άνθρωποι. Είναι σημαντικό όταν έχεις έναν άνθρωπο που ταιριάζεις και συγκλίνετε στις απόψεις σας να κάνετε ένα καλλιτεχνικό εγχείρημα μαζί. Μπορεί να διαφωνήσεις κάπου, γιατί μας ορίζουν οι εμπειρίες μας, αλλά αυτό είναι ευτύχημα γιατί οδηγεί σε καλλιτεχνικό διάλογο με ωραία αποτελέσματα. Μου αρέσει που υπάρχει ένας άνθρωπος που εμπιστεύομαι, έχει μια πρεμία, κάνουμε μαζί την αναζήτηση και, το πιο σημαντικό, ενδιαφέρεται πολύ για αυτό που συμβαίνει. Το εκτιμάς και εσύ περισσότερο μετά», τονίζει ο ηθοποιός Δημήτρης Μαμιός για την πρόκληση να υποδυθεί έναν χαρακτήρα που αρχικά είχε σχεδιαστεί αποκλειστικά για τον χώρο της λογοτεχνίας και τη συνεργασία του με τον σκηνοθέτη.

Η συγκλονιστική ιστορία ενός ανθρώπου που μεγαλώνει σε ένα ορεινό χωριό της Ηπείρου και «παλεύει» με τη δυσλεξία, με όποιο τη μοναδική του ματιά για τα πράγματα, το χιούμορ αλλά και την αγάπη των ανθρώπων του, αντιμετωπίζοντας καταστάσεις που μοιάζουν να συνθέτουν το ψηφιδωτό ενός παράξενου, μαγικού κόσμου ζωντανεύει σε λίγες μέρες στο Θέατρο 104. **A**

Ντίνος Ψυχογιός

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

«Animal Kingdom» και «Ανατομία μιας πτώσης» παίρνουν προβάδισμα στα Σεζάρ

- * ΑΔΙΑΦΟΡΗ
- ** ΜΕΤΡΙΑ
- *** ΚΑΛΗ
- **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
- ***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Το αγόρι και ο ερωδιός (THE BOY AND THE HERON) ***1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Χαγιάο Μιγιαζάκι ΜΕ ΤΙΣ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ: Σόμα Σαντόκι, Μασάκι Σούντα, Ποσίνο Κιμούρα

Ο μικρός Μάχιτο δεν μπορεί να ξεπεράσει την απώλεια της μητέρας του και κλείνεται όλο και περισσότερο στον θυμωμένο εαυτό του. Όταν μπλέκει σε μια περιπέτεια που τον οδηγεί σε ένα μυστηριώδη πύργο, αντιλαμβάνεται ότι εκεί υπάρχει μια άγνωστη πύλη που του επιτρέπει να βρεθεί σε μια άλλη διάσταση.

JUST THE FACTS

Το αγόρι και ο ερωδιός
***1/2

Το συναρπαστικό animated σύμπαν του Χαγιάο Μιγιαζάκι

Μην περιμένετε και πολλά από το τέλος του κόσμου ***

Η πολιτισμική επανάσταση του Ράντου Ζούντε

Πλάνο 75 ***

Σκοτώνουν τα άλογα όταν γεράσουν

Αργκαϊλ **1/2

Ο Μάχιου Βον Βουτά στην ψυχική των κατασκοπικών best sellers

Υποπτος **

Το κινήγι μαγισσών του διαδικτύου

Ο 83χρονος θρυλικός δημιουργός από το Τόκιο εξακολουθεί να μας ταξιδεύει σε κόσμους συναρπαστικούς όπου η φαντασία και η πραγματικότητα γίνονται ένα. Η γόνιμη δημιουργικότητα του Μιγιαζάκι φτάνει σε απρόσμενα πνευματικά επίπεδα («*ακόμη και στον πραγματικό κόσμο μας η πλειονότητα είναι οι νεκροί*») παρ' ότι η εικαστική ματιά του δεν μπορεί να ξεπεράσει τις επιδόσεις των αριστουργηματικών φιλμ «*Ταξίδι στη χώρα των θαυμάτων*» και «*Το κινούμενο κάστρο*». Όχι πως δεν υπάρχουν κάποιες θεσπέσιες σκηνές, σαν τον χορό των φυλλωσιών των δέντρων ή των τεράστιων κυμάτων με τη συνδρομή του άγριου ανέμου, που τα σχέδια του Μιγιαζάκι καθηλώνουν το βλέμμα. Εδώ όμως η μέριμνα του σκηνοθέτη είναι κυρίως να νουθετήσει τον ήρωά του και να τον συντροφεύσει στην απόκοσμη τελετουργία της ενηλικίωσής του, με όπλα του ένα περίτεχνο παζλ ηθικών και φιλοσοφικών διλημάτων. Ο Μάχιτο θα τολμήσει να διεισδύσει στον κόσμο όπου ζωντανοί και νεκροί μοιάζουν να συνδιαλέγονται. Η νέα διάσταση που οριοθετεί «*Το αγόρι κι ο ερωδιός*» στην κοινή πορεία ανθρώπων και πνευμάτων, διαθέτει την οξύτατη πολιτική κριτική του «*Ταξιδιού στη χώρα των θαυμάτων*» πάνω στον υλισμό και τη ματαιοδοξία της ανθρωπότητας, αλλά και την επίκληση του μαγικού στοιχείου ως μοναδική διέξοδο απέναντι στη στεία καθημερινότητα και τον πόνο της απώλειας. Στο βραβευμένο με Χρυσή Σφαίρα καλύτερου animation «*Αγόρι*», που λογικά θα κερδίσει σε λίγες βδομάδες και το αντίστοιχο Όσκαρ, ο θάνατος και η ζωή αποτελούν έναν αέναο κύκλο. Μια φυσιολογική αλληλουχία στην οποία τίποτα δεν δείχνει περιττό ή άκαιρο. Ο λυρισμός που καταγράφει ο βετεράνος δημιουργός στη νέα του δημιουργία, μια από τις ακριβότερες ταινίες όλων των εποχών στην Ιαπωνία που χρειάστηκε 7 χρόνια για να γυριστεί, λαμβάνει τα χαρακτηριστικά ενός ώριμου δράματος και μιας επώδυνης ενηλικίωσης. Μια συγκινητική αυτοβιογραφία που έχει στοιχεία από προσωπικές εμπειρίες του 83χρονου σκηνοθέτη, κυρίως με τον φίλο και συνεργάτη του Ισάο Τακαχάτα, με τον οποίο ίδρυσαν την εταιρεία τους. Ακόμη και το γεγονός πως ο διάσημος δημιουργός Τακέσι Χόντα επιστρατεύτηκε για να ολοκληρώσει κομμάτια του έργου που ο Μιγιαζάκι δεν μπορούσε να πραγματοποιήσει είτε λόγω προβλημάτων υγείας (η όρασή του είχε εξασθενήσει) είτε λόγω κούρασης, ενισχύει την πεποίθηση πως τούτο εδώ είναι ίσως το πιο τρυφερό και ανθρώπινο animation στη θρυλική καριέρα του Μιγιαζάκι.

Το ενδιαφέρον βρετανικό θρίλερ «**Υποπτος (Accused)**» (***) του Φιλίπ Μπαρναντίνι με τον Σανέλ Κουλάρ («*Sex education*») μεθοδεύει με ανατριχιαστικό ρεαλισμό την παγίδα θανάτου στην οποία εγκλωβίζεται ένας αθώος, ο οποίος έχει την ατυχία να μοιάζει με τον ύποπτο θανατηφόρο τρομοκρατικής επίθεσης στο Λονδίνο. Κλειστοφοβία, σασπένς και καταγγελία της δικτατορίας των social media που δεν αποφεύγει πάντως στο δεύτερο μισό τις σχηματικές και εύκολες λύσεις.

«Είναι πιο αργά απ' όσο νομίζεις»

(Μην περιμένετε και πολλά από το τέλος του κόσμου)

«Αργκαϊλ»

«Μην περιμένετε και πολλά από το τέλος του κόσμου»

Πλάνο 75

Μην περιμένετε και πολλά από το τέλος του κόσμου (DO NOT EXPECT TOO MUCH FROM THE END OF THE WORLD) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ράντου Ζούντε ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Ιλίνκα Μανολάτσε, Νίνα Χος, Ούβε Μπολ

Η πολυάσχολη Άντζελα διασχίζει το Βουκουρέστι προκειμένου να ολοκληρώσει το κάστινγκ για ένα βίντεο που της ανατέθηκε από μια πολυεθνική εταιρεία με θέμα τα εργατικά ατυχήματα. Μετά την επιτυχία του φιλμ «Ατυχές πήδημα ή παλαβό πορνό» που του χάρισε τη Χρυσή Άρκτο στο Βερολίνο, ο Ρουμάνος Ράντου Ζούντε επιστρέφει με μια αναλόγου ύφους (πρωτότυπη και αταξινόμητη) δημιουργία για το χάος της σύγχρονης ρουμανικής καθημερινότητας. Εκεί που η Ιστορία (τρομερό το κομμάτι της εποχής Τσαουσέσκου) παντρεύεται με την πολιτική και η ηθογραφία με τη σάτιρα, ο ρηξικέλευθος δημιουργός του «Aferim» βρίσκει τον τρόπο για να καταγράψει άλλη μια βιτριολική αποδόμηση του πατριωτικού νεοφιλελευθερισμού ενός κόσμου σε βαθιά κρίση. Είναι γεγονός πάντως ότι σε αρκετά σημεία το φιλμ μοιάζει να επαναλαμβάνεται και να ξεμένει από ιδέες. Ακόμη κι έτσι όμως ο Ζάντου τα καταφέρνει. Με τολμηρή γλώσσα, νευρώδη αφήγηση και συνεχές (όχι πάντα μεθοδικό ή ομοιογενές) ανακάτεμα των αφηγηματικών του μέσων ξέρει να διατηρεί αμείωτη την ένταση και να κινηματογραφεί τις ανεπαίσθητες λεπτομέρειες στη διαδρομή των βασικών χαρακτήρων του. Μια διαδρομή που μοιάζει με υπαρξιακή κατάβαση στην καρδιά της κόλασης.

Πλάνο 75 (PLAN 75) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τσι Χαγιακάουα ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Τσιέκο Μπίσσο, Χαγιάτο Ισομούρα, Στεφανί Αριάν, Πουούμι Καγούαϊ, Τάκα Τακάο

Στην Ιαπωνία ψηφίζεται ένας νόμος που επιτρέπει στους πολίτες άνω των 75 οι οποίοι επιθυμούν να πεθάνουν, να το πράξουν με τη συνδρομή της πολιτείας. Μάλιστα τους δίνεται ως κίνητρο ένα επίδομα 10.000 γεν προκειμένου να απολαύσουν τις τελευταίες στιγμές τους!

Πρωτότυπο και τρομακτικό ως σύλληψη το πρώτο φιλμ της ταλαντούχας σκηνοθέτριας από την Ιαπωνία, καταγράφει νηφάλια και με... ανατριχιαστική απλότητα την αγωνία της γύρω από το θέμα της αύξησης του γερασμένου πληθυσμού στη χώρα της. Με ξεκίνημα ένα σοκαριστικό στιγμιότυπο όπου μαρτυρά την αδιέξοδη κουβέντα γύρω από το φλέγον ζήτημα, αλλά και τα ξεσπάσματα μίσους απέναντι στους ηλικιωμένους, η σκηνοθέτρια σκιτσάρει έναν απάνθρωπο και δυστοπικό κόσμο. Η επίκληση για ανθρωπιά και ελπίδα γίνεται με σπάνια ενσυναίσθηση καθώς και ηθική ακεραιότητα που θυμίζει τη σκηνοθετική μαστοριά του Χιροκάζου Κορεέντα. Η ικανότητα της νέας σκηνοθέτριας στο ξετύλιγμα της πλοκής και στο τρυφερό αποτύπωμα με το οποίο χαράζει την κάθε σκηνή της, αναδεικνύει με αποτελεσματικότητα τις βασικές λεπτομέρειες αλλά και τις σκληρές αλήθειες του ζητήματος.

Άργκαϊλ (ARGYLLE) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μάθιου Βον ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Μπράις Ντάλας Χάουαρντ, Σαμ Ρόκγουελ, Χένρι Καβίλ, Τζον Σίνα, Αριάννα ΝτεΜπούζ, Ντούα Λίπα, Μπράιαν Κράνστον

Έλι Κόνγουεϊ, μια μοναχική συγγραφέας επιτυχημένης σειράς κατασκοπικών μυθιστορημάτων με ήρωα τον μυστικό πράκτορα Άργκαϊλ, βλέπει τις παράτολμες ιστορίες της να απειλούν την ήρεμη ζωή που μοιράζεται με τον αγαπημένο της γάτο.

Εύστοχη, διασκεδαστική και αρκετά πρωτότυπη σάτιρα των κατασκοπικών περιπετειών, οι οποίες έχουν συνήθως πρωταγωνιστές μυστικούς πράκτορες που όλα τα καταφέρνουν χωρίς να ιδρώσουν ιδιαίτερα. Ο άνισος Μάθιου Βον βρίσκεται πιο κοντά στο καυστικό χιούμορ του «Kick Ass» παρά στη ράθυμη διεκπεραίωση του τελευταίου του φιλμ «Ο άνθρωπος του βασιλιά: Το ξεκίνημα». Όταν μάλιστα βάζει στο ίδιο μπλέντερ τις μικροαστικές συνθήκες της ηρωίδας με τις εξωπραγματικές ιστορίες που περιγράφει στα βιβλία της, το θέαμα απογειώνεται. Μάλιστα ο Βον, γνωρίζοντας πως το αλατοπίπερο της ταινίας του είναι η αλληλεπίδραση πραγματικής ζωής και φαντασίας, έχει την εξυπνάδα να δέσει την πλοκή γύρω από ένα απολαυστικό δίδυμο. Η πειστική Μπράις Ντάλας Χάουαρντ στον ρόλο της συγγραφέως και ο Σαμ Ρόκγουελ ως αυθεντικός πράκτορας είναι απόλυτα ταιριαστοί.

BIBLIO

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

«Το ειδώλιο», το νέο της βιβλίο, θέτει υπό εξέταση το ζήτημα της παράνομης απόκτησης έργων πολιτιστικής κληρονομιάς. Με αφορμή αυτό συναντηθήκαμε με την κορυφαία σε πωλήσεις συγγραφέα.

Της ΗΡΩΣ ΣΚΑΡΟΥ
Φωτό: ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΤΡΟΥΓΚΟΥ

Victoria Hislop

«Τα γλυπτά που έκλεψε
ο Έλγιν τροφοδότησαν
την ανάγκη μου
να γράψω γι' αυτό»

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Γράμμα στον νεότερο εαυτό μου

ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΤΣΟΥΚΑ

Από την Ιαπωνία μέχρι την Ταιβάν, την Αυστραλία, την Κένυα, τη Ναμίμπια και πολλές χώρες της Ευρώπης, μπορεί κανείς να αγοράσει από πλανόδιους πωλητές (κάποιοι από αυτούς άστεγοι) την εφημερίδα δρόμου *The Big Issue*, που ξεκίνησε στο Λονδίνο το 1991 και έχει σήμερα την ευρύτερη κυκλοφορία παγκοσμίως. Πολλές από τις τοπικές εφημερίδες δρόμου που χρειάστηκε να ανταγωνιστούν με την *Big Issue*, ειδικά στις ΗΠΑ, την επικρίνουν για το επιχειρηματικό πρότυπο που ακολουθεί – ότι δηλαδή μιμείται τις εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας, αντί να εστιάζεται στα κοινωνικά ζητήματα που υποτίθεται αποτελούν τον λόγο ύπαρξής της. Η διεύθυνσή της, ωστόσο, αποκαλεί την εφημερίδα «κοινωνική επιχείρηση» και ο ιδρυτής της έχει πει ότι είναι δυνατόν και να βγάξει κανείς κέρδος και να είναι ηθικά σωστός.

Σε κάθε περίπτωση, η έγκριτη δημοσιογράφος και αρχισυντάκτρια της στήλης του βιβλίου, Jane Graham, είχε τη φαινή ιδέα να ξεκινήσει το 2007 μια στήλη από τους αναγνώστες με τίτλο «Γράμμα στον νεότερο εαυτό μου». Η απήκηση ήταν τόσο μεγάλη που πολύ γρήγορα η αρχική στήλη διπλασιάστηκε, μετά διπλασιάστηκε ξανά, ώσπου τελικά κατέλαβε τις δυο πρώτες σελίδες της αγγλικής έκδοσης, όπου κι εξακολουθεί να δημοσιεύεται κάθε βδομάδα. Είναι σημαντικό ότι οι αναγνώστες που στέλνουν κείμενα πληρώνονται (500 λίρες) και ότι η στήλη είναι ανοικτή στον οποιονδήποτε.

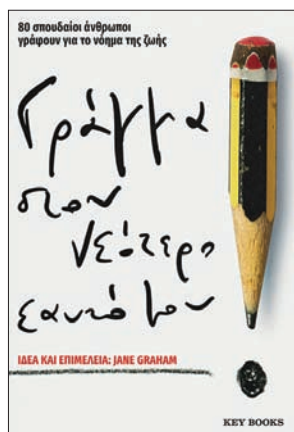
Η επόμενη εξέλιξη ήταν η ανά χειράς ανθολογία του 2019, όπου η Graham ζήτησε από 80 επιφανείς ανθρώπους, όλοι τους άνω των 60, ένα γράμμα στον εαυτό τους αλλά, αυτή τη φορά, με μορφή συνέντευξης. Κάποιοι πασίγνωστοι (π.χ. Paul McCartney, Olivia Coleman, Neil Geiman) κι άλλοι λιγότερο γνωστοί, τουλάχιστον στα καθ' ημάς (π.χ. ο αθλητής Sir Roger Banister, ο Ιρλανδός συγγραφέας και ηθοποιός Dylan Moran) καταθέτουν το απόσταγμα επίγνωσης που τους χάρισε μια γεμάτη ζωή.

Σημειωτέον ότι ως αφετηρία του ταξιδιού σημειώνονται τα 16, ηλικία που θεωρείται καταλυτική ως το κατώφλι της ενηλικίωσης και ως σημείο καμψής όπου ο νεόκοπος εαυτός καλείται να διαλέξει πώς θα πορευτεί. Όπως παραδέχονται ακόμα και κάποια εξαιρετικά επιτυχημένα άτομα, αυτός ο δεκαεξάχρονος εαυτός εξακολουθεί να ζει μέσα τους, κατακλύζοντάς τους κάποιες φορές με συναισθήματα μελαγχολίας και ανεπάρκειας. Αυτό ωστόσο, όπως και τα πάντα, δεν ισχύει για όλους. Η Margaret Atwood, για παράδειγμα, μεγαλωμένη κοντά στη φύση από γονείς με ανεξάρτητο πνεύμα, ποτέ της δεν πολυνοιαζόταν για τη γνώμη των άλλων. Και, μάλλον, αυτό συνάδει με την υπέροχη ατάκα της, στα 86 της: «Αυτό που μου φτιάχνει τη διάθεση τα πρωινά είναι η προσμονή για όσα έπονται».

Πολλές είναι οι συγκινητικές παραδοχές («Πρέπει να σου αρέσει ο εαυτός σου για να τον φροντίσεις» Marianne Faithful), κοινή η διαπίστωση ότι η δημοσιότητα μπορεί να είναι εμπόδιο στην κατάκτηση της ανθρωπιάς, επίσης κοινή η αναγνώριση των σχέσεων στοργής ως υπέρτατη αξία. Μάλλον θα έπρεπε να συμπληρώσουμε «στη δυτική κοινωνία», αν θεωρήσουμε τα πορτρέτα του βιβλίου ψηφίδες ενός κόσμου όπου η έξαρση της ατομικότητας, η επαγγελματική ισοτιμία των γυναικών, ο ρόλος της πυρηνικής οικογένειας είναι ανοικτά ζητήματα προς διερεύνηση.

Σε αυτά ας προστεθεί η ψυχαγωγική αξία του να εμφιλοχωρείς σε διάσημες ζωές (ο Alice Cooper πλέον πιστός χριστιανός!), αλλά και το ότι οι συγγραφείς της παρέας σαφώς μας δίνουν μια πιο περίτεχνη και ικανοποιητική εικόνα του ταξιδιού τους από άλλους που περιορίζονται στο φορμάτ της συνέντευξης. Ούτε είναι άσχετο, ενδεχομένως, ότι ποσοστό των εσόδων από την αγορά του βιβλίου θα διατεθεί για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου κάποιων ανθρώπων.

Η μετάφραση της Ιλίαςρας Διονυσοπούλου δεν ορρώδισε μπροστά σε αθυροστομίες και ιδιόλεκτο, γεγονός πάντα ευπρόσδεκτο. **A**

Jane Graham

Γράμμα στον νεότερο
εαυτό μου

Key Books 2020, μετάφραση
Ιλίαςρα Διονυσοπούλου

Ένα βιβλίο έμπνευση για τον Λάνθιμο, αλλά με κάπως διαφορετικό τέλος

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Έκανα το λάθος – ένα λάθος που δεν κάνει ούτε πρωτοετής φοιτητής Δημιουργικής Γραφής – να δω πρώτα την ταινία του Λάνθιμου και μετά να διαβάσω το βιβλίο του Σκωτσέζου συγγραφέα. Γιατί ήταν λάθος; Επειδή όταν στη συνέχεια διάβασα το μυθιστόρημα του Άλισντερ Γκρέυ, κάθε ήρωας του βιβλίου ερχόταν στο μυαλό μου με τη μορφή που του είχε δώσει στην ταινία του ο Λάνθιμος. Κι έτσι έχανα την σπουδαιότερη ιδιότητα της λογοτεχνίας – αυτήν που δίνει στη φαντασία του αναγνώστη την ελευθερία να πλάθει ο ίδιος στο μυαλό του εκείνους τους ήρωες που διαβάζει στο χαρτί. Είναι κανόνας: Πρώτα διαβάζουμε το βιβλίο και μετά βλέπουμε την ταινία.

Η πλάκα είναι ότι εγώ είχα όντως διαβάσει το βιβλίο πριν δω την ταινία. Μόνο που το είχα διαβάσει τριάντα χρόνια πριν, όταν είχε κυκλοφορήσει πρώτη φορά στα ελληνικά. Και φυσικά δεν θυμόμουν τίποτα απολύτως. Οπότε όταν το διάβασα αυτή τη φορά στη νέα έκδοση που έβγαλαν τα Ελληνικά Γράμματα, με την εξαιρετική μετάφραση του Δημήτρη Βαρδουλάκη, ήταν πράγματι σαν να το διάβαζα για πρώτη φορά.

Θα μου πείτε, μα πώς είναι δυνατόν να ξεχάσει κάποιος ότι διάβασε αυτό το βιβλίο; Ευτυχώς, είναι. Γιατί διαβάζοντάς το τώρα ξανά απολάμβανα το μυθιστόρημα σαν να το έπιανα πρώτη φορά στα χέρια μου. Ο Άλισντερ Γκρέυ έχει γράψει ένα σπουδαίο βιβλίο, επειδή είναι ο ίδιος ένας σπουδαίος συγγραφέας. Στην Ελλάδα μέχρι σήμερα είχε περάσει απαρατήρητος. Το μυθιστόρημά του, που είχε μεταφραστεί με τίτλο «Χαμένα κορμιά», αναπαυόταν αζήτητο επί χρόνια στους πάγκους υπαίθριων παζαριών βιβλίων. Ο Λάνθιμος το ανέστησε. Δυστυχώς για τον συγγραφέα του, το θαύμα της ανάστασης αφορούσε μόνο το βιβλίο, καθώς ο Άλισντερ Γκρέυ που το είχε γράψει ήταν ήδη νεκρός από το 2019. Ελπίζω να υπάρχουν μεταμεσονύκτιες προβολές στο Επέκεινα ώστε να δει πώς μετέφερε το έργο του στη μεγάλη οθόνη ο Λάνθιμος.

Η ιστορία, με δυο λόγια, αναφέρεται στην επαναφορά στη ζωή μιας όμορφης γυναίκας (ονόματι Μπέλλα) από έναν δύσμορφο γιατρό που αναζητά στο πρόσωπό της την ιδανική σύντροφο. Δυστυχώς

για τον γιατρό, λογάριζε χωρίς τον ξενοδόχο. Ξενοδόχος δεν είναι άλλος από τις ερωτικές διαθέσεις της νεκραναστημένης που μόλις ανακαλύπτει τις ηδονές που κρύβει ανάμεσα στα σκέλια της, αρχίζει να επιδιέχεται με φρενήρη ρυθμό στην αναζήτηση της σωματικής απόλαυσης. Κοντολογίς, ο δύσμορφος ντόκτορ επανέφερε στον κόσμο μια νυμφομανή (ερωτομανή, την λέει ο μεταφραστής). Η Μπέλλα, λες και δεν έχει συναισθηματική νοημοσύνη, σκορπίζει γύρω της τον όλεθρο σε άντρες που την ερωτεύονται, ενώ ο ερωτικός πλουραλισμός της πηδάει εύκολα από το ένα φύλο στο άλλο.

Έτσι τουλάχιστον την περιγράφει ο συγγραφέας ως σχεδόν το τέλος του βιβλίου του. Και αυτή ακριβώς την πλοκή

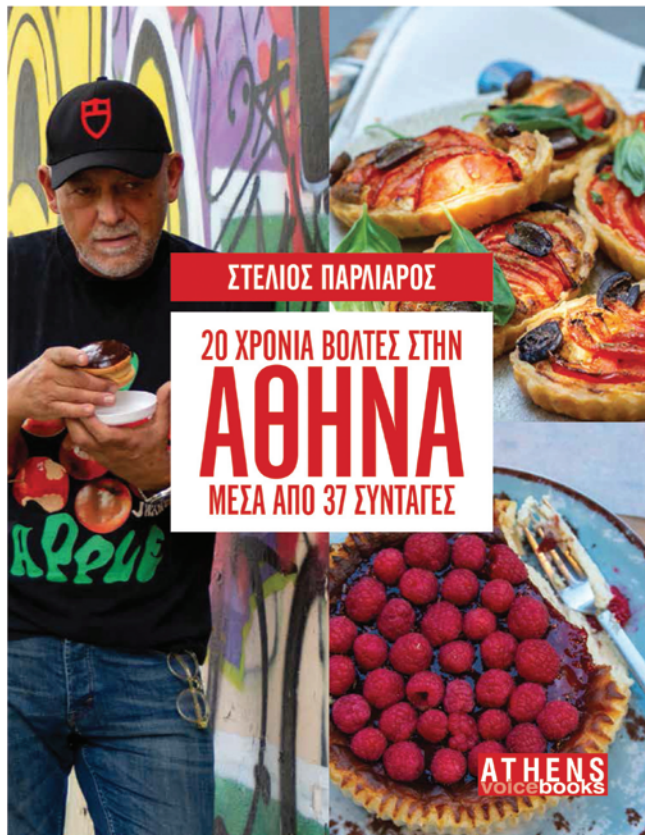

Άλισντερ Γκρέυ
Poor Things

εκδ. Ελληνικά Γράμματα

ακολουθεί και ο Λάνθιμος. Η αφήγηση γίνεται από τη μεριά ενός άντρα. Ωστόσο, πριν τελειώσει το μυθιστόρημά του ο Σκωτσέζος συγγραφέας μάς μεταφέρει και την άποψη της ίδιας της Μπέλλας που διαμαρτύρεται για όσα της καταμαρτυρεί ο αφηγητής. Η άποψη αυτή της Μπέλλας ανατρέπει πλήρως όσα έχουμε διαβάσει ως τότε. Ο Λάνθιμος αγνοεί αυτό το τέλος του βιβλίου. Οπότε, δεν μένει παρά να το διαβάσουμε. Γιατί αξίζει.

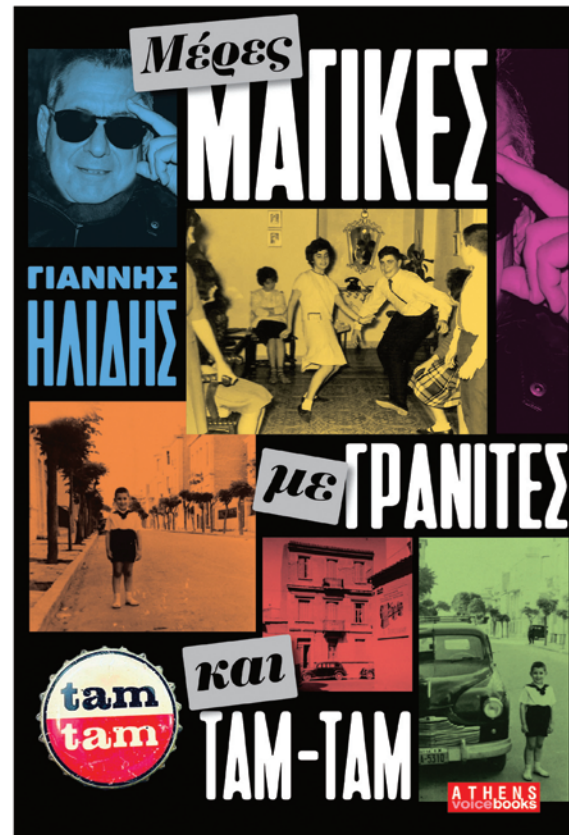
ΝΕΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΕΣ

Στέλιος Παρλιάρος

Ο «εθνικός μας ζαχαροπλάστης» περπατάει στους δρόμους της Αθήνας, θυμάται ιστορίες, μοιράζεται γεύσεις.

112 σελίδες γεμάτες συνταγές με δημιουργικά twist και street vibes, με αφορμή τα 20 χρόνια της Athens Voice.

Γιάννης Ηλίδης

Ένα βιβλίο-ταξίδι στην Αθήνα του 20ού αιώνα, με αυθεντικές μαρτυρίες και φωτογραφικά ντοκουμέντα από τις μαγικές δεκαετίες 60s-70s-80s.

Το βιβλίο των εξωφύλλων της ATHENS VOICE

Το πανόραμα της ελληνικής εικαστικής σκηνής μέσα από τα εξώφυλλα μιας εφημερίδας.

Μια μοναδική έκδοση: 20 χρόνια, 900 εξώφυλλα, 2 τόμοι 500+500 σελίδων σε μια συλλεκτική κασετίνα.

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Α.Υ.

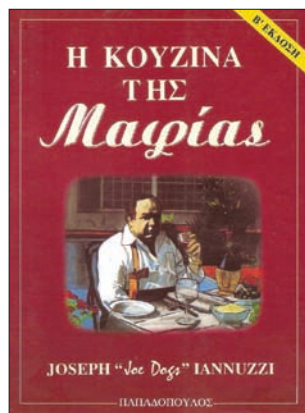
ATHENS
voicebooks

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS

Χαριλάου Τρικούνη 22, 106 79 Αθήνα, 2103617170 (εσωτ. 114), fax: 2103617310
Παραγγελίες on-line: athensvoice.gr/athens-voice-books

Ο... Master Chef της μαφίας

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ

«Στους μαφιόζους αρέσει πολύ το καλό φαΐ. Τρώνε όταν σχεδιάζουν τα εγκλήματα τους, τρώνε αφού τα διαπράξουν και στο διάστημα ανάμεσα στα δύο εγκλήματα τρώνε περιμένοντας την επόμενη ευκαιρία. Οι μαφιόζοι είναι επίσης πολύ εκλεκτικοί. Ξέρουν τι τους αρέσει. Και αυτό που τους αρέσει το τρώνε όλο. Κι ύστερα θέλουν κι άλλο».

Ο Τζο Ντογκς ήταν μάγειρας στη μαφία. Μετά από μια σειρά δυσάρεστων για εκείνον καταστάσεων άλλαξε πλευρά και πέρασε στο FBI ως προστατευόμενος πράκτορας. Και όχι μόνο αυτό αλλά εξέδωσε και ένα βιβλίο, την «Κουζίνα της μαφίας», με τις εμπειρίες του και τις συνταγές του.

«Πλάκα μου κάνεις, Τζού» με ρώτησε. «Το μερικό μου ήταν μόνο 800.000 ευ-

ρώ. Αυτά τα έφαγα μέσα σε λίγους μήνες. Να πάρει η ευχή, μακάρι να είχα τουλάχιστον ξεπληρώσει το σπίτι μου», θυμάται έναν διάλογο με κάποιον Λούι, ο οποίος κρυβόταν μετά από μια απόπειρα ληστείας στο Τζέρεσι. Η μεγάλη ζωή που έκαναν, συνοδευόμενη από μεγάλα τραπέζια με μοναδικές γεύσεις, ήταν για λίγο όπως φαίνεται: «Κανένας στην οργάνωσή μας δεν μπορούσε να βάλει μια δεκάρα στην άκρη», εξομολογείται ο Ντογκς. «Γυναίκες και πάλι γυναίκες. Δικηγόροι και εγγυήσεις. Ιδιαίτερα οι δικηγόροι μάς έτρωγαν τα περισσότερα». Να, λοιπόν, ποιοι κέρδιζαν στο τέλος της διαδρομής ισχύος και θανάτου.

Είναι ώρα όμως να ετοιμάσουμε φαγητό με τις συνταγές του κυρίου Ντογκς.

Μοσχάρι ψητό αλά Τζο Ντογκς Τα υλικά

αλάτι, πιπέρι
1 ½ κιλό μοσχάρι
5 καρότα
5 κοτσάνια σέλινο
1 μεγάλο κρεμμύδι
8 μέτριες πατάτες
1 κουτί σούπα μανιτάρια
1 ¼ κονσέρβας νερό
1 ½ κ.σ. Ντιζόν
1 κ.γ. Μάστερτ

Η εκτέλεση

Αλατοπιπερώστε το κρέας. Τοποθετήστε το σ' ένα αρκετά μεγάλο πυρέξ και ψήστε το για 20 λεπτά σε φούρνο προθερμασμένο στους 200°C για να ροδίσει. Όσο θα ψήνεται το κρέας καθαρίστε τα καρότα σε κομμάτια πάχους 5 πόντων. Κάντε το ίδιο με τα κοτσάνια του σέλινου. Κόψτε το κρεμμύδι στα 8. Ανακατέψτε τη μανιταρόσουπα και τη Μάστερτ για χρώμα και άρωμα. Βγάλτε το ψητό από τον φούρνο και βάλτε τα λαχανικά γύρω από το κρέας στο πυρέξ. Ρίξτε από πάνω το μίγμα της μανιταρόσουπας, σκεπάστε το πυρέξ με αλουμινοχαρτό και ψήστε για 2 ώρες στους 180°C. Σερβίρετε το φαγητό με σκωτσέζικο ουσίκι Dewar's White Label με παγάκια.

Τζιαμπόττα Τα υλικά

4-5 σκελίδες σκόρδο
ψιλοκομμένες

½ φλιτζάνι έξτρα παρθένο ελαιόλαδο
2 κονσέρβες ντοματάρια
1 πρέζα ρίγανη
2 μεσαίες έως μεγάλες πατάτες
2 φλιτζάνια πράσινα φασολάκια ή κολοκυθάκια κομμένα σε μικρές φέτες
αλάτι, πιπέρι

Η εκτέλεση

Τσιγαρίστε σιγά σιγά το σκόρδο στο ελαιόλαδο. Σουρώστε τον χυμό από τα ντοματάρια και κόψτε τα μεγαλύτερα κομμάτια. Προσθέστε τα ντοματάρια στο τσιγαρισμένο σκόρδο και το λάδι και ψήστε τα για 20-30 λεπτά σε μέτρια φωτιά, ανακατεύοντας κάθε τόσο. Προσθέστε τη ρίγανη και, όσο θα ψήνεται η σάλτσα, βράστε σε νερό χωριστά τις πατάτες και τα φασολάκια. Όταν μαλακώσουν τα φασολάκια, σουρώστε και προσθέστε τα στη σάλτσα. Κόψτε τις πατάτες σε κύβους και προσθέστε τις κι αυτές. Βράστε για άλλα 5-10 λεπτά. Αλατίστε και πιπερώστε. Η Τζιαμπόττα μπορεί να σερβιριστεί ως κύριο πιάτο ή ως σαλάτα.

Ορεκτικά με καβούρι

Τα υλικά

65 γραμ. βούτυρο λιωμένο
250 γραμ. ολόπαχη μυζήθρα
1 ½ κ.γ. μαγιονέζα
½ κ.γ. αλάτι

½ κ.γ. ξερός τριμμένος δυόσμος
250 γραμ. ψαχνό καβουριού
6 στρογγυλά ψωμάκια κομμένα στα δύο, ελαφρά φρυγανισμένα

Η εκτέλεση

Λιώστε το βούτυρο σ' ένα κατσαρόλι, με προσοχή να μην το κάψετε. Ανακατέψτε τα υπόλοιπα υλικά με το βούτυρο, εκτός από τα ψωμάκια, προσέχοντας να μη λιώσετε το ψαχνό του καβουριού. Αλείψτε γενναιόδωρα το μίγμα πάνω στα ψωμάκια και ψήστε για 5-8 λεπτά σε φούρνο προθερμασμένο στους 180°C. Βάλτε τα ψωμάκια για μερικά δευτερόλεπτα πάνω από το γκριλ για να ροδίσουν, κόψτε το στα τέσσερα και σερβίρετε. Ποσότητα: 48 ορεκτικά.

Τα βιβλία

«Η κουζίνα της μαφίας» του Joseph "Joe Dogs" Iannuzzi, από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος

* Η Δήμητρα Κακαουνάκη είναι δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός. Παρουσιάζει κάθε βράδυ, τα μεσάνυχτα, στο Kosmos την εκπομπή «Οίκος Αντοχής» και το podcast της με τίτλο «Οι συνταγές του Κόσμου» με μουσικές, συνταγές και βιβλία, βρίσκεται στο Ertecho.

Ο Χάρης Βαρθακούρης και το soundtrack της ζωής του

Ο Χάρης Βαρθακούρης, ένας από τους πιο γνωστούς και ταλαντούχους καλλιτέχνες της γενιάς του, απαντά στη στήλη του **VOICE 102.5**

Της ΛΙΑΝΑΣ ΜΑΣΤΑΘΗ

Τραγουδιστής, συνθέτης, στιχουργός και παρουσιαστής, ο Χάρης Βαρθακούρης είναι μια σπουδαία φωνή, με μουσική παιδεία και μεγάλο ταλέντο. Η πρώτη επίσημη επαφή του με τη μουσική συνέβη στην ηλικία των δέκα, όταν συνέθεσε και ερμήνευσε – με τον πατέρα του – το τραγούδι του «Πιο καλή η μοναξιά». Το 1992 ο Χάρης πήγε στη Βοστώνη για να σπουδάσει Εφαρμογή Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στη μουσική και επέστρεψε το 1994 με έτοιμη τη μουσική για τον καινούργιο δίσκο του Γιάννη Πάριου «Παρέα με τον Χάρη» που κυκλοφόρησε τον Νοέμβριο του 1995. Έκτοτε έχει μία πλούσια δισκογραφική καριέρα, ενώ παράλληλα συνθέτει τραγούδια για πολλούς γνωστούς τραγουδιστές. Έχει επίσης γράψει μουσική σε διαφημιστικά, καθώς και πολλά σήματα και θέματα τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών.

Το πρώτο τραγούδι που πρόσθεσε σε λίστα σου στο Spotify; Ενδεχομένως το πρώτο του πρώτου άλμπουμ μου, διότι θυμάμαι ότι η πρώτη μου σκέψη ήταν να κατεβάσω τα δικά μου για αρχή για να ελέγξω πώς ακούγονται! Μετά κατέβασα όλη τη δισκογραφία του πατέρα μου και μετά του Stevie Wonder. Τώρα αν δεις το κινητό μου έχω 51 Giga μουσική!

Το τελευταίο τραγούδι που έκανες Shazam; Το τελευταίο ήταν λίγες ώρες πριν και λέγεται... μισό να δω... «Wait A Minute» από τους Sputacular Musik & Ghost-Note.

Το τραγούδι που σε κάνει να αλλάξεις σταθμό; Όλα τα κομμάτια. Άρα οι... εντεχνίλες.

Το τραγούδι που σε κάνει να μείνεις στο αυτοκίνητο ενώ έχεις παρκάρει; Οτιδήποτε Soul-Funk με «βρόμικα» ακόρντα.

Το πρώτο τραγούδι που έμαθες τους στίχους; Σίγουρα κάποιο του πατέρα μου.

Το τραγούδι που έχεις ζητήσει από DJ; «Off The Wall» του Michael Jackson. Εδώ να σημειώσω πως με ενοχλεί/δεσμεύει/καταπιέζει/αγχώνει η που πολλές ερωτήσεις σου ξεκινάνε με «το» κι όχι με «ένα». Μήπως να το ξανασκεφτόσουν;

Το δικό σου τραγούδι/σύνθεση που θα ήθελες να διασκεύασε κάποιος άλλος καλλιτέχνης και ποιος; Πάντα χαίρομαι όταν ακούω covers τραγουδιών μου. Πατι όταν εγώ επιλέξω να παίξω κομμάτι άλλου στο πιάνο μου, σημαίνει ότι μου κέντρισε το ενδιαφέρον. Βέβαια μένω με τη χαρά επειδή 99 στις 100 φορές δεν τα παίζω σωστά. Αλλά γι' αυτό ευθύνη φέρω εγώ και τα δύσκολα ακόρντα μου! Οπότε δεν με απασχολεί ποιος θα πει τι, αρκεί να το κάνουν.

Το guilty pleasure τραγούδι

που σου φτιάχνει τη διάθεση; «Slave to the Rhythm» της Grace Jones και «I'll supply the love» από ΤΟΤΟ.

Το τραγούδι/σύνθεσή σου που πήγε καλύτερα από ότι περίμενες; Το «Χωρίς εσένα δεν υπάρχω». Ένα ζεϊμπέκικο που γράφτηκε 17 χρόνια πριν, πέρασε, κατ' εμέ ντούκου, το είχα έτοιμο εδώ και μια 5ετία προκειμένου να το ξανακυκλοφορήσω, μπας και του δώσω δεύτερη ευκαιρία (όπως συνέβη με τα «Αξήμερωτα» το '18) για διάφορους λόγους καθυστέρουσα (μεσολάβησε και παγκόσμια πανδημία) και, πριν προλάβω να το κυκλοφορήσω φέτος, ξαφνικά, το σύμπαν αποφάσισε να το κάνει επιτυχία ούτως ή άλλως. Thank you, σύμπαν!

Το τραγούδι/σύνθεσή σου που δεν είχε την ανταπόκριση που περίμενες; Το προπέρσινο, «Με ποιο δικαίωμα (Επαιξες κι έχασες)». Ενώ δεν το έγραψα για μένα, επειδή εν τέλει όποιος το άκουσε το ζήτησε, πονηρεύτηκα και σκέφτηκα ότι ίσως κάτι έχει που δεν το εντοπίζω, κάτι που το ακούν όσοι το ζητούν και τελικά είπα «θα το κρατήσω για μένα» θεωρώντας ότι θα κάνει πάταγο. Δεν έκανε.

Το πρώτο τραγούδι σου που άκουσες στο ραδιόφωνο; Χωρίς να θυμάμαι τη στιγμή, βάσει λογικής και μόνο, το «Πιο καλή η μοναξιά», όταν βγήκε.

Το τραγούδι που σου θυμίζει την πιο χαρούμενη περίοδο της ζωής σου; Το «Y, Si Fuera Ella?» του Alejandro Sanz. Ένα τραγούδι που «λιώσαμε» το πρώτο διάστημα της γνωριμίας και σχέσης μας με την τότε κοπέλα μου... και νυν γυναίκα μου.

Το τραγούδι που θα ήθελες να ακουστεί στην κηδεία σου; «Alive and Kicking» των Simple Minds.

Πέτερ Χάντκε: Όταν το παιδί ήταν παιδί Άπαντα τα ποιήματα

» Κάποτε έβριζε το κοινό κι αμέσως μετά άρχισε να σκάβει βαθιά. Με τα πεζά, τα θεατρικά, τα σεναρία και τα ποιήματα άλλαξε τον δικό του, αλλά και τον δικό μας, κόσμο

Όσοι από εμάς ξεκίνησαν να παρακολουθούν τα «Φτερά του έρωτα» του **Wim Wenders**, δέχτηκαν σαν γροθιά στο στομάχι «**Το τραγούδι του παιδιού**», το ποίημα του Πέτερ Χάντκε, που ξεκινούσε «Όταν το παιδί, ήταν παιδί, περπατούσε με τα χέρια ανοιχτά, ήθελε το ρυάκι να 'ναι ποτάμι, το ποτάμι κείμαρρος και η λίμνη θάλασσα. Όταν το παιδί, ήταν παιδί, δεν ήξερε ότι ήταν παιδί, κι ότι όλα είναι ζωή, κι η ζωή είναι μία».

Πριν από μερικές ημέρες κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις εκδόσεις **Βακχικών** (μετ. Ιωάννα Διαμαντοπούλου-Νόντουρφτ) ένας τόμος που περιλαμβάνει «**Άπαντα τα ποιήματα**» του γεννημένου στην Αυστρία και τιμημένου με το βραβείο Νόμπελ το 2019 λογοτέχνη. Φυσικά, «**Το τραγούδι του παιδιού**» δεν περιλαμβάνεται, καθώς δεν θεωρείται ποίημα αλλά απόσπασμα σεναρίου.

Δεν θεωρώ τον εαυτό μου ειδικό στο θέατρο και τον κινηματογράφο, κι έτσι μπορώ παρά να πω ελάχιστα για το έργο του Χάντκε στις συγκεκριμένες τέχνες. Εκείνο που μπορώ με βεβαιότητα να πω είναι ότι η πρώτη έκδοση

της «**Αγωνίας του τερματοφύλακα τη στιγμή του πέναλτι**» (μετ. Αλέξανδρος Ίσαρης, εκδόσεις Εκκρεμές, 1983) διαμόρφωσε σε πολύ μεγάλο βαθμό την οπτική μου για τη λογοτεχνία. Η ανάγνωση αυτού του βιβλίου ήρθε για μένα ελάχιστους μήνες μετά την ανάγνωση του «**Ξένου**» του **Αλμπέρ Καμύ** και οι αναλογίες ήταν πολλές: Έχουμε δύο χαρακτήρες που βρίσκονται σε υπαρξιακή κρίση. Ο Μερσώ του Καμύ έχει μόλις χάσει τη μητέρα του και ο Πόζεφ Μπλοχ του Χάντκε τη δουλειά του. Ή τουλάχιστον έτσι νόμισε. Και οι δύο χαρακτήρες κάνουν από έναν εντελώς αδικαιολόγητο φόνο. Κι αν ο Μερσώ βρίσκεται κατευθείαν στη φυλακή, ο Μπλοχ προσπαθεί να ξεφύγει. Ο Χάντκε δεν σπίνει ένα αστυνομικό. Άλλωστε, δεν ταιριάζει ιδιαίτερα στο είδος ένα βιβλίο που περιλαμβάνει έναν φόνο με γνωστό από την αρχή τον δράστη και άγνωστο αν τελικά αυτός συλλαμβάνεται. Ο Χάντκε θέλει να δημιουργήσει το πορτρέτο ενός ανθρώπου που βρίσκεται σε κρίση. Το ίδιο ακριβώς κάνει και σε πολλά ακόμη βιβλία του: στην «**Ωρα της αληθινής αίσθησης**», ας πούμε, που

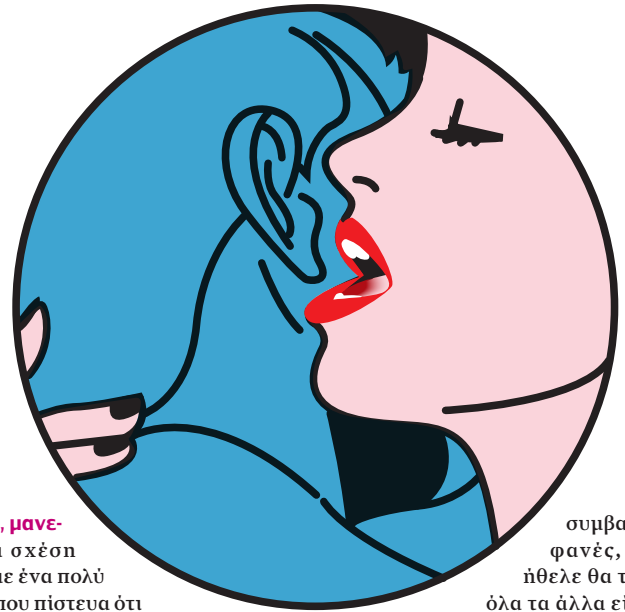
και πάλι υπάρχει ένας φόνος (μέσα σε όνειρο), στο «**Μεγάλο γράμμα για έναν μεγάλο αποχαιρετισμό**» που υπάρχει ένας χωρισμός, στον «**Κινέζο του πόνου**» που ο Αντρέας Λόζερ κάνει έναν ακόμη φόνο ξεπερνώντας κάθε «κατώφλι», όπως το ορίζει ο Χάντκε.

Ανοίγοντας τον «**Κινέζο του πόνου**» (μετ. Ιάκωβος Κοπερτί, Άγρωστις 1989) η πρώτη φράση που αντικρύζεις είναι: «**Κλείσε τα μάτια κι απ' το μαύρο των γραμμάτων θα σχηματιστούν τα φώτα της πόλης**». Διαβάζοντας Χάντκε, εκείνα τα πρώτα ή και τα μεταγενέστερα κείμενά του, πολύ συχνά κλείνω τα μάτια. Και, πραγματικά, κάθε φορά απ' το μαύρο των γραμμάτων σχηματίζονται τα φώτα της πόλης.

Είχα μια πρώτη βασική εικόνα για τα ποιήματα της πρώτης εποχής του Χάντκε, κείμενα ενός εικοσιπεντάρη συγγραφέα που ευκαιριακά και μόνο εκφραζόταν με την ποίηση. Όμως το κείμενο που έχει τον πιο βαρύνοντα ρόλο στον τόμο που εξέδωσε το Βακχικών είναι το «**Ποίημα για τη διάρκεια**», γραμμένο το 1986 από έναν 44άρη λογοτέχνη που έχει ενεργοποιήσει με τον βαθύτερο τρόπο –λόγω και της μοναχικής παιδικής ηλικίας– τον εσωτερικό του μονόλογο. «**Με τη στήριξη της Διάρκειας, Κουβαλάω όλα αυτά τα πλάσματα μιας μέρας, προγόνων και απογόνων στους ώμους μου**» γράφει. Και προς το τέλος: «**Διάρκεια είναι η περίπτωση, που στο παιδί, που δεν είναι πια παιδί –ίσως είναι πλέον γέρο– τα μάτια του παιδιού ξαναβρίσκω**». Και με τις λέξεις αυτές, επιστρέφω εκεί απ' όπου ξεκίνησα. Στο «**Τραγούδι του παιδιού**», ίσως του πιο προσωπικού κειμένου που εξέδωσε ποτέ ο Χάντκε: «**Όταν το παιδί ήταν παιδί, τα μούρα βάραιναν στη χούφτα του μόνο σαν μούρα και το ίδιο είναι και τώρα: η γλώσσα του γινότανε στυφή απ' τα κλωρά καρδία όπως και τώρα, σε καθεμιά βουνοκορφή ένιωθε μια λαχτάρα για μια ακόμα πιο ψηλή, σε κάθε πόλη λαχταρούσε μια ακόμα πιο μεγάλη και το ίδιο είναι και τώρα. Σκαρφάλωνε να φτάσει τα κεράσια της ψηλότερης κορφής με μια τρελή χαρά και το ίδιο παραμένει και τώρα: είχε για τους αγνώστους την ίδια ντροπή που νιώθει και τώρα: περίμενε το πρώτο χιόνι, όπως το περιμένει και τώρα. Όταν το παιδί ήταν παιδί, σημάδεψε το δέντρο μ' ένα ξύλο μακρύ, που εκεί πάλλεται ακόμα και τώρα**».

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς

CLLX Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Καλοσπέρα, μανε-κέν! Έκανα σχέση πρόσφατα με ένα πολύ καλό παιδί που πίστευα ότι το έχουμε βρει σε όλα τα επίπεδα μέχρι που διαπίστωσα κάτι, και το λέω γιατί το έχω τσεκάρει αρκετές φορές αυτό που θα σου πω. Μια μέρα, εκεί που αράζαμε ωραιότατα στον καναπέ, αυτός καθόταν δίπλα μου και καθώς έριξα μερικές κλεφτές ματιές στο κινητό του είχε μπει στο προφίλ μου και τσέκαρα ποιιο με ακολουθούν. Δεν είπα κάτι, μέχρι που πάλι μερικές μέρες μετά τον πέτυχα να κάνει το ίδιο, λίγα λεπτά αφότου είχα ανεβάσει μια φωτογραφία στο Instagram. Δεν λέω πάλι κάτι. Όλο το απόγευμα μου το έπαιζε βαρύ πεπόνι, τον ρωτούσα επίτηδες τι έχει και μου απαντούσε συνεχώς «τίποτα» και «άσε με». Μέχρι που αποφάσισα κι εγώ να μιλήσω και να του το πω, και αρχίζει τις φωνές και τα ποιος είναι ο ένας και ποιος είναι ο άλλος. Δεν ξέρω, έχω ξενερώσει με αυτή τη συμπεριφορά και σκέφτομαι να χωρίσω.

Ζηλίτες διακρίνω, πολλές ζηλίτες και δεν μου αρέσει καθόλου αυτό το mindset. Είναι εμφανές ότι το «παιδί» νιώθει μια κάποια ανασφάλεια, ενδεχομένως γιατί δεν μπορεί να εμπιστευθεί εύκολα τους ανθρώπους για τους δικούς του λόγους, ούτε ξέρω και ούτε με ενδιαφέρει – γιατί με τις φωνές, δεν βρήκε ποτέ κανείς το δικό του. Αντιθέτως, δημιουργεί ένα κλίμα τοξικό και δεν είναι δυνατόν να ανέχεται τέτοιου είδους συμπεριφορές στη σχέση σου. Καλό είναι να του κάνεις άμεσα μία πολύ σοβαρή συζήτηση και αν δεν πάρεις τις απαντήσεις που χρειάζεσαι, να προχωρήσεις παρακάτω και γρήγορα.

Αγαπητή Τζένη, αποφάσισα να σου στείλω για μια έξτρα συμβουλή από κάποιον που δεν με γνωρίζει. Πριν από 2 χρόνια μιλούσα στα social με ένα παιδί μικρότερο μου, εγώ 30 και αυτός 25, υπήρχε ένα φλερτ και μια χιμεία, αλλά αυτός σπούδαζε μακριά και δεν υπήρχε προοπτική συνάντησης. Σταματήσαμε να μιλάμε, πέρασε και ο covid, είχαμε μιλήσει μέσα σε αυτά τα χρόνια κάποιες φορές, αυτός είχε κάνει και σχέση. Μετά από αρκετό καιρό, μου έστειλε μήνυμα, συγκεκριμένα μου απάντησε σε ένα στόρι. Αρχίσαμε να μιλάμε, να λέμε τα νέα μας. Αυτός είναι Αθήνα και δουλεύει. Κάποια στιγμή μου πετάει να κανονίζαμε να βρεθούμε, και απάντησα θετικά. Πάνε σχεδόν 2 μήνες από τότε. Έχουμε ξαναμιλήσει και αυτή τη φορά το ανέφερα εγώ για συνάντηση, αυτός λέει πως δεν είναι πολύ χαλαρός με τη δουλειά, πως γενικά δεν έχει ψυχολογία και θέλει να του βγει αυθόρμητα. Μου είπε πως δεν έχει κάτι άλλο στη ζωή του και πως θέλει να βρεθούμε, αλλά δεν είναι πολύ καλά ψυχολογικά και θέλει να του βγει κάποια στιγμή που να είναι χαλαρός. Πιστεύεις πως αξίζει να περιμένω και πως όντως ενδιαφέρεται ή

συμβαίνει το προφανές, δηλαδή αν ήθελε θα το έκανε και όλα τα άλλα είναι δικαιολογίες; Έχει νόημα να περιμένω; Σε ευχαριστώ πολύ εκ των προτέρων!

Γεια σου, φίλη! Κατά 90% θεωρώ πως συμβαίνει το προφανές. Αν κάποιος σε επιθυμεί ερωτικά, θέλει να περνάτε χρόνο μαζί και γενικώς επιδιώκει συχνά συναντήσεις. Θεωρώ πως όλα τα υπόλοιπα είναι δικαιολογίες, χωρίς φυσικά να είμαι απόλυτη, γιατί κανείς δεν μπορεί να μπει στο μυαλό του και να ξέρει στα σίγουρα. Ωστόσο, υπάρχουν στιγμές που είμαστε πιο ευάλωτοι συναισθηματικά και θέλουμε να μείνουμε μόνοι μας για λίγο και προφανώς δεν είμαστε για ραντεβού και συναντήσεις. Αν θες και τον γουστάρεις πολύ, δώσ' του λίγο χρόνο (λίγο όμως!) και αν δεν προχωρήσει, τραβάς μια κόκκινη γραμμή και πας παρακάτω!

Μανεκέν μου, έχω μέσα μου έναν θυμό, που λέει και η Πάολα. Πριν πολύ λίγο καιρό, επισημοποιήσαμε τη σχέση μας με τον μελλοντικό μου σύζυγο. Μου έκανε πρόταση κανονικά με δαχτυλίδι, αλλά τι δαχτυλίδι!

Πιο μούφα και από αυτά που έχουν μέσα οι τυχερές σακούλες που μας έπαιρναν οι γονείς μας. Ένας πολύ καλός μου φίλος διατηρεί κατάσταση με κοσμήματα και επειδή είναι γνώστης του το πήγα να το δει. Ο σύντροφός μου μου είχε πει ότι η πέτρα είναι αληθινό διαμάντι, εγώ ούτε που θα έπαιρνα χαμπάρι, αλλά ο φίλος μου ο κοσμηματοπώλης μια μέρα που ήμασταν για καφέ το παρατήρησε και μου το σχολίασε την ώρα που το είδε. Αυτός έχει μάτι σε αυτά και μου είπε να περάσω από το μαγαζί του να το εξετάσει. Σκέφτηκα ας είναι, για να το λέει αυτός κάτι θα ξέρει. Και κάπως έτσι μαθαίνω την αλήθεια... Τι να κάνω; Δεν θέλω να νομίζει ότι τρώω κουτόχορτο.

Αναψε φωτιές ο φίλος και –μάλλον– καλά έκανε, γιατί για να είμαι ειλικρινής ποσώς με ενδιαφέρει αν το δαχτυλίδι είναι από τα δρακουλίνια ή από το Tiffany, αλλά αν γουστάρετε ο ένας τον άλλον και αν σου είχε πει την αλήθεια. Δεν θέλω να στενοχωριέσαι και να πελαγώνεις, η λύση είναι μία. Να του πεις αυτό που έμαθες. Η βάση μιας επιτυχημένης σχέσης είναι πάντα η αλήθεια και η καλή επικοινωνία. Μπορεί ο άνθρωπος να μην είχε την οικονομική άνεση να σου πάρει κάτι ακριβό στην προκειμένη φάση, να ντράπηκε, ούτε και ξέρω τι άλλο, αλλά θα μπορούσε να στο πει ευθέως και να μην έχετε περαιτέρω μεπεδέματα. Μιλήστε!

ΜΙΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ Reloaded
Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Μίλα μου βρόμικα. Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

© JOHN HOLMES

COSMIC TELEGRAM

Από την ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Αγαππé μου Κριέ, είσαι σε φάση αποσυμπίεσης και χαλάρωσης των νεύρων. Είναι όμως καιρός να κάνεις μια πιο ορθή αξιολόγηση προτεραιοτήτων και δυνατοτήτων. Αυτή την εβδομάδα θα προσπαθήσεις να βρεις ισορροπίες μεταξύ των «πρέπει» και των «θέλω» σου. Στα ερωτικά, εσύ που είσαι σε σχέση θα έχεις σίγουρα τις ευκαιρίες σου να περάσεις ωραίες στιγμές με το ταίρι. Εσύ που είσαι ελεύθερος αλλά ενδιαφέρεσαι για κάποιον, σταμάτα να του πηγαίνεις κόντρα και προσέγγισέ τον διαφορετικά. Στα οικονομικά σου, θα δεις σημαντική αλλαγή αφού η Αφροδίτη και ο Δίας συμμετέχουν ενεργά στην αύξηση του εισοδήματός σου.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Αγαππé μου Ταύρε, μια άκρως ενδιαφέρουσα και τυχερή εβδομάδα ξεκινάει. Θα σου δοθεί η ευκαιρία να διασφαλίσεις κάποια πράγματα που ήταν μετέωρα το τελευταίο διάστημα, είτε από επαγγελματική άποψη είτε από ερωτική. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν θα είναι μια επεισοδιακή εβδομάδα και δεν θα υπάρξουν επεισοδιακές αλλαγές. Ίσως, μάλιστα, πεισμώνεις λίγο παραπάνω σε θέματα έρωτα. Γενικώς τα ερωτικά σου θα παίξουν σημαντικό ρόλο αυτή την εβδομάδα. Μην προσπαθήσεις σε καμία περίπτωση να ερμηνεύσεις κάτι παραπάνω από αυτό που βλέπεις... Το ναι είναι ναι και το όχι, ξέρεις, είναι όχι.

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Αγαππé μου Δίδυμε, αυτή η εβδομάδα θα είναι αρκετά δημιουργική, καθώς μπαίνει στο προσκήνιο η δράση. Παρόλη την ανωριμότητα που σε διακατέχει συνήθως, τώρα επιδεικνύεις συγκροτημένη σκέψη. Μην παίρνουν τα μυαλά σου αέρα, γιατί θα πέσει εργατικά και οργάνωση. Στον ερωτικό τομέα, καλό είναι σε αυτή τη φάση να μην αναζητήσεις κάτι μόνιμο – το πλανητικό σκηνικό ευνοεί μόνο τις ευκαιριακές γνωριμίες. Εσύ που είσαι σε σχέση, ενδεχομένως να έχεις παραμελήσει το ταίρι σου. Στον οικονομικό τομέα, η Αφροδίτη και ο Δίας από τα ζώδια του Αιγόκερου και του Ταύρου στον δεύτερό σου οίκο, προμηνύουν θετικές εξελίξεις.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Αγαππé μου Καρκίνε, η εβδομάδα μπαίνει δημιουργώντας οξύμωρο σχήμα, καθώς θα υπάρξουν μεν νεύρα και ξεκαθαρίσματα, όμως αυτά θα λειτουργήσουν ευνοϊκά στις διαπροσωπικές σου σχέσεις, διότι θα ειπωθούν σημαντικά πράγματα. Οι προκλητικές συμπεριφορές, όχι απαραίτητα μόνο από εσένα, θα ριζούν και άλλο λάδι στη φωτιά. Αν μπορείς να κάνεις κινήσεις που θα σε βγάλουν από το comfort zone σου, το συνιστώ. Στα ερωτικά, είσαι τυχερός και θα υπάρξουν πολλές ευκαιρίες – κοίτα να τις αξιοποιήσεις. Στα οικονομικά, οφειλές βγαίνουν στην επιφάνεια και νιώθεις πιεσμένος.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Αγαππé μου Λέοντα, καλή εβδομάδα! Είναι καιρός να αφήσεις πίσω ό,τι σε βαραίνει. Παίρνεις αποφάσεις ζωής αυτή την εβδομάδα και βρίσκεσαι στη φάση που έχεις ξενερώσει με γεγονότα του παρελθόντος. Η εβδομάδα σου χαρακτηρίζεται από στιβαρές αποφάσεις, στις οποίες ευελπιστώ να μείνεις συνεπής. Εσύ που είσαι σε σχέση, υπογραμμίζεις υπέρ του δέοντος τα λάθη που κάνει ο σύντροφός σου, πράγμα που προξενεί έντονες αντιδράσεις από πλευράς του. Εσύ που δεν έχεις σχέση, έχει αρχίσει και σου φαίνεται καλή η ιδέα να μείνεις λίγο μόνος και να σκεφτείς τι πραγματικά θες.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Αγαππé μου Παρθένε, προσπαθείς να βρεις χρόνο για τον εαυτό σου αυτή την εβδομάδα, μα είναι αδύνατον – τα άστρα έχουν άλλα σχέδια! Πολύ το τρέξιμο και το άγχος, πολλές και οι υποχρεώσεις. Σαν συμβουλή θα σου πω να μην αφήνεις τον καθένα να σου φορτώνει τις δουλειές του, αν θες να τη βγάλεις καθαρή. Στον ερωτικό τομέα, εσύ που είσαι ελεύθερος μπορεί να σταθείς τυχερός, χωρίς να ξέρω κατά πόσο σε ενδιαφέρει κάποια δέσμευση αυτό το διάστημα. Εσύ που είσαι σε σχέση, ίσως να χρειάζεσαι λίγη αποσυμπίεση ή η οργάνωση ενός ταξιδιού μπορεί να ανανεώνει τη σχέση.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Αγαππé μου Ζυγέ, μια πολύ δραστήρια εβδομάδα ξεκινάει για εσένα. Παρότι νιώθεις πως ανεβαίνεις έναν οικονομικό Γολγοθά και πως σου είναι αδύνατον να ανταπεξέλθεις, πρόκειται για το κλασικό... πνίγεσαι σε μια κουταλιά νερό. Στα ερωτικά σου, εσύ που έχεις σχέση, παρόλη την ανασφάλεια αυτό το διάστημα, θα υπάρξουν πολλές στιγμές που θα νιώσεις ζεστασιά από το ταίρι σου. Εσύ που είσαι ελεύθερος και ωραίος, είναι μια ιδανική περίοδος να φλερτάρεις με ό,τι κινείται – όχι κάτι διαφορετικό από τα συνηθισμένα σου δηλαδή. Στον οικονομικό τομέα βρίσκεσαι σε μικρή σύγχυση, αφού να μην πραγματοποιείς κάποιες αγορές που ήθελες πολύ, στριμώχνεσαι όμως οικονομικά.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Αγαππé μου Σκορπιέ, αυτή την εβδομάδα κάνεις αψυχολόγητες κινήσεις, χωρίς να σημαίνει ότι είναι άστοχες, καθώς κινείσαι με γνώμονα το ένστικτό σου. Να θυμάσαι πως μπαίνει ένας δύσκολος μήνας. Προσωπικά ζητήματα, και μάλιστα αρκετά ψυχοφθόρα, έρχονται ξανά στο προσκήνιο. Πρέπει να προφυλάξεις τα κεκτημένα σου και την ιδιωτική σου ζωή γιατί ίσως κάποια πράγματα να βγουν στη φόρα για εσένα... Εσύ που είσαι σε σχέση, ετοιμάσου για μια αποκάλυψη. Τώρα μπορεί να αποκαλυφθείς εσύ (αν έχεις κάνει κάποια κουτσουκέλα), αλλά μπορεί να προκύψουν αποκαλύψεις και για τον/τη σύντρόφό σου. Εσύ που είσαι ελεύθερος, απολαμβάνεις το single life σου.

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Αγαππé Τοξότη, αυτή την εβδομάδα είσαι πιο ενεργητικός στους χώρους που συνθίζεις να κινείσαι, κοινώς έχουμε ορεξούλες. Προσοχή γιατί ο πολύς αυθορμητισμός κάποιες φορές μπερδεύεται για αυθάδεια. Στα ερωτικά σου εσύ που είσαι free, είναι μια καλή περίοδος να αρχίσεις να βλέπεις πιο σοβαρά ένα άτομο το οποίο «τραβολογάς» πολύ καιρό. Εσύ που είσαι σε σχέση, νιώθεις ασφάλεια και το απολαμβάνεις. Τώρα στα οικονομικά, αναμένονται νέες επαγγελματικές ευκαιρίες που θα σε βοηθήσουν να αυξήσεις το εισόδημά σου. Προσπάθησε να μην εθελουφλεις και να μη βάζεις κάτω από το χαλάκι προβλήματα, γιατί οικονομικές λύσεις θα έρθουν μέσα από συζητήσεις.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Αγαππé μου Αιγόκερε, αυτή η εβδομάδα θα είναι άκρως τυχερή και δεν σε θέλω κατσούφη. Το πλανητικό σκηνικό είναι άψογα στημένο για εσένα που θέλεις να προκόψεις στη ζωή σου, ειδικά στον επαγγελματικό τομέα. Ναι μεν ο Ερμής και ο Άρης φέρνουν εντάσεις, αλλά η Αφροδίτη και ο Δίας συνηγορούν για να προκύψει μια εξασφαλισμένη επιτυχία. Στα αισθηματικά σου, τα πράγματα πηγαίνουν καλύτερα. Εσύ που είσαι ήδη σε σχέση έχεις την ευκαιρία να αναζωπυρώσεις τον έρωτα. Εσύ που είσαι single, ή θα κάνεις μια νέα γνωριμία ή ένα ήδη υπάρχον φλερτ θα πάρει πιο θετική τροπή. Στον οικονομικό τομέα, η επιτυχία είναι σίγουρη.

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Αγαππé Υδροχόε, πρόκειται για μια εβδομάδα που βιώνεις αλλαγές και συνειδητοποιήσεις. Βλέπεις πως όλα βαίνουν από το καλό στο καλύτερο. Μπαίνει και ένας καινούργιος μήνας με ουσιαστικές συζητήσεις, κι αποφασίζεις να αναλάβεις γρήγορα δράση. Στα ερωτικά σου, το να αποζητάς συνεχώς την επιβεβαίωση είναι κάπως κουραστικό. Εσύ που δεν έχεις σχέση, ένας παράνομος έρωτας σε προβληματίζει αρκετά αυτή την εβδομάδα – καλό το φλερτ αλλά με όρια! Εσύ που έχεις μόνιμο δεσμό είσαι κάπως αδιάφορος προς το ταίρι σου και αυτό προκαλεί εντάσεις. Στα οικονομικά σου, μια υπόθεση που αφορά το σπίτι μπαίνει σε τάξη.

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Αγαππé Ιχθύ, ξεκινάς την εβδομάδα με αρκετό οικονομικό άγχος για το τι μπαίνει και τι βγαίνει, μη ζορίζεσαι, δεν είναι ώρα για έξοδα. Θα υπάρξουν στιγμές που θα δεχτείς πολλές προτάσεις για κοινωνικοποίηση, θα σου πρότειναν να μη χάσεις καμία ευκαιρία καθώς μπορεί να αποδειχθούν κομβικές. Στα αισθηματικά σου, σε ταλαιπωρεί το ερώτημα «τον θέλω ή απλώς βαριέμαι;» Δεν χρειάζεται να χαλάσεις μια φιλία επειδή σου ήρθε στο μυαλό ότι θα μπορούσατε να δοκιμάσετε και στον ερωτικό τομέα κάτι. Αν ψάχνεις τη συντροφικότητα καλύτερα πάρε έναν σκύλο ή μια γάτα. Αν έχεις ήδη σχέση, το επικοινωνιακό πλαίσιο βελτιώνεται αισθητά.

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

* Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάσεις και τον ωροσκόπο σου

#xarisesena

Νιώθεις ασφάλεια, μπορείς να δημιουργείς. Νιώθεις top.

Αυτό μας κάνει Top Employer
για 8η συνεχόμενη χρονιά.

Βιβή
Υπάλληλος Διαχείρισης
Παραγγελιών Αποθήκης

Αντιγόνη
Training
Manager
Αττικής

Γώργος
Βοηθός Διευθυντή
Καταστήματος

Όταν ξέρεις ότι είσαι σε ένα φιλικό εργασιακό περιβάλλον που σε εμπνέει, μπορείς να δημιουργείς.
Όταν η δουλειά σου αναγνωρίζεται και σε ανταμείβουν, νιώθεις Top.
Γι' αυτό είμαστε Top Employer για 8η συνεχόμενη χρονιά!

Όλα όσα είμαστε, χάρη σε σένα.
team.lidl.gr

